

Romalıların borç ilişkilerinde; borç ilişkisinin tarafları, konusu ve yaptırımı olmak üzere üç unsurunun bulunduğunu görülür. Borç ilişkisi Obligatio olarak adlandırılmıştır.

1. Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- a) Obligatio sadece alacaklıyı taraf olarak öngörür
- b) **Obligatio alacaklı ve borçluyu taraf olarak öngörür.**
- c) Obligatio sadece borçluyu taraf olarak öngörür.
- d) Sözleşmelerin ihlalinde ortaya çıkan tazminat borcu birincil edimdir.
- e) Obligatioda alacak hakları mutlakdır herkese karşı ileri sürülebilir.

Cevap:B

AÇIKLAMA – 1 : Romalılarda borç ilişkisi Obligatio kavramı ile ifade edilmiştir. Borç ilişkisinde taraflar, konu ve yaptırımı öngörür. Taraflar ise alacaklı ve borçludur. Romalılarda sözleşme ihlal edildiğinde ortaya çıkan tazminat borcu ikincil edimdir, haksız fiil durumunda çıkan tazminat borcu birincil edimdir. Alacak hakkı ise şahsi, nisbi hak olup belli kişilere karşı ileri sürülebilir.

Romalılarda borcun konusuna edim denilmiştir. Borcun konusu olan edim ise tipleri bakımından üçe ayrılmıştır.

2. Buna göre aşağıdakilerden hangisinde edim tipleri doğru olarak ifade edilmiştir?

- a) **Dare-facere-praestare**
- b) Obligatio-solvere-actio personam
- c) Creditor-erga partes-erga omnes
- d) Creditor-debitor-debere
- e) Actio doli-contraria leges-contraria bonos mores

Cevap :A

AÇIKLAMA – 2 : Romalılarda edim üçe ayrılmıştır. Bunlar dare, facere ve praestaredir. Dare; mülkiyetin devri, aynı hak tesis etmek. Facere; yapmak veya yapmaktan kaçınmak. Praestare; teminat, belli bir neticenin doğmasına ilişkindir.

Romalılarda obligatio alternativa olarak ifade edilen husus günümüzde TBK’da seçimlik borç olarak hukukumuzda da yerini almıştır.

3. Buna göre Romalıların düzenlediği seçimlik borç ilişkisinin özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Seçme hakkı kural olarak borçluya aittir.
- b) Alacaklıya ve borçluya ait seçme yetkisi mirasçılara geçer.
- c) Parça borcu olan edimlerden biri imkansızlaşırsa borçlu diğer edimi yerine getirmekle yükümlüdür.
- d) **Parça borcu olan edimler, kusursuz olarak imkansızlaşsa da borçlunun borcu devam eder.**
- e) Facultas alternativa iki edimli seçimlik yetkidir, seçimlik borçtan farklı olarak bir asıl edim bir de yan edim vardır, bu edimler eşit değildir.

Cevap:D

AÇIKLAMA – 3 : obligatio alternativita olarak ifade edilen seçimlik borçta birden fazla edim söz konusudur. Romalılarda seçimlik borcun konusunu parça borcu oluşturabilir, bu edimler imkansız hale gelirse ve bunda borçlunun bir kusura yoksa borçlu borcundan kurtulur.

Romalı hukukçu Pomponius “kendi kusuruyla zarar uğramış kimse zarar görmüş sayılmaz” diyerek kusur sorumluluğunu açıklamaya çalışmıştır.

4. Aşağıdakilerden hangisi Romalıların kusur ölçütlerinden değildir?

- a) Kural olarak borçlu her türlü kusurundan sorumludur.
- b) Kasıttan sorumluluk emredici nitelik taşır.
- c) **Kasıttan sorumlu olmayacağına dair önceden yapılan anlaşmalar geçerlidir.**
- d) Kasıt cezalandırılmalıdır.
- e) Iustinianus hukukunda ağır ihmal kasıt hükümlerine tabi tutulmuştur.

Cevap: C

AÇIKLAMA – 4 : Romalılar kusur kavramı CULPA olarak ifade edilmiştir. Romalılarda kusur konusu hukuka ciddi bir şekilde yansımış ve borçlunun kastından sorumlu olmayacağına dair önceden yapılan anlaşmalar geçersiz sayılmıştır. Çünkü bu durum kamu düzenine ilişkindir, dolayısıyla yaptırım uygulanmalıdır

1. Stipulatio ile ilgili olarak hangisi yanlıştır?

a) Borçluyu alacaklıya vaad ettiği edimi yerine getirmeye

borçlandırır

b) Stipulatio’nun tanık önünde yapılması bir zorunluluktur aksi

takdirde ispatı mümkün olmaz

- c) Genel akit tipidir, her türlü anlaşmanın kalıbı haline gelebilir
- d) Sebebe bağlı veya sebepten soyut şekilde yapılabilir
- e) Hepsi yanlıştır

Cevap B, çünkü şekle bağlıdır.

2. Aşağıdakilerden hangisi kira sözleşmesi (locatio

conductio rei) için doğrudur?

- a) Kiranın konusu tüketilecek mallar da olabilir
- b) Bir kimse yalnızca kendi malını kiraya verebilir, başkasının malı üzerinde kira akdi yapılamaz
- c) Roma hukukunda kiracı (conductor) zilyettir
- d) **Kira akdinin oluşması için kira bedeli yalnızca belirli miktarda para olabilir, mal olamaz**
- e) Yukarıda ki cevaplardan hiçbiri

Cevap D, çünkü kiraya verenin tüketilmeye müsait olmayan herhangi bir malı, kararlaştırılan bir ücret karşılığında kiracıya devretme borcu altına girdiği rizai, tam iki tarafa borç yükleyen, iyi niyet davaları doğuran bir akittir.

3. Aşağıdakilerden hangisi bir edimin geçerli şekilde

borçlanılması için gerekli şartlardan değildir?

a) Edimin tayin edilmiş/edilebilir olması

b) Borçlunun yerine getirmekle yükümlü olduğu konunun olumlu olması

c) Edimin maddi bir değer taşıması

d) Edimin imkansız olmaması

e) Yukarıdakilerin hepsi

Cevap B, borçlunun yerine getirmekle yükümlü olması zorunlu olduğu için, gerekli şart değildir

4. Ahmet, atını 3 ay kullanması için Furkana verir ve karşılığında 75

Altına alır. Bu durumda Ahmet ile Furkan arasında aşağıdaki

sözleşmelerden hangisi mevcuttur?

a) Satış sözleşmesi

b) Ariyet sözleşmesi

c) Hizmet sözleşmesi

d) Kira sözleşmesi

e) Rehin Sözleşmesi

Cevap D, Çünkü 3 aylığına Atı belirli bir para karşılığı kullanmak için alır, buda kiralamak anlamına gelmektedir.

1. Bay A kendisine ait üç katlı ve sahilin kenarında olan apartmanını manzarasından dolayı çok sevmektedir ancak apartmanın hemen önündeki boş araziye Bayan B dört katlı bir apartman inşa etmek istediğini Bay A'ya haber eder. Bunun üzerine Bay A manzaranın kapanacağını söyleyerek Bayan B ile belli bir yükseklikten yukarısına inşaat yapmamak üzerine bir antlaşma imzalar. Bu olayın Roma döneminde olduğu varsayıldığında edimin tipi aşağıdakilerden hangisi olur?
 - A. Dare
 - B. Praestare
 - C. Solvere
 - D. Debere
 - E. Facere

Açıklama: Romalılar edim tiplerini dare, facere ve praestare olmak üzere üçe ayırmışlardır. Dare; bir malın mülkiyetini devretmek, bir ayni hak tesis etmek, Facere; yapmak veya yapmaktan kaçınma (örneğin rekabet yapmama, belli bir yükseklikten yukarıya inşaat yapmama) edimlerini, bir mal üzerindeki elde bulundurmaya (detentio) devretmek borcu tipindeki, Praestare; teminata (kefalet), sorumluluğa (örneğin zapta karşı teminata), belli bir neticenin doğmasına ilişkin borçları ifade etmektedir. Bu durumda cevap E şıkkı olan Facere olmaktadır.

2. Atış talimi alanı olduğu belirtilmiş ve dikenli tellerle de çevrilmiş bir yere Bay A mantar toplamak için girmiştir. Bay A'yı alanın içinde gören Bay C ona bir ders vermek için Bay A'ya kasti olarak ateş etmiştir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. Bay C'nin kasti bir hareketi olsa da Bay A ihmali davrandığı için Bay C'den tazminat isteyemez.
- B. Bay C'nin kasti bir harekette bulunduğu için bu kast Bay A'nın ihmali tamamen ortadan kaldırır ve Bay A, Bay C'den tazminat isteyebilir.
- C. Bay A'nın ihmali olsa da Bay C hareketini kasten yaptığı için Bay A, Bay C'den tazminat isteyebilir ancak bu tazminat kesin suretle azaltılamaz.
- D. Bay A'nın ihmali olsa da Bay C hareketini kasten yaptığı için Bay A, Bay C'den tazminat isteyebilir.

E. Bay C hareketini kasten yapmış olsa da Bay A'nın ihmali davranışı sonucunda olay meydana geldiğinden Bay C bu sonuç yüzünden mağdur olduğunu beyan ederek Bay A'dan tazminat isteyebilir.

Açıklama: Zararın oluşmasında zarar verenin kusurlu davranışı yanında zarar görenin de kusuru etkili olmuşsa, birlikte kusurdan söz edilmekte, ödenecek tazminat indirilebilmekte, hatta tamamen kaldırılabilir. Ancak zarar verenin kasti davranışı söz konusu ise, zarar görenin ihmalinin bulunması, müeyyide uygulanmasını engellemez, başka bir deyişle tazminat ödeme borcunun doğmasına mani olmaz. Bu durumda birlikte kusur söz konusu olduğundan ve Bay C'nin hareketi de kasti olduğundan dolayı doğru cevap D şıkkı olacaktır.

3. 1. İki akitte de sonuç meydana gelmezse borç yerine getirilmiş olmaz.
2. İki akit de tam iki taraflı akittir.
3. Hizmet akdinde işçi işverene bağımlıyken eser akdinde bağımsızdır.

Hizmet ve eser akdi göz önüne alındığında yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri doğrudur?

- A. Yalnız 2
B. 1 ve 2
C. Hepsi
D. 2 ve 3
E. Yalnız 3

Açıklama: Hizmet akdinde salt iş edimi borçlanılmıştır, buna karşılık eser sözleşmesinde işi yüklenmiş olan taraf işi başarıyla sonuçlandıramadığı takdirde, borcunu yerine getirmiş olmaz. Hizmet akdinde işçinin işverene bağımlı olarak çalışması, işin onun emrine ve talimatına göre yapması mecburiyetidir. Buna karşılık istisna akdinde netice üstlenmiş olan, işi -kural olarak- bağımsız bir şekilde yapar. Hizmet akdi gibi eser akdi de tam iki taraflı akittir. Buna göre cevap D şıkkıdır.

4. Bu şekilsiz anlaşmanın bir tarafında aralarındaki anlaşmayı çözüme bağlamak isteyen kimseler, diğer tarafında ise anlaşmazlığı halledecek olan hakem bulunmaktaydı. Hakemin kararı idari yolla icra edilirdi. Bu anlaşma *qactio receptia* denilen dava ile korunurdu.

Bu tanımda verilen *pactum* türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Constitutum
- B. Receptum arbitri
- C. Receptum argentarii
- D. Receptum nautarum, cauponum, stabularium
- E. Bağışlama (hibe)

Açıklama: *Pactum*lar esas itibarıyla hukuk düzeni tarafından korunmayan şekilsiz anlaşmaları, fertler arasındaki irade uyuşmalarını ifade eder. Yukarıda verilen tanımdaki *pactum* çeşidi B şıkında verilen *receptum arbitridir*.

Soru 1-) Seçimlik borçlar için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A-) Seçimlik borçlar sadece akitle tesis edilir.
- B-) Seçim hakkı mukavele ile üçüncü şahsa bırakılabilir.
- C-) Parça borcu olan edimlerden birinin imkansızlaşması halinde, borçlu kalan edimi yerine getirmekle yükümlü değildir.
- D-) Seçimlik borçlarda seçim hakkı aksi kararlaştırılmadı ise alacaklıya aittir.
- E-) Seçim hakkı Emredici bir kural niteliğindedir.

Cevap:(B)

Emredici bir kural değildir, taraflar seçme hakkının alacaklıya veya üçüncü bir kişiye ait olduğunu kararlaştırabilirler.

Soru 2-) Aşağıdakilerden hangisi eksik borç ile ilgili yanlıştır?

- A-) Eksik borçlar bir dava ile yaptırıma bağlanmamış borç ilişkilerinden doğmaktadır.
- B-) Eksik borç ilişkisinden dolayı borçlanan kimse borcunu yerine getirmezse, kendisine dava açılmamakta, tazminat isteme yoluna gidilememektedir.
- C-) Roma'da tabii borç kavramı kölelerin borçları dolayısıyla çıkmamıştır.
- D-) Tabii borçlar rehin veya kefalet ile teminata bağlanabilirdi.
- E-) Tabii borçların ifası normal borçların ifası gibidir. İfa edildikleri takdirde sebepsiz iktisap davası ile geri istenemezlerdi.

Cevap. (B)

Roma'da tabii borç kavramı kölelerin borçları dolasıyla çıkmıştır. Köleler hukuki işlemleri nedeniyle ne kölelikleri sırasında ne de azat edildikten sonra takip edilebiliyordu.

Soru-3) Aşağıdakilerden hangisi Objektif Sorumluluk prensibi ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

A-) Dış dünyaya yansıyan olgudur.

B-) Hukuka aykırı sonuç meydana gelmişse, bu sonucu meydana getiren sorumludur.

C-) Failin kusurlu olup olmadığı araştırılmaz.

D-) Belli bir sonucu meydana getiren veya getirmeyen kişinin sorumlu olduğu söylenemez.

E-) Objektif sorumluluğun hakim olduğu eski devirde bile, kasten adam öldürme ile tesadüfen adam öldürme arasında fark yaratıldığı görülmektedir.

Cevap.(D)

İlkel hukuklarda dış dünyaya yansıyan hareket önemlidir, buna göre neticeyi meydana getiren veya getirmeyen kişi sonucuna katlanır, yani sonuca bakılır.

Soru 4-) Aşağıdakilerden hangisi Ariyet akdi (commodatum) ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

A-) Ariyet(ödünç) alan, verilen malı kullanma amacı gerçekleştikten veya süresi bittikten sonra iade etmek borcu altına girmektedir.

B-) Kullanma ödünçü consensus+res formülüne göre oluşan bir akittir.

C-) Ariyet(ödünç) alan klasik devirde tüm kusurlarından (kast, ağır ihmal, hafif ihmal) sorumludur.

D-) Ariyet akdi (kullanma ödünçü) tek taraflı bir akittir.

E-) Ariyet alan ödünç aldığı malı kararlaştırıldığı şekilde kullanmak zorundadır.

Cevap. (D)

Ariyet akdi eksik iki taraflı bir akittir; ariyet alan her zaman borç altına girer, ariyet veren ise bazı hallerde borçlanır.

Soru 1

- I. Taraf
- II. Konu
- III. Yaptırım
- IV. Sözleşme
- V. Para

Yukarda verilenlerden hangileri Borç ilişkisinin unsurlarındandır.

- a) Yalnız I
- b) I ve II
- c) I,II ve III
- d) I,IV
- e) Hepsi

Cevap C şıkkıdır. Borç ilişkisinin tarafları, konusu ve yaptırım olmak üzere 3 unsuru bulunmaktadır.

Kitap sayfa 5.

Soru 2

Borcun konusu edimdir. Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli bir borç sayılabilmesi için aranan şartlardan **DEĞİLDİR**.

- a) Hukuki muamele yapıldığı sırada edimin ifasının objektif olarak mümkün olmalıdır.
- b) **Edim sadece para ile değil her şekilde yerine getirilebilir.**
- c) Edim belirlenmiş olmalıdır veya en azından ifa zamanında belirlenmesi mümkün olmalıdır.
- d) Edim hukuka veya ahlaka aykırı olmamalıdır.
- e) Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.

Cevap: b şıkkıdır. Çünü klasik devirde mahkûmiyetin nakdi oluşuydu. Başka bir deyişle, konusu ne olursa olsun, bir akdi ifa etmeyen, bir haksız fiil ile başkasına zarar veren borçlu bir miktar **para ödemeğe mahkum edilirdi**. Hükümden de anlaşılacağı üzere emredici bir norm niteliğinde olan bu unsur **aynen iadeyi değil para ile ölçülen olması husunda net bir duruş göstermektedir. Yani HERŞEKİLDE ifa imkanı yoktur.**

Soru 3

Aşağıdakilerden hangisi TMK ve TBK da **KUSURSUZ** sorumluluk hallerinden **DEĞİLDİR**.

- a) Adam çalıştırmanın **kusursuz** sorumluluğu:
- b) Hayvan bulunduranın sorumluluğu:
- c) **Konutta bulunan Kiracının sorumluluğu**
- d) Taşınmaz malikinin sorumluluğu.
- e) Ev başkanının (reisinin) sorumluluğu.

Cevap: C şıkkıdır. Kiracı ile ilgili bir husus sayılmamıştır. Yapı malikinin sorumluluğu sayılmıştır.

Soru 4

Aşağıda sayılan borç ilişkisinin çeşitlerinden hangisi yanlış olarak verilmiştir.

- a) Parça borcu-Çeşit borcu-sınırlı çeşit borcu
- b) Seçimlik borç-Seçimlik yetki
- c) Tam borç-eksik borç
- d) Bölünebilen-Bölünemeyen Borç.
- e) **Tek edimli borç-Edimsiz borç-süresiz borç.**

Cevap: E şıkkıdır. Çünkü Edimsiz borç ve süresiz borç diye bir borç çeşidi yoktur. Sürekli edimli borç- Tek edimli borç olması gerekiyordu.

Soru 1- Seçimlik borçlar ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) ifa edilecek edimi seçme hakkı kural olarak borçluya aittir.

B) biri parça borcu diğeri çeşit borcu olarak belirlenebilir.

C) alacaklı veya borçluya ait seçme yetkisi mirasçılara devrolmaz.

D) seçme hakkı klasik devirde *litik contestatio*'ya kadar isterse diğeri edime dönebilirdi, bu durum Iustinianus döneminde ise ifa, fiilen yapılmıyca kadar borçlu ediminden diğeri edime dönebilirdi.

E) Parça borcu olan edimlerden birinin imkansızlaşması durumunda borçlu diğeri edimi yerine getirmekle yükümlü hale gelir.

Doğru cevap C şıkkıdır. Çünkü seçim hakkı kural olarak borçluya aittir ancak taraflar isterlerse seçme hakkını alacaklıya veya üçüncü bir kişiye ait olduğunu da kararlaştırabilirler. Bu durumda alacaklıya veya borçluya ait seçme yetkisi mirasçılara geçerken üçüncü kişinin mirasçılara geçmez.

Soru 2- Aşağıdakilerden hangisi roma borçlar hukukunda bahsedilen kasıtlı kusurlardan değildir?

A) Ariyet alınan atı satmak.

B) Borç aldığı parayı geri vermemek.

C) Yan komşunun ağaçlarını kesmek.

D) Vedia alınan kıymetli malı kilitli kasada saklamamak.

E) Ariyet alınan eşeğin aç bırakarak ölmesine neden olmak.

Doğru cevap D şıkkıdır. Çünkü Kasıt, bilerek ve isteyerek hukuka aykırı davranmaktır, zarar verici bir sonucu istemektir. İhmal ise özensizlik, dikkatsizlik, önlem almamayı ifade etmektedir. Kişi kendisinden beklenen özeni göstermeyip gerekli tedbirleri alınmamasıyla ortaya çıkan durumlar için söylenebilir. D şıkkından hariç diğeri olayların kasıt olduğunu söylemek mümkündür. Ancak D şıkkında kilitli kasada saklamayarak gerekli tedbirlerin alınmadığını görmekteyiz.

Soru 3- Aşağıdakilerden hangisi Gaius'un Institutiones'te bahsettiği sözleşmelerden doğan borç ilişkilerinin türlerinden biri değildir?

- A) Ayni sözleşmeler
- B) Mâli sözleşmeler
- C) Yazılı sözleşmeler
- D) Sözlü sözleşmeler
- E) Rızai sözleşmeler

Doğru cevap **B** şıkkıdır. Çünkü Gaius, Institutiones'te sözleşmelerden doğan borç ilişkilerinin türlerini 4'e ayırmıştır. Bunlar ise, Ayni sözleşmeler (*re contrahitur*), Sözlü sözleşmeler (*verbis contrahitur*), Yazılı sözleşmeler (*litteris contrahitur*), Rızai sözleşmeler (*consensu contrahitur*)'dur. Mali sözleşmeler buradaki sınıflandırılan türler arasında değildir.

Soru 4- Roma borçlar hukukunda ayni sözleşmelerin oluşması için tarafların iradelerinin uyushmasının yanında borçluya sonra geri vereceği bir malın verilmesi de gerekirdi. Yukarıda verilen açıklamadan hareketle aşağıda yer alan sözleşmelerden hangisi Ayni sözleşmelerden birisi değildir?

- A) Karz akdi
- B) Ariyet akdi
- C) Vedia akdi
- D) Rehin akdi
- E) Alım satım akdi

Doğru cevap **E** şıkkıdır. Şıklarda bulunan Karz akdi (tüketim ödöncü), Ariyet akdi (kullanma ödöncü), Vedia akdi (saklama sözleşmesi), Rehin akdi gibi sözleşmeler ayni sözleşmelerin içinde sınıflandırılmıştır. Ancak alım satım akdi para ile bir malın el değıştirmesini öngören **rızai akittir**.

1- Aşağıdakilerden hangisi bir edimin geçerli şekilde borçlanması için gerekli şartlardan değildir?

- A) Edimin tayin edilmiş/edilebilir olması
- B) Borçlunun yerine getirmekle yükümlü olduğu edimin olumlu olması
- C) Edimin maddi bir değeri taşıması
- D) Edimin imkansız olmaması
- E) Edimin meşru olması

Yanıt: B seçeneğidir. Edimin olumlu olması yani verme ve yapma borcu olması gerekmez; geçerli bir edim da olabilir.

2- Roma çarşısında köle satan X, sattığı kölenin virüs taşıdığını bilmesine rağmen bunu alıcılardan saklar. Köleyi alan Y, bir süre sonra kölenin virüslü olduğunu öğrenir. Bu durumda Y aşağıdakilerden hangisini/hangilerini yapabilir?

- I- Altı ay içinde akdin feshi davası açıp aldığı köleyi iade eder ve verdiği bedeli geri isteyerek sözleşmeyi bozar.
- II- Köleyi vererek yeni bir köle verilmesini isteyebilir.
- III- Zarara katlanarak satış bedelinin tümünü öder.
- IV- Bir yıl içinde semenin tenzili denilen indirim davası açabilir.

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) Yalnız I
- D) I ve IV
- E) Yalnız II

Yanıt: D seçeneğidir. Köle parça borcu olduğu için yerine başka köle verilmesi istenemez. Zarara katlanarak satış bedelinin tamamını ödenmesi için ise Y'nin kusurunun tam olması gerekir. Somut olayda kusurlu olan X' tir.

2- Stipulatio ile ilgili olarak hangisi yanlıştır?

- A) Şekle tabidir
- B) Borçluyu alacaklıya vaad ettiği edimi yerine getirmeye borçlandırır
- C) Tanık önünde yapılması zorunludur aksi takdirde kanıtı mümkün olmaz
- D) Sebebe bağlı veya sebepten soyut şekilde yapılabilir
- E) Genel akit tipidir, her türlü anlaşmanın kalıbı haline gelebilir

Yanıt: C seçeneğidir. Herhangi bir tanık önünde yapılması zorunlu değildir.

3- A çocuğuna sofra adabı öğretmesi için dadı B ile anlaşır. Dadı B bu konularda uzan olduğunu, çocuğa en iyi şekilde sofra adabı öğreteceğini ifade eder. Bu durumda A ile B arasında hangi sözleşme kurulmuştur?

- A) Hizmet sözleşmesi
- B) Satış sözleşmesi
- C) Vekalet sözleşmesi
- D) Eser sözleşmesi olumsuz
- E) Ortaklık sözleşmesi

Yanıt: D seçeneğidir. Eser sözleşmesi; yüklenicinin bir eser meydana getirmesi, olmayan bir şeyi bedel karşılında sağlaması ve bunun karşılında iş sahibinin de o bedeli ödemesine dayanan sözleşmedir. Somut olayda, çocukta bulunmayan sofra adabını çocuğa öğretmek çocuğun davranışlarını şekillendirmeye dayanır.

1) Sorumluluk ve kusurla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?

- A) Romanın eski dönemlerinde objektif sorumluluğunun klasik devirde kusur sorumluluğuna doğru hızlı bir gidişin, İustinianus hukukunda ise kusur sorumluluğunun bulunduğunu söylemek mümkündür
- B) Bir işveren için çalışan kişiler üçüncü kişilere zarar verirseler, işveren bu zararı ödemek

zorundadır. Bundan kurtulabilmesi ancak gerekli bütün özeni gösterdiğini veya gösterse bile zararın yine meydana geleceğini kanıtlamak zorundadır.

C) Roma hukukunda dört ayaklı hayvanların verdiği zararlardan dolayı actio de pauperie açılırdı.

Bunun için hayvanın tabiatına aykırı bir zarar vermiş olmalıydı. Hayvanın sahibi ya zararı öder ya da hayvanı zarar görene teslim ederdi.

D) Ariyet aldığı ata yem vermeyi unutan, sattığı atı otlatmak için vahşi hayvanların bulunduğu ormanın yakınına bağlayan, ameliyat ettiği köleye ameliyat sonrası gerekli bakımı göstermeyen kimsenin kastı ile hareket ettiği söylenir.

E) Hafif ihmal için kural olarak iyi bir aile babasının gösterdiği özen ölçü alınır.

Cevap: D, bu durumlarda kişi bilerek istetecek hukuka aykırı davranmamakta zarar verici belli bir sonucu istememektedir. Sadece kişi kendisinden beklenen dikkat ve özeni göstermemiş gerekli tedbirleri almamıştır yani bu kişi ihmalkar davranmıştır.

2) Karz akdi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?

A) Belli miktar para veya misli malın aynı miktar ve türdeki malı geri verme borcu altına giren kimseye verilmesiyle oluşan ayni sözleşmedir.

B) Karz akdinden çeşit borcu doğar

C) Karz verilecek malların tüketimi mümkün olan mallar olması gerekir

D) Gaius ve İustinianus'a göre karz akdinin oluşması için ex meo tuum fit, yani benimkinden seninkini olmalıdır.

E) Karz akdi iki taraflı bir akittir.

Cevap: E, karz akdi tek taraflı bir sözleşmedir ödünç veren alacaklı ödünç alan ise borçludur.

3) I) Ariyet akdi genelde menkul, misli ve tüketilebilen mal olmayan bir malın bir süre kullanılmak üzere ivazsız olarak başkasına verilmesiyle oluşan ayni sözleşmedir

II) Ariyet akdi consensus + res formülüne göre oluşan bir akittir, ancak burada res, detentio'yu, yani elde bulundurulmanın gerçekleşmesini ifade eder.

III) Vedia alan, verilen malı kullanma amaçlı gerçekleştikten veya süresi bitikten sonra iade etmek borcu altına girmektedir.

IV) Vedia akdi Roma'da ücretsiz bir akittir.

Yukardakilerden hangisinde verilen bilgi doğrudur ?

A) I ve II

B) I ve III

C) I, II ve III

D) I, II ve IV

E) III ve IV

Cevap: D, Vedia alan kimse bir malı kullanma amacıyla değil malı saklamak, muhafaza etmek üzere teslim alır ve mal istendiğinde geri verilecektir.

4) Alım satım akdi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?

A) Alım satım akdi para ile bir malın el değiştirmesini öngören rızai akittir. Bu tam iki taraflı akitte satıcı bir malı devretmek alıcı bir miktar demen ödemek borcu altına girmiştir.

B) Alım satım akdinin konusu parasal değeri olan her şey olabilir.

C) Her iki tarafın da akitten yararı olduğu için, tüm kusur derecelerinden (omnis culpa) sorumluluk söz konusudur.

D) Semen mutlaka para olmak zorunda değildir.

E) Satıcı, alıcıya malın rahat zilyetliğini sağlamak borcu altındadır, maldaki varlığını bilmediği hukuki ayıplardan bile sorumludur.

Cevap: D, Alım satım akdinde semen mutlaka para olmalı ve bu para miktarının da belli olması gerekir. Aksi takdirde alım satım ile trampa akdi arasında bir fark kalmayacaktır.

1. Borç ilişkisinin tarafları bakımından aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- a) Alım-satım, kira gibi sözleşmeler tek taraflı işlemlerdir.
- b) Creditor, borcunu yerine getirmezse, zamanında ifa etmezse borç ilişkisini ihlal etmiş olur.
- c) Debitor, satılan malı, kira ücretini, tazminat alacağını isteme hakkına sahip olan alacaklıdır.
- d) Creditor, borç ilişkisi gereği elde ettiği nispi hakka dayanarak debitor, yüklendiği borca uygun davranmasını isteme hakkı olan taraftır.
- e) Haksız fiilden doğan borçların sadece alacaklısı vardır.

- **Alım-satım, kira gibi sözleşmeler iki taraflı işlem olduğundan a şıkkı yanlıştır. b şıkkında creditor değil debitor; c şıkkında debitor değil creditor olmalı. Bu yüzden b ve c şıkkı yanlıştır. Haksız fiilden doğan borçların sadece alacaklısı değil bir de borçlusu vardır. Bu yüzden e şıkkı da yanlıştır.**
Cevap: d

2. Aşağıda verilen işlemlerden hangisini roma hukuku, hukuken geçerli sayar?

- a) Ölmüş bir atın satımı
- b) İlahlara adanmış olan şeyin devri
- c) Yanmış bir evin satım işlemi
- d) İnsan mal varlığına giremeyecek bir malın satılması
- e) Hür bir insanı köle zannederek satın alanın yaptığı alım-satım işlemi

- **Edimin ifası hukuki muamele yapıldığı sırada madden ve hukuken mümkün olmalıdır. a, b, c ve d şıkkı bunu sağlamadığı için yanlıştır. e seçeneği ise alıcı bu durumu bilmediğinden dolayı geçerlidir.**
cevap: e

I. İkel hukuklarda kişinin iç dünyası değil, dış olaylar göz önünde tutulduğu için zararın meydana gelmesi yeterliydi.

II. Custodia sorumluluğunda borçlu, beklenmeyen hallerden sorumlu tutulmamıştır.

III. Roma'da aile evlatları, haksız fiillerinden kendileri sorumlu tutulmuşlardır.

IV. Custodia sorumluluğuna göre borçlu, en titiz kimseden beklenen dikkat ve özeni göstermeli.

V. Gemici, hancı ve ahırcı yanlarında çalıştırdıkları kişilerin kusurlarından sorumlu değildirler.

3) Roma hukukuna ilişkin yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

- a) I-IV-III
- b) I-IV
- c) I-II
- d) III-IV-V
- e) I-V-II

- Custodia sorumluluğuna göre borçlu, beklenmeyen hallerden dahi sorumludur. II. seçenek yanlıştır. Aile evlatlarının haksız fiillerinden aile babası sorumlu tutulur. bu yüzden III. yanlıştır. V. seçenekte ise gemici, hancı ve ahırcı elemanlarının kusurlarından sorumludur. cevap: b

I. Satıcının kölesinin; terbiyeli, becerikli olduğunu söylemesi fakat kölesinin kumarbaz, hırsız ve namussuz olmasından kaynaklanan satıcının durumu

II. Duvarımı boya çiçeklerini sulayayım.

III. Tatildeyken elektrik faturanın gelmesi ve komşunun kendi cebinden bu faturayı ödemesi.

IV. Aynı depoda iki kişinin buğdaylarının karışması

A- Tesadüfi müşterek mülkiyet

B- Facio ut facias (yapıyorum yapman için)

C- Vekaletsiz iş görme

D- Maddi ayıptan sorumluluk

4) Yukarıda verilen cümlelerin ilgili kavramlarla eşleştirilmesi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir? cevap: e

I-C	b) I-D	c) I-B	d) I-A	e) I-D
II- A	II-A	II-A	II-B	II-B
III-B	III-B	III-C	III-D	III-C
IV-D	IV-C	IV-D	IV-C	IV-A

AGIR İHMALLE İLGİLİ HANGİSİ YANLIŞTIR?

A. AFFEDİLEMEZ BİR TEDBİRSİZLİKTİR

B. HUKUKA AYKIRI DAVRANIŞ VE ZARAR VERME İRADESİ YOKTUR

C. ROMA HUKUKUNDA BELİRLENMESİNDE SOYUT ÖLÇÜ KULLANILIRDI

D. İUSTİNİANUS DÖNEMİNDE KASTA EŞİT SAYILMIŞTIR

E. HERKESİN YAPTIĞINI YAPMAMAK ÖNLEM ALMAMAK ANLAMINA GELMEKTEDİR

CEVAP: C

2. AŞAĞIDAKİLERİN HANGİSİ GEÇERLİ BORÇLANMA ŞARTLARINDAN DEĞİLDİR?

A. HUKUKİ MUAMALE SİRASINDA EDİMİN İFASI OJEKTİF OLARAK MÜMKÜN OLMALIDIR

B. EDİMİN İFA ZAMANINDA BELİRLİ OLMASI GEREKİR

C. EDİM HUKUKA VE AHLAKA AYKIRI OLMAMALIDIR

D. EDİM PARA İLE ÖLÇÜLEBİLMELİDİR

E. BORÇLU EKONOMİK OLARAK İYİ DURUMDA OLMALIDIR

CEVAP: E

3. LEX COMMISSORIA AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİYLE İLGİLİDİR?

A. PIGNUS

B. FIDUCIA

C. DEPOSITUM

D. MUTUUM

E. MANDATUM

CEVAP: A

4. AŞAĞIDAKİLERDEN HANGİSİ BORCUN UNSURLARINDAN DEĞİLDİR

A. CREDITOR

B. FACERE

C. EXCEPTIO

D. YAPTIRIM

E. EDİM

CEVAP: C

1-) Roma Hukukunda Edimin geçerli bir borçlanma sayılabilmesi için aşağıdaki şartlardan hangisi

aranmaz.

A- İfanın objektif olarak mümkün olması gerekir.

B- Edimin belirlenmiş veya belirlenebilir olması gerekir.

C- Edimin para ile ölçülebilir nitelikte olması gerekir.

D- Edimin hukuka ve ahlaka aykırı olmaması gerekir.

E- Edimin kusurlu ifa edilmemesi gerekir.

Cevap E seçeneğidir. Çünkü edim ifa edilirken kusurlu olup olmaması borçlanma sayılabilmesi için

değil ifa sırasında tarafların dikkat etmesi gereken sorumluluklarındandır.

2-) Aşağıdakilerden hangisi imkânsızlığa uğramaz?

A- Titius isimli kölenin borçlanması.

B- Ünlü bir ressama ait tablonun borçlanması.

C- Elli çuval buğday borçlanması.

D- Antika vazonun borçlanması.

E- İki tane yarış atı borçlanması.

Cevap C seçeneğidir. Çünkü Elli kilo buğday tür olarak cins (nevi) borcudur. Nevi telef olmaz ilkesi

gereği kural olarak bu tür borçlar imkânsızlığa uğramaz. Genel bir türü belirttiği için yerine yine aynı

borç konusu eşya konularak edim ifa edilebilir.

3-) Aşağıdakilerden hangisi Roma hukukunda eksik borç değildir.

A- Hür iki kişinin yapmış olduğu alım-satım sözleşmesi.

B- Kölelerin sözleşmelerden doğan borçları.

C- Aile ilişkilerinde patria potestas ilişkisi neticesinde baba ile evlat arasındaki borçlar.

D- Zamanaşımına uğramış borçlar.

E- Senatus Consultum Mecedonianum' a aykırı olarak aile evlatlarına verilen para ödünçleri.

Cevap A seçeneğidir. Çünkü Roma hukukunda hür birey denince tam ehliyetli olduğunu anlarız ve

tam ehliyetli bireyler günümüz borçlar hukukunda olduğu gibi kendini borç altına sokan hukuki işlemleri yapabilirler ve diğer kişilerle sözleşme kurabilirler. Bu yüzden yaptıkları sözleşme sonucu

tanınarak borçluyu ifaya zorlayabilir ve borçlu tarafından rızasıyla yerine getirilmediği takdirde alacaklı tarafından dava ve cebri icra yoluyla takip edilebilir. Bu yüzden tam borç olma özelliği taşır.

1-Ölüm

2-Tek taraflı irade

3-karşılıklı irade

4-sürenin dolması

1-Yukarıdaki unsurlardan hangisi veya hangileri Societas(şirket) sözleşmesini sona erdiren hallerdendir?

A) 1 ve 2

B) 1 ve 3

C) 1-2 ve 4

D) 1-3 ve 4

E) Hepsi

CEVAP:E

Ortaklar arasında bir devamlı borç ilişkisini ifade eden şirket akdi, taraflardan birinin ölümü, süresinin dolması, amacının elde edilmesi ile sona ererdi. Bunun dışında ortaklardan her biri şirketi tek taraflı iradesiyle sona erdirebilirdi. Yine taraflar karşılıklı iradeleriyle şirket akdini

bitirebilirlerdi.

2-Aşağıdakilerden hangisinde Societas(şirket) sözleşmesinin unsurlarına aykırı bir durum söz konusudur?

- A) Ortaklar arasında şirket kurma niyeti (affectio societatis) olmalı ve bu niyet şirket olduğu müddetçe devam etmelidir.
- B) Ortaklar şirkete pay olarak mal ve/veya emeklerini koymalıdır.
- C) Ortaklık paylarının eşit değerinde olması gerekir.
- D) Aksi kararlaştırılmadıkça, bir ortağın sadece kazanca katılacağı, zarara iştirak etmeyeceği kararlaştırılmaz.
- E) Şirket akdi meşru, hukuk düzeninin yasaklamadığı bir kazanca yönelmiş olmalıdır.

CEVAP:C

Ortaklık paylarının eşit değerinde olması gerekmez. (Gai. 3,149)

3-Depositum(vedia-emanet) akdi ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Vedia verilen kendisine teslim edilen mala bakma, koruma ve iade etme yükümlülüğüne sahiptir.
- B) Vedia verilen kendisine anlaşma gereği bedel ödeninceye kadar,malı muhafaza etmek durumundadır.
- C) Vedia verilenin kendisine teslim edilen malı, elinde bulundurduğu sürede kullanma yetkisi bulunmaktadır.
- D) Vedia verilen sözleşmeden doğan yükümlülüğünü gereği gibi yerine getirmezse, vedia verenin bundan kaynaklanan zararını karşılamak durumundadır.
- E) Vedia süresince malın korunması için gerekli normal masraflar vedia verilen tarafından karşılanmak zorundadır.

CEVAP:C

Vedia(saklamak için) alan, malı kullanamaz, aksi takdirde kullanma hırsızlığı işlemiş olur. BK 563'te vedia alanın, saklamak üzere verenden izin almadıkça malı kullanamayacağını belirtmektedir.

4-Karz (mutuum) sözleşmesine ilişkin verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Karz(ödünç) verilecek malların tüketimi mümkün olan mallar olması gerekir.
- B) Mutuum, tek taraflı sözleşmedir, yani ödünç veren alacaklı, ödünç alan ise borçludur.
- C) Ergen olmayan küçük(impubes), vasisinin auctoritası olmadan karz(ödünç) verirse, mülkiyet geçmeyeceğinden karz akdi meydana gelmez.
- D) Karz(ödünç) davalarında borçlanılmış miktarın yanında faiz ödenmesine de karar verilir.
- E) Karz akdi(tüketim ödünçü) ancak satıştan sonra oluşur.

CEVAP:D

Bu davalarda sadece borçlanılmış miktarın ödenmesine karar verilir, faiz dikkate alınmazdı. Çünkü mutuum dar hukuk sözleşmesi olduğundan sadece alacaklıdan borçluya geçmiş olan miktar dikkate alınabilirdi.

1)Ariyet akdi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A)Sözleşmenin konusunu misli olmayan mallar oluşturur
- B)Ariyet sözleşmesi ücretli olarak yapılırsa kira sözleşmesine dönüşür.
- C)Ödünç verilen şeyin mülkiyeti ödünç alana geçer.
- D)Ariyet sözleşmesi eksik iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.
- E)A'nın,kullanması için B'ye vermiş olduğu x plakalı araç ariyet sözleşmesine örnek verilebilir .

CEVAP: Ariyet sözleşmesinde,ödünç verilen şeyin mülkiyeti değil sadece zilyetliği ödünç alana geçer.Dolayısıyla doğru cevabın C şıkkı olması gerekir.

2)Roma Hukuku'na göre aşağıdakilerden hangisi eser(istisna) sözleşmesi değildir?

- A)Terzinin müşteriye ait kumaştan elbise dikmesi
- B)Müteahhidin müşteriye ait malzemeden ev yapması
- C)Marangozun müşteriye ait ağaçtan masa yapması
- D)Kuru temizle işiyle uğraşan A'nın,B'ye ait ceketini temizlemesi
- E)Malzeme heykeltıraştan olmak üzere,bronz bir heykelin yapılması

CEVAP:Roma hukukunda istisna olması için iş görülürken kullanılan malzemeyi müşterinin temin etmesi gerekir.Eğer malzemeyi işi yapan temin ederse sözleşme,satış sözleşmesi olur.E şıkkında da malzeme heykeltıraş tarafından sağladığı için yapılan sözleşme eser sözleşmesi değildir.

3)Aşağıdakilerden hangisi isimli sözleşmelerden biri değildir?

- I)Yapıyorum yapman için

II)Yapıyorum vermen için

III)Veriyorum yapman için

VI)Veriyorum vermen için

A)Yalnız I B)I ve II C)I,II ve III D)II ve VI E)Hepsi

CEVAP:Roma başlıca dört tane isimsiz sözleşme türü bulunmaktadır.Dolayısıyla doğru cevabın E şıkkı olması gerekir.

4)Aşağıdakiler hangisi rızai akitlerden biri değildir?

A)Alım-satım akdi

B)Kira akdi

C)Vekalet akdi

D)Hizmet akdi

E)Bağış akdi

CEVAP:Roma hukukunda bağış akdi pactum'lar içinde düzenlenmiştir.Dolayısıyla doğru cevabın E şıkkı olması gerekir.

5)Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)Satış sözleşmesine konu bir at bölünlen bir borçtur

B)Para borçları bölünlen borçlardandır

C)100 buğday cins borçlara örnek olarak verilebilir

D)Edimin konusu hukuka ve ahlaka uygun olmalıdır

E)Alım-satım,kira,eser gibi sözleşmeler tam iki taraflıdır

CEVAP:Borcun bütünlüğü bozulmadan,değeri azalmadan parçalara bölünebilen borçlara,bölünebilen borçlar denir.Satış sözleşmesine konu olan atın da parçalara bölünmesi mümkün olmadığı için doğru cevabın A şıkkıdır.

Soru 1: Sahibi tarafından herkese karşı ileri sürülebilen haklara ne denir?

A)Mutlak Hak B) Nisbi Hak C) Siyasal Hak D) Kişisel Hak E) Sosyal Hak

Cevap: Mutlak Hak

Soru 2: Romalılar borç ilişkisini hangi kavram ile ifade eder?

A) Contra Leges B) Nevi Borç C)Stipulatio D) İus Civile E) Obligatio

Cevap: obligatio

Soru 3: Belli miktar para veya misli malın aynı miktar ve türdeki malı geri verme borcu altına giren kimseye verilmesiyle oluşan aynı sözleşmelere ne denir?

A) Ariyet akdi B) Karz akdi C) Vedia akdi D) Kira akdi E) Hiçbiri

Cevap: Karz akdi

Soru 4: Romalılar için kökeni dostluk olan akit aşağıdakilerden hangisidir?

A)Ariyet akdi B) Vedia akdi C) Karz akdi D) Vekalet akdi E)Hizmet akdi

Cevap: Vekalet akdi

1- bu akdin kökeni dostluktur. Dostlar birbirlerinin işini görür ve bunun için karşılık almazlar. Fides'in

()bir gereğidir. Rızai bir akittir. Eksik iki taraflı borç yükler. Tanımı verilen akit hangisidir?

A) Karz akdi

B) Şirket akdi

C) Vedia akdi

D) Vekâlet akdi

E) Kefalet

Cevap:D tanımı verilen akit vekalet akittir

1. -Hukuki muamele yapıldığında edimin ifası objektif olarak mümkün olmalı.

2. -Edim belirlenmiş veya en azından ifa zamanı belirlenebilir olmalı.

3. -edim hukuka veya ahlaka aykırı olmamalı

4. edim para ile ölçülebilir olmalı

5. edim parça cinsinden olmamalı

2-Yukarıdakilerden hangisi/hangileri geçerli bir edimin özellikleri arasındadır?

a) 1,2,4

b) 2,3,5

c) 1,2,4,5

d) 1,2,3,4

e) Hepsi

Cevap:d edim cins olmak zorunda değildir

3-Aşağıdakilerden hangisi parça cins borçları ile ilgili doğru değildir

a. a)Edim ferdi, somut özellikleri ile belirlenmişse parça borcu söz konusudur.

b. b)Çeşit borçlarında seçim kural olarak alacaklıya aittir.

c. c)çeşit borçların edim imkânsızlığı esas itibarıyla mümkün olmaz

d. d)edimin hangi kategoride olacağını tarafların yaptığı muameleden anlaşılır.

e. Sınırlı çeşit borcunda borçlu sınırlı miktar ile sorumludur.

Cevap:B kural olarak seçim hakkı borçluya aittir.

1. Ariyet alan ödünç aldığı mali kararlaştırıldığı şekilde kullanmak zorundadır değildir.

2. Bir kimsenin maliki olmadığı bir şeyi Ariyet olarak vermesi mümkündür

3. Ariyet alan tüm kusurlardan sorumludur

4. Ariyet akdi eksik iki taraflı bir aittir.

5. Ariyet alan olağan masrafları öder olağanüstü masrafları Ariyet veren öder

4-Aynı sözleşme olan ariyet sözleşmesi ile ilgili hangileri doğrudur?

a)1,2 b) 1.3.4.5 b) 1,3,4 c),2,3,4,5 d) 1,2,3,4 e)1,2,3,4,5

Cevap C şıkkıdır. Diğer öncüller ariyetin özellikleridir. 1. Öncül yanlıştır ariyet alan aldığı mali kararlaştırılan şekilde kullanmak zorundadır

5-Hangisi isimli akitler kategorisinde değildir

A) veriyorum vermen için

B veriyorum yapman için

C yapıyorum yapman için

D yapıyorum vermen için

E veriyorum alman için

Cevap E isimli akitler 4 adettir veriyorum alman için şeklinde bir akit türü yoktur

1-Sözleşmelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

a-Karz akdi, belli miktar para veya misli malın aynı miktar ve türdeki malı geri verme borcu altına giren kimseye verilmesiyle oluşan aynı sözleşmedir.

b-Rızai akit, bir şey vermeden veya şekli bir işlem yapmadan yalnızca consesus ile kurulan sözleşmedir.

c-Roma Borçlar hukukunda ve Türk Borçlar hukukunda sözleşmelerin kurulmasında irade serbestisi prensibi kural olarak uygulanır.

d- Sözleşmelerden doğan borç ilişkileri dört çeşittir. Bunlar; aynı sözleşmeler, rızai sözleşmeler, yazılı sözleşmeler ve sözlü sözleşmelerdir.

e-Ariyet akdi; menkul,misli ve tüketilebilen mal kategorisine girmeyen bir malın bir süre kullanılmak üzere ivazsız olarak başkasına verilmesiyle oluşan aynı sözleşmedir.

CEVAP: C

Çünkü, Roma Borçlar hukukunda sözleşmeler kurulurken tipe bağlılık prensibi geçerliydi. Yani tarafların bir sözleşme meydana getirebilmesi için Roma sözleşmeler sisteminde yer alan

akitlerden(contractus) birini yapmış olmaları gerekmektedir.

2-Alım-satım akdi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a-Alım-satım akdi ta iki taraflı bir sözleşmedir. Dolayısıyla taraflar hem alacaklı hem de borçludur.
- b-Satıcı, alım-satım akdinden doğan taleplerini actio venditi açarak ileri sürer.
- c-Alım-satım akdi mülkiyeti nakletmez.
- d-Henüz kişinin elinde bulunmayan, gelecekte elde edilecek mallar içi alım-satım akdi yapılamaz.
- e-Exceptio doli generalis, edimi yerine getirmeyen tarafa karşı diğer tarafın, edimin yerine getirilmesi için öne sürebileceği defi hakkıdır.

CEVAP: D

Çünkü, alım-satım sözleşmelerinin konusu parasal değeri olan her şeydir. Gelecekte elde edilecek mallarda bu kapsamdadır.

3- Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli sayılması için aranan şartlardan biri değildir?

- a-İfanın objektif olarak mümkün olması
- b-Edimin belirlenmiş veya belirlenebilir olması
- c-Edimin hukuka ve ahlaka aykırı olmaması
- d-Edimin para ile ölçülebilir nitelikte olması
- e-Edim debitor tarafından belirlenmeli ve creditor tarafından yerine getirilmelidir.

CEVAP:E

Çünkü, e şıkkı edimin geçerli sayılması için aranan şartlardan biri değildir. Ayrıca yanlış bir ifadedir. Creditor(Alıcı) edimi belirler, debitor(borçlu) edimi yerine getirir.

4- Borç çeşitleri ile ilgili aşağıdakilerde hangisi doğrudur?

- a-Eksik borçlar bir dava ile korunmuş borç ilişkileridir.
- b- Bir hayvan borçlanmak, 10 kilogram buğday borçlanmak vb. durumlarında parça borcundan bahsedilir.
- c-Seçimlik borçlarda alacaklıya, borçluya veya üçüncü kişiye ait seçme yetkisi mirasçılara geçebilir.
- d-Borçlunun örneğin S isimli kölesini veya A sokaktaki B apartmanında bulunan 2 numaralı dairesini alacaklıya satması durumunda borçlu, bir çeşit borcunu yerine getirmiştir.
- e- Facere borçları bölünerek ifa edilmez.

CEVAP:E

Çünkü; bir dava ile korunmuş borçlar tam borçlardır, b şıkkından bahsedilen borçlar çeşit borçlarıdır, seçimlik borçlarda üçüncü kişiye ait seçim hakkı mirasçılara geçmez yalnızca borçlu ve alacaklının seçim hakkı mirasçılara geçer ve d şıkkından bahsedilen borçlar parça borçlarıdır.

1.Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır ?

- A. Edimin gerçekleşebilmesinin mümkün olması gerekir.
- B. Edimin meşru olması gerekir.
- C. Edimin belirli veya belirlenebilir olması gerekir.
- D. Edimin para ile ölçülebilir olması gerekir.
- E. Borç ilişkisi için tanınmış olan şahsi dava actio in rem'dir.

Doğru cevap e şıkkı, sebebi borç ilişkisi için tanınan dava actio in rem değil actio in personamdır.

2. Aşağıdakilerden hangileri Romadaki edip tipleridir?

- i. Dare
- ii. Debitor
- iii. Facere
- iv. Praestare
- v. Creditor

A. 1,2,3 B. 1,2 C. 1,3,4 D. 1,2,4 E. 2, 3

Doğru cevap c şıkkıdır. Sebebi, creditor alacaklı; debitor ise borçlu demektir. Diğer üç öncül edim çeşitleridir

3.Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Roma hukukunda kusur yerine culpa ifadesi kullanılırdı.
- B. Ağır ihmalde kasıttan farklı olarak hukuka aykırı davranış ve zarar verme iradesi vardır.
- C. Hafif ihmalin olabilmesi için gerekli tedbirlerin alınmış olması gerekir.
- D. Kusursuz sorumluluk, hem akdi sorumlulukta hem de haksız fiil sorumluluğunda geçerliydi.

E. Klasik dönemde önemli uygulama alanı bulan

sorumluluk türü custodiadır.

Cevap, b şıkkıdır. Sebebi, b şıkkında söylenen sözlerin

olmamasıdır. Cümlelerin sonundaki vardır ifadesi yanlıştır.

4. Belli sürede daha iyi teklif gelirse sözleşmeden dönme hakkı ne ile ifade edilir?

A. Pactum Arrhale B. Lex Commissoria C. İn diem

addictio D. Actio Empi E. Actio Redhibitoria

Cevap c, net bir bilgi sorusu olduğundan dolayı fazladan

bir açıklamaya gerek olmadığı kanısındayım. İn diem

addictionun tanımı sorulan ifadedir

5. Hangi ifadelerin karşılığı yanlış verilmiştir?

i. Dominium: Mülkiyet

ii. Pignus: İrtifak

iii. Mamdatum : Vekalet akdi

A. 1,2, 3 B. 1,2 C. Yalnız 3 D. Yalnız 2

E. 1,3

Cevap d şıkkıdır, sebebi ise 1.ve 3.

öncüllerin karşılığı doğru iken 2.

öncülün karşılığı rehin olmalıdır.

Soru 1) Aşağıdakilerden hangisi Institutiones'te yer alan sözleşme türlerinden değildir?

a) Ayni Sözleşmeler

b) Sözlü Sözleşmeler

c) Yazılı Akitler

d) Sözlü Akitler

e) Rızai Sözleşmeler

Cevap: D (Sözlü Akitler)

Soru 2) Aşağıdakilerden hangisi alım satıma bağlanan yan anlaşmalardan biri değildir?

- a) Pactum Arrhale
- b) Arra Poenalis
- c) Lex Commissoria
- d) Pactum Displiecentiae
- e) Locatio Conductio Operis

Cevap: E (Locatio Conductio Operis)

Soru 3) Eser sözleşmesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- a) Eser akdi tam iki taraflı akittir. Ücret için actio conducti, eser için actio locati açılır.
- b) Eser ilişkisi sürekli edim ilişkisi oluşturur.
- c) Bu sözleşmeyle conductor, alacağı ücret karşılığında locator'a bir hizmet vermeyi üstlenmektedir.
- d) İnşaat yapılması durumunda, eser sözleşmesinden bahsedilmesi için malzemenin verildiği taraf önemlidir.
- e) Yapılacak iş tamamlanmadan önce telef olursa, kural olarak işi üstlenmiş olan taraf, yapmış olduğu iş kadar ücret talep edebilir.

Cevap: A (Eser akdi tam iki taraflı akittir. Ücret için actio conducti, eser için actio locati açılır.)

Soru 4) Aşağıdakilerden hangisi preatorların dava hakkı tanıdığı pactumlardan değildir?

- a) Bağışlama
- b) Repectum Argentarii
- c) Constitutum
- d) Mandatum
- e) Receptum Arbitri

Cevap: D (Mandatum)

Kural, borçlunun borcu, borçlanılan edimle ifa etmesidir. Borçlunun borçlanılan edimden başka bir şey ifa etmek suretiyle borçtan kurtulması mümkün değildir. Kural bu olmakla beraber, istisna hallerde borçlanılan edim, başka bir şey ile ifa edilebilir.

1. Yukarıda verilen tanım aşağıdaki seçeneklerden hangisine aittir?

- A)** İfa yerine geçen edim
- B)** Seçimlik borç
- C)** Sınırlı çeşit borcu

- D) Eksik borç
- E) Seçimlik yetki

Doğru cevap E

2. Aşağıdaki ifadelerden hangisi edimin geçerli bir borçlanma sayılması için aranan şartlardan değildir?

- A) İfanın objektif olarak mümkün olması
- B) Edimin belirlenmiş veya belirlenebilir olması
- C) Edimin para ile ölçülebilir olması
- D) Edimin sübjektif olarak mümkün olması
- E) Edimin hukuka ve ahlaka aykırı olmaması

Doğru cevap D

Alacaklıya, borçlu veya üçüncü kişi tarafından aynı bir teminat olarak bir malın verilmesiyle oluşan aynı sözleşmeyedenir.

3. Cümledeki boş bırakılan yere aşağıdaki ifadelerden hangisi gelmelidir?

- A) Vedia akdi (Saklama sözleşmesi,)
- B) Ariyet akdi (Kullanma ödöncü)
- C) Rehin sözleşmesi
- D) Karz akdi (Tüketim ödöncü)
- E) İnançlı sözleşme

Doğru cevap C

Roma'da kölelerin borçları dolayısıyla çıkan, herhangi bir dava ile yaptırıma bağlanmamış olan, davasız ve müeyyidesiz borç diye de tabir edilen borçlara denir.

4. Cümledeki boş bırakılan yere aşağıdaki ifadelerden hangisi gelmelidir?

- A) Eksik borç
- B) Tek edimli borç
- C) Parça borcu
- D) Tam borç
- E) Seçimlik borç

Doğru cevap A

Soru 1) Romalılar edim tiplerini üçe ayırmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinde edim türleri doğru olarak verilmiştir?

- A) dare, debitor, obligatio
- B) facere, detentio, praestare
- C) dare, facere, praestare
- D) praestare, dare, creditor

E) obligationes, facere, obligatio

CEVAP: C) dare, facere, praestare

Soru 2) Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli bir şekilde borçlanılmış sayılması için aranan şartlardan değildir?

- A) Edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.
- B) Edim belirlenmiş olmalı veya en azından ifa zamanında belirlenmesinin mümkün olması gerekir.
- C) Edim hukuka veya ahlaka aykırı olmamalıdır.
- D) Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.
- E) Edimin tayini üçüncü bir kişiye bırakılamaz.

CEVAP: E) Edimin tayini üçüncü bir kişiye bırakılamaz. Oysaki edimin tayini üçüncü bir kişiye bırakılabilir, bu durumda üçüncü kişi edimi keyfi olarak değil, dürüst bir kişinin takdirine göre belirleyecektir.

Soru 3) Roma hukukunda tazminat ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tazminat borcu, borç ilişkisinin ikincil edimidir.
- B) Müspet zarar + menfi zarar=tazminat hesabında dikkate alınmaktaydı.
- C) Maddi ve manevi olmak üzere iki çeşidi vardır.
- D) Tazminatın zarara uğrayan malın objektif değerinin iki katını aşamayacağı prensibi vardır.
- E) Zarar görenin mala olan ilgisi, yakınlığı maddi tazminat hesaplamasında dikkate alınmaz.

CEVAP: C) Maddi ve manevi olmak üzere iki çeşidi vardır. Oysaki Roma hukukunda bazı istisnalar dışında genel anlamda manevi tazminat yoktur.

Soru 4) Genelde menkul, misli ve tüketilebilen mal kategorisine girmeyen bir malın bir süre kullanılmak üzere ivazsız olarak başkasına verilmesiyle oluşan aynı sözleşmedir.

Yukarıda verilen tanım aşağıdaki seçeneklerden hangisine aittir?

- A) Karz akdi
- B) Ariyet akdi
- C) Vedia akdi
- D) İnançlı sözleşme
- E) Rehin sözleşmesi

CEVAP: B) Ariyet akdi

1)Aşağıda verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Creditor, borç ilişkisi gereği elde ettiği nisbi hakka dayanarak borçludan yüklediği vecibeye uygun hareket etmesini isteyebilen taraftır.
- B) Edim, alacaklının talep edebileceği borçlunun da yerine getirmekle yükümlü olduğu belli bir hareket tarzıdır.
- C) Solvere, borçlunun borcunu ifa etmesiyle borç ilişkisinin son bulmasıdır.
- D) Maddi değeri olmayan edimler de herhangi bir işleme gerek kalmaksızın dava edilebilir.
- E) Alacaklı, vermeğe ilişkin dar hukuk davalarında sadece ifa edilmeyen edimin objektif değerini alacaktır.

1. Soru Cevap(D)

!!! Maddi değeri olmayan edimler hukuki muamelelere konu olamazdı. Ancak bu gibi edimler stipulatio (Belirli sözlerin tekrar edilmesiyle kurulan sözleşmeler) ile taahhüt ettirilerek, aksine davranıldığında yaptırıma bağlanılabildi.

2)Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli bir şekilde borçlanılmış sayılabilmesi için gereken şartlardan biri değildir?

- A) Hukuki muamele yapıldığı sırada edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.
- B) Edim belirlenmiş olmalıydı veya en azından ifa zamanında belirlenmesinin mümkün olması gerekiyordu.
- C) Edim hukuka ve ahlaka aykırı olmamalıdır.
- D) Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıydı.
- E) Edim borçlu öldüğünde dahi borçlunun mirasçılarından istenebilir olmalıydı.

2. Soru Cevap(E)

!!! Edimin şartları A, B, C ve D şıklarında belirtilen ifadelerdir E şıkkı ise söz konusu değildir.

3)A, B'ye bir kese içerisinde para veriyor ve savaşa gittiğini döndüğünde ise verdiğini geri alacağını söylüyor. Bu durumda hangi borç ilişkisi çeşidi söz konusudur?

- A) Sınırlı Çeşit Borcu
- B) Çeşit Borcu
- C) Parça Borcu
- D) Seçimlik Borç
- E) Seçimlik Yetki

3. Soru Cevabı(C)

!!! Para nevi bir borç olmakla beraber yukarıdaki olayda görüldüğü gibi vedia akdi durumu söz konusu olduğunda para aynen kese içerisinde geri verileceği için bir parça borcu oluşur.

4) A seyahate çıkacaktır ve baba yadigarı bir antika saati saklaması için C ile vedia akdi yapmıştır. C ise kız arkadaşıyla buluşmaya giderken ve iş görüşmelerinde saati takıyor. Bu durumda aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) C saati saklaması karşılığında saati kullandığını öne sürebilir.

B) A ile C'nin yaptığı sözleşme hukuken geçersizdir.

C) C yalnızca özel günlerde kullandığını, amacının saati kullanmak olmadığını ve saat kolundayken de saati sakladığını bu yüzden hukuki bir yaptırımın karşılıksız olacağını öne sürebilir.

D) Vedia akdinin bir gereği olarak C'nin saati kullanmaması gerekirdi.

E) C hem hafif ihmal hem de ağır ihmalden sorumludur.

4. Soru Cevabı(D)

!!! Vedia akdinde bir kimse menkul bir malını saklamak, muhafaza etmek üzere başkasına teslim eder. Mal istendiğinde geri verilecektir. Vedia akdi Romada ücretsiz bir akittir. Vedia alan sadece kastından ve kasta eşit kılınan ağır ihmalden sorumludur çünkü vedia alanın akitten yararı yoktur. Vedia alan malı kullanamazdı, aksi takdirde kullanma hırsızlığı işlemiş olurdu. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda bizim olayımızda C vedia akdinin gereği olan malı kullanmama şartına uymamış saati kullanmıştır ve kullanma hırsızlığı işlemiştir.

1) Borcun konusuna denir.

Yukarıdaki boşluk aşağıdaki kelimelerden hangisiyle doldurulabilir?

A) Dare

B) Facere

C) Edim

D) Def'i

E) Creditor

CEVAP: Dare: Bir malın mülkiyetini devretmek.

Facere: Yapmak veya yapmaktan kaçınma.

Edim: Borcun konusu.

Def'i: Borcun ifasından kaçına hali.

Creditor: Alacaklı.

Kelime anlamlarına bakıldığında doğru cevap C şıkkıdır.

2) a. Seçimlik borçta edimler eşittir.

b. Facere borçları bölünebilir.

c. Sözleşmeler tasarruf işlemidir.

Yukarıdaki cümleler doğru/yanlış olarak sıralanacak olursa hangi şık doğru olur?

A) D-Y-D

B) D-D-D

C) Y-D-Y

D) D-Y-Y

E) Y-Y-Y

CEVAP: a cümlesi doğrudur. Edimler eşit olmalıdır.

b cümlesi yanlıştır. Facere borçları bölünemeyen borçlar kategorisindedir.

c cümlesi de yanlıştır. Sözleşmeler tasarruf değil taahhüt işlemidir. Doğru cevap D şıkkıdır.

3) Aşağıdaki akitlerden hangisi eksik iki taraflı sözleşmedir?

A) Karz Akdi

B) Ariyet Akdi

C) Alım-Satım Akdi

D) Kira Akdi

E) Eser Akitleri

CEVAP: A şıkkı tek taraflı akittir.

B şıkkı eksik iki taraflı akittir.

C,D ve E şıkkı tam iki taraflı akittir. Doğru cevap B şıkkıdır.

4) Stipulatio nedir?

A) Borç

B) İyiniyet

C) Borçlunun borcu ile rehinin satış tutarı arasındaki fark.

D) Alacak defteri

E) A kişinin belli kelimeleri kullanarak sorduğu soruya borçlunun aynı kelimeleri

kullanarak olumlu cevap vermesiyle kurulan akit.

CEVAP: C şıkkının cevabı SUPERFLUUM'dur.

D şıkkının cevabı CODEX ACCEPTI ET DEPENSI'dir.

E şıkkındaki tanım STIPULATIO'ya aittir.

Aşağıdakilerden hangisi rızai akitlerden değildir?

A)Alım Satım Akdi

B)Vekalet Akdi

C)Trampa Akdi

D)Şirket Akdi

E)Locatio Akdi

Cevap=C

Aşağıdakilerden hangisi vekaletin sona erme sebeplerinden değildir?

A)Vekilin istifa etmesiyle

B)Vekalet verenin vekili azletmesiyle

C)Tarafların karşılıklı rızaları ile

D)Vekalet konusunun yerine getirilmesiyle

E)Taraflardan yalnızca birinin rızası ile

Cevap=E

Aşağıdakilerden hangileri isimli akitlerden değildir?

A)Şirket Akdi

B)Trampa Akdi

C)Satış İçin Tedvi

D)Uyuşma Akdi

E)İğreti Akdi

Cevap=A

Aşağıdakilerden hangisi Pretorların tanıdığı anlaşmalardan değildir?

- A)Constitutum Anlaşması
- B)Hakeme Tedvi
- C)Banker Anlaşması
- D)Gemicilere, hancılara ve ahırcılara tedvi
- E)Bağışlama

Cevap=E

S-1) Edimin geçerli olma şartları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Edimin en geç ifa zamanına kadar belirlenmesi mümkün olmalıdır.
- B) Edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.
- C) Maddi değeri olmayan şeyler hukuki muamele konusu olamaz.
- D) Edimin ifasının borçlu açısından imkânsız olması hukuki muameleyi geçersiz kılar.
- E) Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.

S-2) Roma’da icranın tarihi serüveni aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Şahıs icrası – Tüm malvarlığı üzerinden icra- Malın haczi
- B) Tüm malvarlığı üzerinden icra- Şahıs icrası- Malın haczi
- C) Takip talebi- Borçluya tebliğ -Malın haczi
- D) Borçluya tebliğ -Takip talebi- Malın haczi
- E) Takip talebi- Şahıs icrası-Malın haczi

S-3) Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Karz akdi iki tarafa borç yükleyen bir akittir.
- B) Bağışlama tek taraflı bir hukuki işlemdir.
- C) Tek tarafa borç yükleyen akitlerin kurulabilmesi için kişinin irade beyanı yeterli değildir.
- D) Ariyet akdi tek tarafa borç yükleyen bir akittir.
- E) Ariyet akdi nevi borcudur.

S-4) Nevi borç ile parça borç arasındaki fark en çok hangi durumlarda ortaya çıkar?

- A) Borcun ifası durumunda

- B) Edimin imkansızlığı durumunda
- C) Alacağın talep edilmesi şekli durumlarında
- D) Kişilerin fiil ehliyetlerinin akde uygunluğunun denetlenmesi gereken durumlarda
- E) Borcun taraflarının anlaşamamaları durumunda

1.SORU: İsimsiz akitlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Roma hukukunda akitlerde tipe bağlılık ilkesi geçerliydi fakat zamanla hayat akışında bu sözleşmeler yetersiz kaldı ve praetorlar bu sözleşmelere de dava hakkı tanıdı.
- B) İsimsiz akitlerde consensus +res formülü geçerli değildir.
- C) Iustinianus isimsiz akitleri kategorizeleştirmiş ve dört gruba ayırmıştır.
- D) İsimsiz akitler tam iki taraflı sinallagmatik karşılıklı olarak edim mübadelesi öngören iyi niyete tabi sözleşmelerdir.
- E) Orta Çağ doktrinini bazı isimsiz akitleri adlandırmıştır bunlardan bazıları şöyledir;

Permutatio(trampa), Transactio(uzlaşma)

CEVAP: B Praetorun dava hakkı tanıyabilmesi için bir tarafın edimi ifa etmiş olması gerekiyordu yani

bu akitlerin oluşumu için consensus + res formülü geçerliydi.

2.SORU: Kaynak sözcüğünden bir şeyin doğduğu yer anlaşılır. Borç ilişkilerinin kaynağı denilince, borç

ilişisinin kurulmasına yol açan hukuki olaylar düşünülmelidir. Aşağıdakilerden hangisi Iustinianusun

kabul ettiği borç ilişkilerinden biri değildir?

- A) Haksız fiil benzerlerinden doğan borç ilişkileri
- B) Akitlerden doğan borç ilişkileri
- C) Sebepsiz iktisaptan doğan borç ilişkileri
- D) Haksız fiilden doğan borç ilişkileri
- E) Akit benzerlerinden doğan borç ilişkileri

CEVAP: C Iustinianus borç ilişkilerinin kaynaklarını dört gruba ayırmıştır ve bunlar arasında sebepsiz

zenginleşmeden doğan borçlar yer almamaktadır.

3.SORU: Sözlü akitlerle ilgili hangisi yanlıştır?

- A) Alacaklının belli kelimeler kullanarak sorduğu soruya borçlunun aynı kelimeleri kullanarak olumlu

ve sözlü cevap vermesiyle oluşan akittir.

B) Sağır ve dilsizler, akıl hastaları ve çocuklar bu sözleşmeyi yapamazlar.

C) Sözlü akitlerden en öne çıkan anlaşmalardan biri olan stipulatio tek taraflı bir akittir
Iustiniounus

dönemine kadar dar hukuk akti karakterini muhafaza etmiştir.

D) Roma borçlar hukukundaki tipe bağlılık prensibi gereğince başka türlü yapıldığında borç
doğmayacak ve dolayısıyla dava edilmeyecek anlaşmalar stipulatio ile yapıldığında geçerli olur.

E) Sebebe bağlı olmadan yapılan stipulatiolarda amaçlanan borçlanma bir yasağa aykırı ise
geçersiz

olurdu.

CEVAP: E Amaçlanan borçlanma bir yasağa aykırı bile olsa şekilcilik nedeniyle geçerli olurdu.

4.SORU: Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Tam borçlarda borçlu dava ile takip edilebilir.

B) Tabii borç dava ile takip edilemeyen borçtur. Aile evletlerinin ve kölelerin borcu tabii borçtur,
günümüzde ise kumar borcu ve zamanaşımına uğramış borçlar tabii borç olarak kabul edilir.

C) Subjektif sorumluluk (kusur sorumluluğu) kişi kastı veya ağır/hafif ihmali nedeniyle
sorumludur.

D) Objektif (kusursuz sorumluluk) kişi kastı, ihmali, beklenmeyen hal ve mücbir sebepten
sorumludur.

E) Bir kimsenin bir hukuki işlem sonucu elde ettiği menfaat ne kadar çoksa sorumluluk o kadar
fazladır; menfaat ne kadar az ise sorumluluk o kadar azdır.

CEVAP: D Hem objektif hem de subjektif sorumlulukta mücbir sebeple mala bir zarar gelirse
sorumluluk yoktur. Mücbir sebep zorlayıcı sebep, önlenemeyen güç örneğin büyük depremler,
tayfun

vb.

1.) Borç ilişkisindeki taraflara ne denir?

A) Borcun süjeleri

B) Borcun objeleri

C) Borcun edimi

D) Borçlu

E) Alacaklı

Cevap: A şıkkı. Her borç ilişkisinde iki taraf vardır. Bunlara borcun süjeleri denir. Bunlardan biri borçlu olan taraf, diğeri ise alacaklı taraftır. Borçlu borç ilişkisinin pasif, alacaklı ise aktif tarafıdır.

2.) Aşağıdakilerden hangisi edimin özelliklerinden değildir?

- A) Edimin gerçekleşmesinin mümkün olması gerekir.
- B) Edimin meşru olması gerekir.
- C) Edim belirli veya belirlenebilir olmalıdır.
- D) Edimin maddi bir değeri taşıması gerekir.
- E) Edim tayin edilmemiş olsa da geçerlidir.

Cevap: E şıkkı. Edim tayin edilmemiş veya tayini mümkün kılacak ölçüler tespit edilmemişse borç ilişkisi hükümsüzdür.

3.) Aşağıdakilerden hangisi ariyet-karz arasındaki farklardan değildir?

- A) Ayniyet misli olmayan mal ödöncü; karz ise misli mal veya para ödöncüdür.
- B) Karz akdi tek tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir; ariyet akdi ise eksik iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.
- C) Karz akdi para karşılığında yapılamaz; ariyet akdi se ücret karşılığı yapılabilir.
- D) Karz, dar hukuk akdidir; ariyet iyi niyet akdidir.
- E) Karz akdi cins borcu doğurur; ariyet akdinden ise parça borcu doğar.

Cevap: C şıkkı. Karz akdi para karşılığında yapılabilir; ariyet akdi ise para karşılığı yapılamaz.

4.) Aşağıdakilerden hangisi sonucunda vekâlet sona ermez?

- A) Vekâlet konusunun yerine getirilmesiyle.
- B) Vekâlet konusunun gerçekleşmesinin imkânsız hale gelmesiyle.
- C) Vekâlet verenin vekili azletmesi ile.
- D) Vekilin istifa etmesi ile.
- E) Taraflardan birinin rıza göstermesi ile.

Cevap: E şıkkı. Taraflardan birinin değıl iki tarafında rıza göstermesi ile olur.

1) Aşağıdakilerden hangisi alacaklının m teraf k kusuru bulunan davanın özelliklerinden biri değıldir?

- A) Zararın meydana gelmesinde her iki tarafın da kusuru vardır.
- B) Borçlunun sorunluluğunda azalmayı sağılar.
- C) Kişi objektif sorunluluk altındayken subjektif sorumluluk altına girebilir.

D) Tazminatın miktarı azalabilir.

E) Bu davada hakimın takdir yetkisi oldukça geniştir.

CEVAP: e şıkkı hüsnüniyet ve dar hukuk davalarının bir özelliğidir. Bu yüzden cevap e.

2) Aşağıdakilerden hangisi Iustinienus döneminde borcun kaynaklarından birisi değildir?

A) Haksız fiiller

B) Haksız fiil benzerleri

C) Sözleşmeler

D) Diğer çeşitli nedenler

E) Sözleşme benzerleri

CEVAP: Diğer çeşitli nedenler klasik dönemde borcun kaynaklarından birisidir. Cevap D.

3) Aşağıdakilerden hangisi pretorların tanıdığı anlaşmalardan değildir?

A) Constitum anlaşması

B) Hakame tevdi

C) Gemicilere, hancılara ve ahırcılara tevdi

D) Banker anlaşması

E) Cihaz tesisine dair vaatler

CEVAP: Cihaz tesisine dair vaatler imparator hukukunun tanıdığı vaatlerdendir bu yüzden cevap E şıkkıdır.

4) Aşağıda vekaletin sona ermesiyle ilgili verilen özelliklerden hangisi yanlıştır?

A) Vekalet konusunun yerine getirilmesiyle sona erer.

B) Tarafların tek taraflı rızası ile sona erer.

C) Vekilin istifa etmesi ile sona erer.

D) Taraflardan birinin ölümü veya hak ehliyetini kaybetmesi sonucu sona erer.

E) Vekalet verenin vekili azletmesi ile sona erer.

CEVAP: Vekalet sözleşmesi tarafların karşılıklı rızası ile sona erer bu yüzden cevap E şıkkıdır.

SORU 1.)

Müteselsil borç ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?

- A) Birkaç alacaklı ve birkaç borçlu arasında teselsül durumu söz konusu olursa bu borçtan bahsedilir.
- B) Bu borç durumunda ortada tek bir borç, tek bir edim vardır.
- C) Alacaklıların her biri edimden kendi payına düşeni isteyebilir. **(Doğru)**
- D) Haksız fiili işleyenler birkaç kişi ise onlar hakkında ödenecek tazminat bakımından müteselsil borçtan bahsedilir
- E) Bu borçta borçlulardan birinden alınamayan miktarı, diğer borçlular eşit olarak üstlenmekle yükümlüdür.

SORU 2.)

Roma hukukunda akit türleri birleştirilirse hangisi dışarıda kalır ?

- A) Aynı akitler
- B) Yazılı akitler
- C) Sözlü akitler
- D) Rızai akitler
- E) Seçimlik akitler **(Doğru)**

SORU 3.)

Vedia akdi günümüzde sözleşmeli olarak yapılır ancak Roma hukukunda ücretsizdir.

Vedia akdi ücret karşılığı yapılırsa ne adını alır ?

- A) İstisna sözleşmesi **(Doğru)**
- B) Vekalet sözleşmesi
- C) Zorunlu vedia
- D) Gayri muntazam vedia
- E) Yedimeine tevdi

SORU 4.)

Aşağıdakilerden hangisi rızai akit değildir ?

- A) Alım satım akdi
- B) Kira akdi
- C) İstisna akdi
- D) Vekalet akdi
- E) Sözlü akit **(Doğru)**

1- Aşağıdakilerin hangisi edimin özelliklerinden değildir?

- A) Edimin meşru olması.
- B) Edimin nakden takdirinin kabil olmaması
- C) Edimin ifasının mümkün olması
- D) Edimin tayin edilmiş olması

E-Edim belirli veya belirlenebilir olmalı.

Cevap: B

2- I- Actioları yoktur. II-Hukuk nizamı tarafından kabul edilmezler.

III- İfaları mümkün değildir.

Tabii borçlarla ilgili olarak yukarılardan hangisi ya da hangileri doğrudur?

A- Yalnız I B- I ve II C- I ve III D- I,II ve III E-II ve III

Cevap: A

3- Edim için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A- Maddi ve manevi kıymet taşıyan edimler borç konusu olabilir.

B-Edimin para ile ölçülmesi gerekir.

C- Haksız fiilin tazmini edime konu olabilir.

D- Edimin ifası mümkün olabilir.

E- Edimin meşru olması gerekir.

Cevap: A

4-Aşağıdakilerden hangisi sözlü akitlerde değildir?

A-Stipulatio B- Mücerret stipulatio C- Azatlığın yemini D- Fiducia

Cevap:D

1.Bir borç ilişkisinin oluşturduğu alacak ve borçlarla birlikte ortadan kaldıran hukuki olaylara "borcun sona erme

sebepleri" denir.Aşağıdakilerden hangisi borcun defi yoluyla sona erme sebeplerinden birisidir.?

A. İfa

B. İbra

C. İfanın imkansızlığı

D.Yenileme

E. Borcun istenemeyeceğinin anlaşılması

Açıklama: İfa,ibra,ifanın imkansızlığı ve yenileme ipso iure (hukuken) borçların sona ermesi, borcun

istenemeyeceğinin anlaşılması ise opeexceptions (defi yoluyla) borcun sona erme sebeplerindendir. Doğru

yanıt: E

2. Aşağıdakilerden hangisi Iustinianus'un borç ilişkilerinin kaynaklarından birisi değildir.

A. Sebepsiz zenginleşmeden doğan borç ilişkileri

B. Akitlerden doğan borç ilişkileri

C. Akit benzerlerinden doğan borç ilişkileri

D. Haksız fiillerden doğan borç ilişkileri

E. Haksız fiil benzerlerinden doğan borç ilişkileri

Açıklama: Akitlerden doğan borç ilişkileri, Akit benzerlerinden doğan borç ilişkileri, Haksız fiillerden

doğan borç ilişkileri, Haksız fiil benzerlerinden doğan borç ilişkileri Iustinianus'un borç ilişkileri

kaynaklarını oluşturmaktadır. Sebepsiz zenginleşmeden doğan borç ilişkileri kaynak sınıfı

bulunmamaktadır. Doğru yanıt: A

3. Aşağıdakilerden hangisi aynı sözleşmelerden biri değildir?

A. Vedia sözleşmesi

B. İnancı sözleşme

C. Vekalet sözleşmesi

D. Tüketim ödücü

E. Kullanma ödücü

Açıklama: Vedia sözleşmesi, inancı sözleşme, tüketim ödücü ve kullanma ödücü aynı sözleşme

çeşitlendendir. Vekalet sözleşmesi (mandatum) bu sınıfa dahil değildir. Doğru yanıt: C

4. Aşağıdakilerden hangisi Pactumlardan preatorların dava hakkı tanıdıkları ve pacta preatoria denilen

anlaşmalardan biri değildir?

A. Constitutum

B.Quasi Contractus

C. Receptum Arbitri

D.Receptum Argentarii

E.Bağışlama (Hibe)

Açıklama: Constitutum, Receptum Arbitri, Receptum Argentarii ve Bağışlama (hibe) Pacta preatoria

denilen anlaşmalar sınıfındadır. Ouasi Contractus ise akit benzeri sözleşmeler demektir.
Doğru yanıt: B

Soru 1:

Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Sayılabilen , ölçülebilen, ikame değeri olan mallara misli mal denir.

B) Tam borçlarda borçlu borcunu yerine getirmemezse hukuk düzeni tarafından dava açılır.

C) Zararın meydana gelmesinde hem alacaklının hem karşı tarafın sorumluluğu var ise müşterek kusur vardır.

D) Roma hukukunda borç kaynakları ilk olarak Gaius tarafından ayrıma tutulmuştur.

E) Hukuki işlemin konusu ve bedeli konusunda karşılıklı ve birbirine uygun madde beyanına anlaşma denir.

Çözüm : A,B,C,D şıklarındaki ifadeler doğrudur. E şıkında anlaşmanın değil de akitin tanımı verilmiştir.

Soru 2 : Aşağıdakilerden hangisi Roma hukukundaki akit türlerinden biri değildir?

A) Ayni akit

B) Yazılı akit

C) Rehin akdi

D) Sözlü akit

E) Rızai akit

Çözüm: Cevap C şıkkıdır. Rehin akdi bir akit türü değil bir ayni akit çeşididir.

Soru 3 : Aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Hizmet karşılığı ücret değişik periyotlarla ödenebilir.
- B) Roma'da özgür bir Romalı da ücret karşılığı iş yapsa bu normal karşılanır.
- C) Hizmet sözleşmesi yalnızca tarafların anlaşmasıyla sona erer.
- D) Hizmet sözleşmesinin başlaması için önce ücret verilmesi gerekir.
- E) Bu sözleşmede her iki tarafın da menfaati vardır. Ancak bir kusur varsa bu kusur genelde işverende değil de işçide bulunur.

Çözüm: B şıkkındaki ifade yanlıştır. Çünkü Roma'da özgür bir Romalı ücret karşılığında iş yapsa bu normal karşılanmaz. C şıkkı yanlıştır. Çünkü hizmet sözleşmesi görülecek işin bitmesiyle veya iş

için belirlenen sürenin dolmasıyla da sona erebilir. E şıkkı da yanlıştır. Çünkü her iki taraf da bütün kusurlardan sorumludur.

A şıkkı doğrudur.

Soru 4 : B kendisine bir elbise diktirmek için terzi olan K ile anlaşmıştır. Terzi elindeki kumaşla 10 günde elbiseyi dikmiştir. Buna göre B ile K arasındaki sözleşme aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Hizmet sözleşmesi
- B) Satış sözleşmesi
- C) Vekalet sözleşmesi
- D) Kira sözleşmesi
- E) İstisna sözleşmesi

Çözüm : Verilen olay bir satış sözleşmesi olayıdır.

Cevap:B

1.Aşağıdaki borçlunun edimlerinden hangisi parça borcu olarak örneklenebilir..

- a.uliabus isimli köle
- b.kırçıl kuyruklu at
- c.gaius'a ait 2 katlı mavi ev
- d.homeros'a ait sarı parşömen

e.5 sandık mandalina

cevap:E

2.aşağıdaki borç türlerinden hangisi yanlış eşleştirilmiştir..

a-parça borç-tam borç

b-seçimlik borç-seçimlik yetki

c-tam borç-eksik borç

d-bölünebilen borç-bölünemeyen borç

e-tek edimli borç-sürekli edimli borç

Cevap:a

3.iustinianus borç ilişkilerinin kaynaklarını tasnifinden hangi şıkda hatalı belirtilmiştir.

a.akitlerden doğan borç ilişkileri

b.Hile yoluyl gerçekleştirilen sözleşmeler

c.akit benzerlerinden doğan borç ilişkileri

d.haksız fiillerden doğan borç ilişkileri

e.haksız fiil benzerlerinden doğan borç ilişkileri

cevap :b

4.ayni sözleşmelerin türleri aşağıdaki şıklardan hangisinde hatalı

a.karz akdi

b.ariyet akdi

c.vekalet akdi

d.vedia akdi

e.rehin sözleşmesi

cevap:c

S1: Romalı bir köle olan A, komşusu B'ye iki tavuk vererek, buna karşılık B'nin emf ismini

verdiği kırmızı horozu almak için B ile anlaşır. Bu anlaşmaya göre A ve B'nin borç ilişkileriyle

ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) A iki tavuk vereceğini söyleyerek çeşit borcu altına girmiştir.

B) A'nın tavukları teslim etme borcu tam borç niteliğindedir.

C) B özellikleri belli olan horozu borçlandığı için parça borcunu yerine getirmek yükümlülüğü altına girmiştir.

D) A iki tavuk borçlandığı için bunları tek tek teslim etmek hususunda B ile anlaşırca A'nın borcu bölünebilen borç ilişkisi meydana getirir.

E) B anlaşma yapılmadan önce A ile anlaşarak emf isimli horozu veya onun yerine bir kasa elmayı verme borcu altına girerse bu borç ilişkisi seçimlik borç ilişkisi doğar.

Çözüm: Roma'da kölelerin gerek üçüncü kişilere karşı gerekse efendilerine karşı olan

borçları eksik (tabii) borç niteliğindedir. Köle borç altına giremez, alacaklı olamazdı.

Dolayısıyla B şıkkındaki ifade doğru değildir. A'nın borcu eksik borç niteliğindedir. Cevap :B

S2:(I)Ariyet akdi genelde menkul, misli ve tüketilebilen mal kategorisine girmeyen bir malın

bir süre kullanılmak üzere ivazlı olarak başkasına verilmesiyle (utendum dare) oluşan aynı

sözleşmelerdir. (II) Ariyet (ödünç) alan, verilen malı kullanma amacı gerçekleştiren veya süresi bittikten sonra iade etmek borcu altına girmektedir. (III) Bir kimsenin maliki olmadığı

malı ariyet(ödünç) vermesi mümkündür,ariyet davasını bu halde malın maliki değil, ariyet

veren açar. (IV) Ariyet (ödünç) alınan mal için yapılan olağan bakım masraflarını ariyet alan

karşılama durumunda olduğu gibi olağanüstü masraflarda ariyet alan tarafından

ödenmeliydi. (V) Roma hukukunda ariyet (ödünç) verileceğine dair şekilsiz anlaşmadan

herhangi bir hukuki sonuç doğmazdı. Halbuki Türk hukukunda ariyet, aynı akit değildir. Türk

hukukunda ariyet akdi rızaların uyuşmasıyla meydana gelir.

Ariyet akdi (commodatum) ile ilgili yukarıdaki ifadelerin hangisi veya hangileri yanlıştır?

A) Hepsi

B) Yalnız I

C) III IV V

D) I IV

E) I II III IV

Çözüm : Ariyet akdi genelde menkul, misli ve tüketilebilen mal kategorisine girmeyen bir malın bir süre kullanılmak üzere ivazsız olarak başkasına verilmesiyle oluşan sözleşmelerdir.

Ariyette önemli olan kullanma karşılığında bir karşılığını alınmamasıdır. Ariyet alınan mal için

yapılan olağan bakım masraflarını ariyet alan karşılamak durumunda olduğu halde

olağanüstü masraflar ariyet veren tarafından karşılanmalıydı. I ve IV'deki ifadeler yanlıştır.

Cevap :D

S3:Türk hukuku ile Roma hukuku arasında bazı farklılıklar olması doğaldır. Bu farklılıkların yanında elbette benzer noktalarda çok fazladır. Türk hukuku ile Roma hukuku arasındaki bu

benzerlikler ve farklılıklar açısından aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Türk hukuku taşınmaz rehninin ancak tapuya tescil ile doğacağını hükme bağlanmıştır. Roma hukukunda ise taşınır - taşınmaz mal ayrımı önemli olmadığı gibi tapu sicili de bulunmamaktaydı.

B) Roma hukukunda kiracı, kiraladığı malı başka birisine kiraya verebilirdi. Türk hukukunda ise bu tür kiralama yapılması yasaklanmış, ancak zarar doğuracak değişiklik yapılmamak kaydıyla kiralananın bazı bölümleri başkasına kiraya verilebilir.

C) Roma hukukunda da Türk hukukunda olduğu gibi, alıcı misli mal olan ayıplı malın ayıbı olmayan mal ile değiştirilmesini talep edebileceği gibi ayıbın ortadan kaldırılmasını talep edebilir.

D) Roma hukukunda da Türk hukukunda olduğu gibi, satılan malın üçüncü kişi tarafından zaptı halinde, üçüncü şahsın iddiası ile karşılaşan alıcı iddiayı malı kendisine satan kişiye bildirnelidir.

E) Roma hukukunda, vekalet akdinde vekil vekalet verene ait bir işi ücretsiz olarak yapmayı üstlenmektedir. Türk hukukunda ise vekalet akdi ücretli veya ücretsiz olabilir.

Çözüm :Roma hukukunda alıcı misli mal olan ayıplı malın ayıbı olmayan mal ile değiştirilmesini talep edemeyeceği gibi ayıbın ortadan kaldırılmasını da talep edemezdi.

Çünkü Roma hukuku için hareket noktası ayıplı mal olmaktan ziyade alıcının aldatılmış olduğudur.

Cevap :C

S4: Aralarında ihtilaf olan taraflar bu anlaşmazlığı çözüme bağlamak üzere bir hakem ile anlaşma yapmışlar. Aşağıdaki anlaşmalardan hangisi bu anlaşmanın Roma hukukundaki karşılığını ifade eder?

- A) Constitutum
- B) Receptum arbitri
- C) Receptum argentarii
- D) Receptum nautarum
- E) Pactum donationis

Çözüm : Constitutum; doğmuş, mevcut edimin ifa edileceği yer veya vade gibi hususlarda yapılan anlaşmalardır. Receptum argentarii; bankerin, üç kişiye karşı müşterisinin bir borcunu

ödeme yükümlülüğü altına girdiği anlaşmalardır. Receptum nautarum; gemi, han veya ahır

işletenlerin müşterileri ile kendilerine kendilerine teslim edilen malların zarar görmeden

edileceğine dair yaptıkları anlaşmalardır. Pactum donationis ise bağışlama anlaşmasını ifade

eder. Soruda tanımı verilen receptum arbitri, aralarında anlaşmazlık bulunan kişiler ile bu anlaşmazlığı çözüme bağlamak için görevlendirilen hakem arasında yapılan anlaşmadır.

Cevap :B

1. Aşağıdakilerden hangisi kusursuz sorumluluk hallerinden değildir?

- a. Adam çalıştıranın kusursuz sorumluluğu
- b. Hayvan bulunduranın sorumluluğu
- c. Yapı malikinin sorumluluğu
- d. Taşınmaz malikinin sorumluluğu
- e. Taşınır malikinin sorumluluğu

CEVAP: Taşınır malikinin sorumluluğu kusursuz sorumluluk hallerinden değildir. cevap e şıkkı

2.Kusurla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a. Kusur hukuk düzeninin kınadığı irade tersliği ya da eksikliğidir.
- b. Roma hukukunda kusur kavramını karşılamak için culpa kelimesi kullanılırdı.
- c. Kusur kişinin iç dünyası , psikolojik yapısıyla ilgilidir.
- d. Hukuka aykırı sonucu isteyen ya da hukuka aykırı sonucu önlemek için gerekli iradeyi göstermeyen kimse kusurlu değildir.
- e. Kusur göreceli bir kavramdır.

CEVAP: Hukuka aykırı sonucu isteyen ya da hukuka aykırı sonucu önlemek için gerekli iradeyi göstermeyen kimse kusurludur. cevap d şıkkı

I. Ayni Sözleşmeler (re contrahitur)

II. Sözlü Sözleşmeler (verbis contrahitur)

III. Yazılı Akitler (litteris contrahitur)

IV. Vedia Akdi (Saklama Sözleşmesi)

3.Gaius, Institutiones'te sözleşmelerden doğan borç ilişkilerinin dört türü olduğunu belirtmiştir. Yukarıdakilerden hangileri sözleşmeden doğan borç ilişkilerinin türlerindendir?

- a. I, III
- b. II, IV
- c. I, II, III
- d. III, IV
- e. II, III, IV

CEVAP : Gaius, Institutiones'te sözleşmelerden doğan borç ilişkilerinin dört türü olduğunu, bunların ayni sözleşmeler (re contrahitur), sözlü sözleşmeler (verbis contrahitur), yazılı akitler (litteris contrahitur), ve rızai sözleşmeler (consensu contrahitur) şeklinde ayrıldığını belirtir. cevap c şıkkı

4. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a. Karz akdi (Tüketim ödöncü sözleşmesi), ödönc verenin bir miktar parayı ya da para dışında tüketilebilen bir şeyi ödönc alana devretmesiyle kurulan sözleşmedir. Tek tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir. Sadece ödönc alan borçludur. Ayni bir sözleşmedir.
- b. Ariyet akdi (Kullanım ödöncü sözleşmesi), ödönc verenin bir malı karşılıksız olarak kullanılmasını ödönc alana bırakmasıyla meydana gelen sözleşmedir. Ödönc alan malı kullanıp iade etme borcu altındadır. Ayni bir sözleşmedir.
- c. Vedia akdi (Saklama sözleşmesi), saklatanın taşınır bir malı ücretsiz olarak güvenli bir yerde koruma altına almak muhafaza etmek üzere saklayana verdiği sözleşmedir. Saklayan bu malı saklamak ve ileride sahibine vermek borcu altındadır. Ayni bir sözleşmedir.

d. Rehin sözleşmesi (pignus), rehin verenin borcunu teminat altına almak amacıyla alacaklıya (rehinalana) taşınır veya taşınmaz bir malın zilyetliğinin devredilmesiyle oluşan sözleşmedir. Aynı sözleşmedir.

e. Kira sözleşmesi (rei), kiraya verenin bir malın kullanımını ve yararlanmayı kiracıya bırakmayı;kiracının da buna karşılık kira bedelini ödemeyi üstlendiği sözleşmedir. Aynı bir sözleşmedir.

CEVAP : Kira sözleşmesi aynı bir sözleşme değildir. Kira sözleşmesi rızai akittir. cevap e şıkkı

1. "Roma'da tazminatın hesaplanmasında sadece doğrudan ortaya çıkmış zarar değil, aynı zamanda uğranılan zarar da dikkate alınırdı."

Yukarıda verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi bu bilgiye örnek gösterilemez ?

A) Çürük fıçılarısatin alan bir kişinin sadece fıçılarn değerinin değil aynı zamanda fıçılara konulan zeytinyağının akmasıyla uğradığı zararın da karşılanması.

B) Bilmeden hasta hayvanı satın alan kişinin bu hastalığın diğer hayvanlarına da bulaşması üzerine eğer satıcı bu durumu bilerek yapmışsa alıcının bütün zararının karşılanması.

C) Bir müzik grubunun köle olan üyelerinden birinin öldürölmesi halinde sadece ölenin değerinin değil aynı zamanda diğerlerinin işlerinde eksilme nedeniyle oluşan değer azalmasının da karşılanması .

D) Hür bir Romalıda zarar verici bir olay sonrasında meydana gelen kalıcı yara izlerinin karşılığı olarak para ödenmesi.

E) Hür bir Romalının yaralanırsa ödenen tedavi masraflarının yanında çalışamayacağı süre zarfında alamadığı ücret de tazminata dahil edilir.

CEVAP: Öncölde verilen bilgiye göre Roma'da tazminat hesabında müspet zarar + menfi zararın birlikte hesaplandığını rahatlıkla çıkarabiliriz. Müspet zarar bir akdin hiç ifa edilememesi veya kötü ifa edilmesi dolayısıyla uğranılan zarar iken menfi zarar ise bir sözleşmenin geçerli olmamasından, sözleşmeden dönölmesinden, sözleşmeye duyulan güvenden kaynaklanan kayıptır. Bu bilgiler ışığında A,B,C ve E seçeneklerinde verilen örneklerin tamamında müspet zarar

ve menfi zararın birlikte hesaplandığını çıkarabiliriz. D seçeneğinde verilen örnek ise hür bir Romalıda zarar verici bir olay sonrasında meydana gelen kalıcı yara izlerinin karşılığı olarak para verilmesi bu kapsamda değerlendirilemez. Hatta böyle bir olgunun Roma'da para ile takdirinin mümkün olmadığını söylemek daha yerindedir. Dolayısıyla doğru seçenek D seçeneğidir.

2. I. Durumu bildiği halde engelleyemeyen kimse kusurlu sayılır.

II. Roma' da kural olarak iyi bir aile babasının gösterdiği özeninin ölçü alındığı ihmal türü hafif ihmaldir.

III. Borçlunun kastından sorumlu olamayacağına ilişkin önceden yapılan bazı sözleşmeler geçerli sayılır.

IV. Birlikte kusur durumunda tazminat indirilebilmekte hatta tamamen kaldırılabilir.

Yukarıda verilen öncüllerden hangisi ya da hangileri doğrudur ?

A) Yalnız IV B) II ve III C) II ve IV

D) I, II ve IV E) I ve III

CEVAP:

I. Öncülde verilen bilgi yanlıştır. Çünkü Roma'da durumu bildiği halde engelleyemeyen kimse kusurlu sayılmamaktadır. Örnek verilecek olursa haksız fiili gördüğü halde korktuğu için buna mani olamayan kimseyi kusurlu saymak doğru değildir diyebiliriz.

II. Öncülde verilen bilgi doğrudur. Roma hukukunda kural olarak hafif ihmalin tespiti için soyut ölçü kullanılmaktaydı. Buna göre iyi bir aile babasının göstereceği özen ölçüt alınır.

III. Öncülde verilen bilgi yanlıştır. Yine Roma'da borçlunun kastından sorumlu olamayacağına dair önceden yapılan her türlü sözleşme geçersizdir.

IV. Öncülde ise verilen bilgi doğrudur. Zararın oluşmasında zarar verenin kusurlu davranışı yanında zarar göreninde kusuru etkili olmuşsa birlikte kusurdan bahsedilir. Bu durumda da tazminat indirilebilir ve hatta tamamen kaldırılabilir. Dolayısıyla doğru seçenek C seçeneğidir.

3. Roma'da yaşayan A şahsı mimar olan B şahsına kendisi için bir ev

yaptırmak istiyor. A şahsı B şahsına toplamda 3000 sesterz (Roma para birimi) karşılığı malları onun sağlaması ve 20 gün içerisinde kendisine bir sütunlu yapı yapılmasını istemiştir. B bunun üzerine C, D ve E' yi kendisi için çalışmak üzere ikna etmiştir. Ve her birine günlük 100 sesterz verecektir.

Yukarıda anlatılan olaya göre A ile B ve B ile C, D ve E 'nin arasında sırasıyla hangi akitler kurulmuştur ?

- A) Hizmet/ Eser
- B) Alım satım/ Eser
- C) Alım satım / Hizmet
- D) Kira / Eser
- E) Eser / Hizmet

CEVAP: Alım satım akdi para ile bir malın el değiştirmesini öngören rızai akittir.

Bu tam iki taraflı sinallagmatik akitte satıcı (venditor), bir malı devretmek , alıcı (emptor), bir miktar parayı (semen) ödemek borcu altına girmiştir. Dolayısıyla A ile B arasındaki karşılıklı mal para borcu bu akit sınıfına girer.

B ile C, D ve E arasındaki akit ise hizmet akdidir. Hizmet akdi iş gören ve iş verenin vereceği ücret karşılığında hizmet görmeyi, işgücünü işverenin emrine vermeyi kabul etmektedir. Bu sebeple doğru seçenek C seçeneğidir.

4. A ile B arasında yapılan akit hangi tür akit grubunda yer alır ?

- A) Aynî Akitler
- B) Yazılı Akitler
- C) Sözlü Akitler
- D) Ariyet Akitleri
- E) Rızai Akitler

CEVAP: A ile B şahsı arasında yapılan karşılıklı irade beyanları ile oluşan alım satım sözleşmesi rızai akitler grubunda yer alır. Rızai akitler karşılıklı iradelerin uyuşması, yani karşı tarafa bir şey vermeden veya şekli muamele yapmadaan, sadece dışarıya bir bütün teşkil eden irade uyuşmasından kaynaklanan akitlerdir. Dolayısıyla doğru seçenek E seçeneğidir.

SORU 1) Roma'da borç ilişkisi , borç iseile ifade edilirdi.

Boş bırakılan yerlere sırası ile ne gelmelidir?

- A) Debitor –Creditor
- B) Creditor – Debitor
- C) Debitum-Obligatio
- D) Obligatio-Debitum
- E) Creditor-Debitor

☐ Doğru cevap D şıkkıdır. Debitor borçlu ,creditor alacaklı, debitum borç, obligatio borç ilişkisi demektir.

SORU 2) TMK ve TBK da yer alan kusursuz sorumluluk hallerinden değildir?

- A) Adam çalıştıranın kusursuz sorumluluğu
- B) Hayvan bulunduranın sorumluluğu
- C) Yapı malikinin sorumluluğu
- D) Ev başkanının sorumluluğu
- E) Taşınır malikinin sorumluluğu

☐ Doğru cevap E şıkkıdır. Taşınır malikinin sorumluluğu değil taşınmaz malikinin sorumluluğu olacaktır.

SORU 3) Akitlerle ilgili verilen bilgilerden aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Karz akdinden çeşit borcu doğar.
- B) Alım satım akdi para ile malın el değiştirmesidir.
- C) Ariyet akdinde kullanma karşılığında bedel alınır.
- D) Vedia akdi saklama sözleşmesidir.
- E) Sözlü akitlerde iradeler belirli sözlerle ifade edilmedikçe sözleşme kurulamaz.

☐ Doğru cevap C şıkkıdır. Ariyet akdi kullanım ödöncü olduğu için kullanma karşılığında bedel alınmaz.

SORU 4) Aşağıdaki seçeneklerden hangisi doğrudur?

- A) Roma da ilk zamanlarda kusur sorumluluğu hakimken son zamanlara doğru kusursuz sorumluluk hakim olmaya başlamıştır.

- B) Gaius zamanında kusur sorumluluğu temel ilke haline gelmiştir.
- C) Kusursuz sorumluluk hem akdi sorumlulukta hem de haksız fiil sorumluluğunda geçerliydi.
- D) Roma da önemli olan sadece fiille zarar arasında illiyet bağının bulunmamasıdır.
- E) Roma da kusursuz sorumluluğun hakim olduğu dönemlerde bir fiili kasıtlı işleyen ile kasıtlı işlemeyen arasında fark yoktur.

□ Doğru cevap C şıkkıdır.

Romanın ilk zamanlarında kusursuz sorumluluk hakimken son zamanlarında kusur sorumluluğu hakim olmaya başlamıştır. Iustinianus zamanında kusur sorumluluğu temel ilke haline gelmiştir. Rom da önemli olan sadece fiille zarar arasında illiyet bağının bulunmasıdır. Roma da kusursuz sorumluluğun hakim olduğu dönemlerde bir fiili kasıtlı işleyen ile kasıtlı işlemeyen arasında fark bulunuyordu.

SORU 1:

Aşağıdaki şıklardan hangisinde Roma'da hayvanların eylemlerinden kaynaklı zararlar için açılacak davalar bir arada verilmiştir)

- A) Actio in personam- Actio stricti iuris
- B) Actio commodati directa- Actio depositi directa
- C) Actio venditi- Actio empti
- D) Actio de pauperie-Lex aquilia
- E) Actio redhibitoria- Actio quanti minoris

CEVAP: D

Roma'da hayvanlarının verdiği zarardan kurtulmak isteyen kişi, hal ve şartların gerektirdiği bütün özeni gösterdiğini, bütün tedbirleri alsa bile zararın meydana geleceğini ispatlamak zorundadır. Actio de pauperie, içgüdülerin göre hareket eden hayvanın yol açtığı zararlar için açılacak olan dava iken, lex aquilia, hayvanın dış etkenler ya da insan davranışları nedeniyle evcil doğasına aykırı hareket etmesinden kaynaklı oluşan zarar uğrayan kişinin açabileceği davadır.

Diğer şıklardaki actio in persanam kişinin borçlusuna karşı açabileceği şahsi davayı, actio stricti iuris verme borçlarında açılacak dar hukuk davasını, actio commodati directa ariyet alana karşı açılacak davayı, actio depositi directa vedia alana karşı açılacak davayı, actio venditi alım satım sözleşmelerinde satıcının akitten doğan taleplerini ileri sürdüğü dava, actio empti alıcının, satıcının borcunu yerine getirmediği, devraldığı malın zilyetliğinde rahatsız edildiği zaman açacağı davayı, actio redhibitoria alıcının akitten dönerek malı iade etmek suretiyle bedeli geri istediği davayı, actio quanti minoris davacının satın aldığı malın ayıplı durumdaki değer düşüklüğü farkının kendisine ödenmesini talep ettiği davayı ifade etmekteydi.

SORU 2:

Aşağıdakilerden hangisi Roma'da isimsiz akitler için doğru değildir?

- A) İsimsiz akitler, tam iki taraflı, karşılıklı olarak edim mübadelesini öngören iyi niyete tabi sözleşmelerdir.
- B) Permutatio, tarafların karşılıklı olarak mallarını değiştirmelerini ifade eden trampa aktidir.
- C) Roma'da Gaius döneminde bu isimsiz akitler belli adlarla anılmıştır.
- D) İsimsiz sözleşmelerde kusur ve hasar meseleleri yarar prensibine göre çözümlenmiştir.
- E)Iustinianus, klasik devirden intikal eden halleri isimsiz akitler kategorisinde toplamış ve dört gruba ayırmıştır.

CEVAP: C

Roma'da bu akitlere isimsiz akitler denmesinin sebebi, Roma akitler sisteminde yer alan akitlerin hiçbirisinin içine girmemesi, karşılıklı edimlerin çok farklı karaktere sahip olmasından ileri gelmekteydi. Roma'da bu isimsiz akitler Gaius döneminde belli adlarla anılmamış, Ortaçağ doktrini bazılarını adlandırmıştır.

SORU 3:

Aşağıdaki şıklardan hangisi Roma'da alım satım akidinde hasar için doğru bir ifade değildir?

- A) Satışsözleşmesinin oluşmasından sonra satılanın tesadüfen yok olmasının rizikosu alıcıya ait olması ana kuraldı.

B) Satış sözleşmesinin oluşmasından sonra satılanın tesadüfen yok olmasının rizikosunun kime ait olacağına dair ana kural satıcıya ait olmasıydı.

C) Edimler arasında değiş tokuş ve işlev bakımından bir bağıllık mevcuttu.

D) Edimlerin değiştirilememesinden doğan kayıplar satıcıya yüklenmekteydi.

E) Iustinianus alım satım akdiyle birlikte hasara katlanmak zorunda kalan alıcının alım satım akdiyle birlikte satılan malda meydana gelen fazlaları da alabileceği esasını kabul etmiştir.

CEVAP: A

Periculum est emptoris yedek hukuk kuralıdır. Taraflar hasarın kime ait olabileceğini serbestçe kararlaştırabiliyorlardı. Hasarı satıcıya yükleyebildikleri gibi, alıcıya da yükleyebiliyorlardı.

SORU 4:

Aşağıdakilerden hangisi Roma'da edimin geçerli bir borçlanma sayılması için aranan şartlardan biri değildir?

A) Hukuki muamele yapıldığı sırada edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.

B) Edim belirlenmiş olmalı veya en azından ifa zamanında belirlenmesi mümkün olmalıdır.

C) Hukuki muamele yapıldığı sırada edimin ifası subjektif olarak mümkün olmalıdır.

D) Edim hukuka veya ahlaka aykırı olmamalıdır.

E) Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.

CEVAP: C

Roma'da edimin geçerli bir borçlanma sayılması için belirli dört temel şart aranmaktaydı. Bunlardan edimin ifası için aranan şart, subjektif olması değil, objektif olmasıydı. Çünkü Roma'da impossibilium nulla obligatio est, yani, imkansız olandan borç doğmaz ilkesi hakimdi. Konusu objektif olarak imkansız olan hukuki işlemler kesin olarak hükümsüzdü.

1-)Aşağıdakilerden hangisi müteselsil borç sebeplerinden değildir?

- A)Haksız fiil
- B)Stipulatio ile yapılan akit
- C)Miras
- D)Hepsi
- E)Haklı fiil

Cevap: D Şıkkı

2-)Commodatumda alınan şey için ücret alınırsa bu neye dönüşür?

- A)Pignus
- B)Emptio-Venditio
- C)Locatio Conductio Rei
- D)Vedia
- E)Karz Akdi

Cevap: C Şıkkı

- 3-) 1-Karz
- 2-Ariyet akidi
- 3-İstisna akdi
- 4-Rehin akdi

Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri hem aynı akdi hem de hüsnüniyet akdi özelliği teşkil eder?

- A)1,2 ve 4
- B)2 ve 4
- C)1,2,3 ve 4
- D)Yalnız 1
- E)Yalnız 2

Cevap: B Şıkkı

Aşağıdakilerden eşyalardan hangisi zamanaşımı ile iktisap edilemez?

A)At arabası

B)Saban

C)Yaylak

D)Orak

E)Buğday

Cevap: C Şıkkı

Soru 1)Aşağıdakilerden hangisi /hangileri tek taraflı hukuki işlem değildir?

I.sözleşmenin feshi II.bağışlama vaadi III.vakıf kurma

IV.temsil yetkisi verme V.takas

a)Sadece II b)Sadece V c)II ve V d)I,II ve V e)III ve IV

Cevap 1

Açıklama: bağışlama bir sözleşmedir.Tek taraflı bir beyanla bağışlama sözleşmesi kurulamaz.Diğerlerinin hepsi tek taraflı irade beyanı ile kurulur.(cevap A)

Soru 2)Aşağıdakilerden hangisi borçlandırııcı işlemlerin özelliklerinden değildir?

A)Aynı konuda birden fazla yapılabilmesi

B)Başkasının malı ile ilgilide borçlandırııcı işlem yapılabilmesi.

C)Mal varlığının pasiflerini arttırması

D)Hakka doğrudan doğruya etki etmemesi

E)Roma hukukunda tasarruf işlemleri alanında Numerus Clausus ilkesi geçerli iken borçlandırııcı işlemler alanında akit serbestisi ilkesinin geçerli olması

Cevap 2

AÇIKLAMA:Roma hukukunda borçlandırııcı işlemler alanında da sınırlı sayı ilkesi geçerliydi.(cevap E)

Soru 3) Ev sahibi K,evini kiraya vermesi için emlakçı E ile anlaşmıştır.Ikı ay ev boş kalmış,daha sonra K'ya müracaat eden Öğrenci Ömer bu evi kiralamak istediğini söylemiştir.K teklifi kabul etmiş,Ö ile bir kira sözleşmesi imzalamış,aynı gün,bu durumu bildirmek için Emlakçı E'ye telefon etmiştir.Telefonda E,kendisinin bir gün önce aynı şekilde evi kiralamak için gelen başka bir öğrenci (B) ile anlaştığını ve kaparo aldığını yazılı mukaveleyi henüz imzalamadıklarını söylemiştir.Evin anahtarı henüz Ö'ye de B'ye de teslim edilmemiştir.Bu durumda aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A)K ev sahibi olduğu için K'nın yaptığı sözleşme geçerlidir.

B)E'nin yaptığı anlaşma yazılı olarak yapılmadığı için K'nın yaptığı sözleşme geçerlidir.

C)E'nin bir gün önce anlaşma yaptığı ve kaparoda aldığı için E'nin yaptığı sözleşme geçerlidir.

D)K tarafından E'ye temsil yetkisi verildiği için artık K böyle bir sözleşmeyi yapamaz.Bu nedenle E'nin yaptığı sözleşme geçerlidir.

E)Her iki sözleşmede geçerlidir

ROMA BORÇLAR HUKUKU SORULARI

Cevap 3

AÇIKLAMA:Ev sahibi K'nın da Emlakçı E'nin de yaptığı işlem taahhüt işlemidir.Taahhüt işlemi hakkı sona erdirdiği için aynı konuda birden fazla taahhüt işlemi yapılması mümkündür.Bunlar arasında öncelik sonralık ilişkisi olmaz,hepsi geçerlidir.Ayrıca bir kimsenin belli bir konuda temsil yetkisi vermesi o konuda kendi hakkını sona erdirmez,kendisi de aynı konuda işlem yapabilir.(Cevap E)

SORU 4) Klasik Dönem Roma Hukuku için hile ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A)Hile halinde actio doli adı verilen bir ceza davasının açılabilceği kabul ediliyordu.

B)Hile yaptığı için mahkum olan kişinin aynı zamanda şerefsizliğine de hükmediliyordu.

C)Praetor'larhileye maruz kalan kişiye bir de hile def'iileri sürme imkanı tanımışlardı.

D)Borcunu ifa eden mağdura bir de eski halin iadesini talep imkanı tanınmıştı

E)Romalılar dürüstlüğe çok önem verdikleri için,diğer davalarla birlikte actio doli'nin de hile yapan kişi aleyhine açılabilceğini kabul ediyorlardı.

CEVAP 4

AÇIKLAMA:AActio doli'nin neticesi çok ağır olduğu için ancak diğer davalar açılmıyorsa bu davanın açılabilceği kabul ediliyordu.(cevap E)

1-Bir malın mülkiyetini devretmek,bir ayni hak tesis etmek aşağıdaki kavramlardan hangisini karşılar ?

A-Facere B-Praestare C-Detentio D-Dare E-Obligatio

2-Siyah kulaklı bir keçinin satılmasıyla tespit edilen borç ilişkisinin çeşidi nedir ?

A-Nevi borcu B-Parça borcu C-Sınırlı nevi borcu D-Seçimlik borç E-Seçimlik yetki

3-Aşağıdaki Roma Borçlar Hukuku'na tabi olan hükümlerden hangisi yanlıştır ?

A-Parça borcu olan asıl edim ortadan kalkarsa,borçlu yan edimi vermek zorunda

değildir.

B-Seçimlik borç veya seçimlik yetki bulunmadığı takdirde kural olarak borçlu,neyi borçlanmışsa onu ifa etmek zorundadır.

C-Tabii borç ilişkisinden borçlanmış olan kişi borcunu yerine getirmezse,kendisine açılammakta fakat tazminat istenme yoluna gidilebilmektedir.

D-Roma'da tabii borç kavramı kölelerin borçları dolayısıyla çıkmıştır.

E-Parça borcu-çeşit borcu ayırımının en önemli sonucu "çeşit telef olmaz" kuralının işlemesidir.

4-Aşağıdakilerden hangisi aynı sözleşmeler adı altında değerlendirilemez ?

A-Ariyet akdi

B-Vedia akdi

C-Karz akdi

D-Rehin sözleşmesi

E-Eser sözleşmesi

1-Aşağıdakilerden hangisi bir edimin geçerli olabilme şartlarından birisi değildir?

a-Edimin gerçekleşebilmesinin mümkün olması b-Edimin meşru olması

c-Edimin belirli veya belirlenebilir olması d-Edimin kanunda belirtilmiş olması

e-Edimin para ile ölçülebilir olması

*a,b,c ve e seçenekleri edimin geçerlilik şartlarını belirtmiştir.Fakat d seçeneği ' edimin kanunda belirtilmiş olması ' edimin geçerlilik şartı değildir.Keza edimler sınırlı sayıda belirtilmemiştir,çok fazla

ve çeşitlidir.

2-Aşağıdakilerden hangisi nevi borç kapsamına girmez ?

a-Üç çuval buğday b-Dört at

c-Beyaz kulaklı at d-On ton pamuk

e-İki kilo portakal

*Borç unsuru madde miktarı ile tanımlanıyorsa nevi borç kapsamına girer .

3-Roma hukukunun gelişmesinde büyük öneme sahip Digesta el yazması İtalya'nın hangi şehrinde

yazılmıştır?

a-Milano b-Floransa

c-Palermo d-Pisa

e-Roma

*Digesta Pisa şehrinde yazılmıştır

4-Aşağıdakilerden hangisi sözleşmelerden doğan borç ilişkilerinden birisi değildir?

a- Ayni akit b-Sözlü sözleşme

c-Yazılı akit d-Rızai sözleşme

e-Ayni sözleşme

*Sözleşmelerden doğan borç ilişkileri 4 adettir.

Bunlar ayni sözleşme,sözlü sözleşme,yazılı akit ve rızai sözleşmedir.Ayni akit bunlardan birisi değildir.

1- Borç ilişkisi ile davası arasındaki meseleye dikkat çekmek için “dava, bir kimseye borçlanılmış olanı talep etmek hakkından başka bir şey değildir” sözünü söylemiş olan Romalı kimdir?

A) Gaius

B) Justinianus

C) Tarsuslu Pavlus

D) Aulus Cornelius Celsus

E) Ulpianus

Sorunun açıklamalı yanıtı :

Yukarıda bahsi geçen söz Romalı bilgin ve aynı zamanda tıbbi çalışmalarıyla ün salan Celsus'a ait bir sözdür.

O halde sorumuzun doğru yanıtı D seçeneği olacaktır.

2- Justinianus borç ilişkilerinin kaynaklarını dört ana gruba ayırmıştır. Aşağıdakilerden hangisi bu gruplardan biri değildir?

A) Haksız fiillerden doğan borç ilişkileri

B) Yazılı akitlerden doğan borç ilişkileri

C) Akit benzerlerinden doğan borç ilişkileri

D) Akitlerden doğan borç ilişkileri

E) Haksız fiil benzerlerinden doğan borç ilişkileri

Sorunun açıklamalı yanıtı :

Justinianus borç ilişkilerinin kaynaklarını dört gruba ayırmıştır. Yukarıdaki A, C, D ve E seçeneklerindeki borç ilişkisi grupları Justinianus'un bu gruplarını oluştururlar. Fakat

B seçeneğindeki "yazılı akitlerden doğan borç ilişkileri" Gaius'un, sözleşmelerden doğan borç ilişkilerinin bir türünü oluşturur. Bu onun sınıflandırmasına tabidir.

O halde sorumuzun doğru yanıtı B seçeneği olacaktır.

3- Bir kimsenin, menkul bir malını saklamak veya muhafaza etmek üzere bir başkasına teslim etmesiyle oluşan aynı sözleşme çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vedia Akdi

B) Ariyet Akdi

C) Karz Akdi

D) İnançlı Sözleşme

E) Rehin Sözleşmesi

Sorunun açıklamalı yanıtı :

Yukarıda ifade edilen aynı sözleşme çeşidi vedia akdidir. Vedia Akdi'nde malını bir başkasına teslim eden kimse bunun yanında istediği zaman vermiş olduğu malını geri alabilir.

O halde sorumuzun doğru yanıtı A seçeneği olacaktır.

4- Aşağıdaki sözleşmelerden hangisinin aynı sözleşmelere dahil olup olmadığı tartışmalı bir konudur?

A) Karz Akdi

B) Rehin Sözleşmesi

C) İnançlı Sözleşme

D) Vedia Akdi

E) Ariyet Akdi

Sorunun açıklamalı yanıtı :

Aynı sözleşmelere dahil olup olmadığı tartışılan sözleşme çeşidi İnançlı sözleşmedir.

Bunun nedeni olarak da Justinianus tarafından kaynaklardan interpolatio'lar yolu ile çıkarılması gösterilmektedir.

O halde sorumuzun doğru yanıtı C seçeneği olacaktır.

5. Kişi kendisinden beklenen dikkat ve özeni göstermemişse ve gerekli tedbirleri almamışsa burada vardır.

..... , bilerek ve isteyerek hukuka aykırı davranmak, zarar verici belli bir sonucu istemektir.

Bir kimsenin üstüne aldığı, yapmak zorunda bulunduğu ya da yaptığı bir iş için gerektiğinde hesap vermesine denir.

Yukarıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri gelmelidir?

- A) Kusur - kasıt - sorumluluk
- B) Kasıt - kusur - sorumluluk
- C) Hafif ihmal - ağır ihmal - kusur
- D) Ağır ihmal - hafif ihmal - kasıt

E) İhmal - kasıt - sorumluluk

Sorunun yanıtı :

Sorumuzda 1. cümlede boş bırakılan yere “ihmal”, 2. cümlede boş bırakılan yere ise “kasıt”, 3. cümlede boş bırakılan yere de

“sorumluluk” kelimeleri gelmelidir.

Burada özellikle kasıt ve ihmal kelimeleri birbiriyle karıştırılmamalıdır.

O halde sorumuzun doğru yanıtı E seçeneği olacaktır.

SORU 1

Aşağıdakilerden hangisi “Aynı Sözleşmeler” çeşidi değildir?

- A) Ariyet Akdi
- B) Saklama Sözleşmesi
- C) Rehin Sözleşmesi
- D) Vekâlet Akdi **CEVAP: D**
- E) Karz Akdi

Çünkü; Vekalet akdi, Aynı Sözleşmelerin bir türü değil, Rızai Akitlerin bir alt başlığıdır.

SORU 2

Kusurla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Kusur, kusurlu davrananı sorumlu kılmaz.
- B) Bir şahsın, kusurlu olduğu kanaatine varılırsa sadece tazmin ettirici yaptırım uygulanır.
- C) Dar anlamda kusura “Culpa” (ihmal) denir. **CEVAP: C**
- D) Bir durumu bildiği halde engellemeyen kimse kusurlu sayılır.
- E) Malvarlığı zarar gören kimse kendisi bu zararda bizzat kusurlu ise bu zararı başka kimselere sorumlu tutabilir.

Çünkü; A) kusur, kusurlu davrananı sorumlu kılmaz ifadesi yanlıştır. Aksine kılar olmalıydı

B) bir şahsın, kusurlu olduğu kanaatine varılırsa sadece tazmin ettirici yaptırım değil, tazmin ettirici veya cezai yaptırım uygulanır.

D) Kusur kusurlu davrananı sorumlu kılar fakat bir sınırlaması vardır. Bu da “durumu bildiği halde engellemeyen kimse kusurlu sayılmaz, mesela haksız fiili gördüğü halde -korktuğu için- buna engel olmayan kimse sorumlu sayılmaz

E) Bu zararı başkasına yüklemenin imkânı yoktur.

SORU 3

Vekâlet Akdi ile ilgili bilgilerden hangisi veya hangileri doğrudur?

- I. Vekâlet akdi, Türk hukukunda sadece ücretsiz olabilir.
- II. Vekâlet akdi, işin tamamlanması, süresinin bitmesi, taraflardan birinin ölmesi halinde sonra erer.
- III. Milattan önce borçlandırıcı bir sözleşme olarak akitler şemasında yer almıştır.

A) II-III **CEVAP: A**

B) Sadece II

C) I-III

D) Sadece III

E) I-II-III

Çünkü; Vekâlet akdi, Türk hukukunda ücretsiz veya ücretli şekilde olabilir.

SORU 4

Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kasıt; bilerek ve isteyerek hukuka aykırı davranmaya denir.
- B) İhmal; Dikkatsizlik, tedbirsizliği ifade eder. Kişi kendisinden beklenen özeni göstermemişse gerekli tedbirleri almamışsa burada ihmal vardır.
- C) Saklama Sözleşmesinde, bir kimsenin menkul bir malını muhafaza etmek üzere başkasına teslim eder.
- D) Bağışlama, bağışlayan tarafında bağışlanana yapılan ivazsız kazandırma değildir.
- E) Karz Akdi; Genelde menkul, misli ve tüketilebilen mal kategorisine girmeyen bir malın bir süre kullanılmak üzere ivazsız olarak başkasına verilmesiyle oluşan aynı sözleşmedir. **CEVAP E**

Çünkü E şıkında belirtilen tanım “ Ariyet Akdi”ne aittir.

1- Aşağıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

I) Stipulatiolar sözlü bir akittir.

II) Stipulatiolar yazılı bir akittir.

III) Stipulatolar belirli şekli şartlarına uyulmasıyla kurulur ve tek tarafa borç yükler.

IV) Praetorlar, imperiumlarına dayanarak kimi hukuki işlemlerde stipulatio yaparak bir tarafı diğer taraf lehine borçlanmaya zorlamışlardır.

A) I-III-IV B) I-II-IV C) II-III-IV D) I-II-III-IV E) I- II- III

CEVAP : A

2-Aşağıdakilerden hangisi tek taraflı hukuk işlemi sayılabilir?

A)Takas B)Bağışlanan C)Vekalet **D)Stipulatio** E)Miras Mukavelesi

CEVAP: D

3-Bu akdin kökeni dostluktur. Rızai bir akittir. Eksik iki taraflı bir borç ilişkisi meydana getirir.

Tanımı verilen akit hangisidir?

A)karz akdi

B)ariyet akdi

C)vekalet akdi

D)vedia akdi

E)hizmet akdi

CEVAP: C

4- I)kusur II)beklenmeyen hal III)ağır ihmal IV)hafif ihmal V)mücbir sebep

Omnis culpa (bütün kusurdan sorumluluk) yukarıdakilerden hangisini kapsar?

A) I-III-V B) I-II-IV C) II-III-V **D)I-III-IV** E)I- II- III

CEVAP: D

1-Aşağıdakilerden olaylardan hangisi edimin niteliği olarak sayılamaz?

A)Elif'in bilgisayarını kullanmak üzere Esra'ya vermesi

B)Ali'nin futbol oynarken komşularının camını kırması ve bu camım ailesi tarafından tazmin edilmesi

C)Salih'in Sena'dan aldığı 20 TL borcu ona geri vermesi

D)Berat'ın 5 yaşındaki yeğenine oyuncak araba vermesi

E)Melike'nin evini Mehmet'e kiraya vermesi

CEVAP: Edim; borcun konusudur. Yani borçlunun yerine getirmekte mükellef

olduğu ve alacaklımın da ifasını talep etme hakkı olduğu bir hareket tarzıdır.

Edimin niteliği çok çeşitli olabilir:

-Bir miktar paranın ödenmesi

-Herhangi bir eşyanın mülkünün nakli

-Bir şeyin kullanılmak üzere başkasına verilmesi

-Bırakılan bir şeyin iadesi

-Herhangi bir işin yapılması veya yapılmaması

-Verilmiş zararın tazmini gibi.

Burada A şıkkı bir şeyin kullanılmak üzere başkasına verilmesi kapsamına girer.

B şıkkı bırakılan bir şeyin iadesi, C şıkkı bir miktar paranın ödenmesi, E şıkkı da

herhangi bir eşyanın mülkiyetinin nakli kapsamındadır. D şıkkında ise bir borç

altına girme karşı taraftan bunun ifasını bekleme söz konusu değildir. Berat

yeğenine bunu hediye etmiştir. **Bu nedenle doğru seçenek D'dir.**

2-A şahsı evini B şahsına kiralamak istemektedir. Bu nedenle aralarında bir kira sözleşmesi yaparlar. A şahsı evini 1000 TL ye kiralamak ister. B şahsı ise 900 TL olmasını istemektedir. Böyle bir durumda sözleşmenin yapıldığı varsayılırsa Roma Borçlar Hukuku şartları göz önünde bulundurularak aşağıdaki verilen ifadelerden hangisi doğrudur olur?

A)A şahsı ile B şahsı arasındaki sözleşme consensus olduğundan geçerlidir.

B)A şahsı ile B şahsı arasındaki sözleşmede consensus açıktır ve bu yüzden sözleşme geçerlidir.

C)A şahsı ile B şahsı arasındaki sözleşme consensus olmadığından geçerli değildir.

D)A şahsı ile B şahsı arasında consensus örtülü olduğu için sözleşme geçerlidir.

E)A şahsı ile B şahsı arasındaki sözleşme borç doğurduğundan geçerlidir.

CEVAP: Consensus (irade uyumu) açık veya örtülü olabilir. Ancak bazı

şartlarda res verilmesi veya stipulatio yapılması şart olabilir. Ne var ki burada

irade uyumsuzluğu olduğu için açık veya örtülü olmasından da söz edilemez.

Ayrıca her borç doğuran işlem ne Roma Hukukunda ne de günümüz hukukunda

sözleşme kabul edilemez. Diğer şartların da sağlanma zorunluluğu vardır. Yani A

şahsı ile B şahsı arasında irade uyumu olmadığı için yani consensus olmadığı

için sözleşmenin varlığı kabul edilemez. **Bu nedenle doğru cevap C'dir.**

3-Aşağıdaki verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

A)İhmal: Hukuka aykırılık niyeti ve kastı yoktur. Yeteri kadar dikkat edilip özen

gösterilmeden ve yeterli önlemlerin alınmadan haksız sonucun meydana

gelmesidir. Roma hukukundaki karşılığı culpa latadır.

B)Kasıt: Borçlunun borcunu ifa etmemek için bilerek ve isteyerek haksız şekilde hareket etmesidir. Roma hukukundaki karşılığı dolustur.

C)Akit: Borç ilişkisi kuran hukuki muamelelerdir.

D)Ayni akitler dört tanedir. Bunlar karz akdi(mutuum),ariyet akdi(commodatum),vedia akti(depositium) ve rehin akdi(pignus)dir.

E)Stipulatio: Belli bir soruya belli bir cevap verilmesi şeklinde yapılan ve borçluyu alacaklıya vadettiği edimi yerine getirmesidir.

CEVAP: Verilen ifadelerin hepsi doğrudur. Ancak A şıkında ihmalin Roma

hukundaki karşılığının culpa lata olduğu söylenmiştir. Oysa culpa lata Roma

hukukundaki ağır ihtimalin karşılığıdır. İhmalin Roma hukukundaki karşılığı

culpa'dır. **Bu nedenle doğru cevap A'dır.**

4-Aşağıdaki davranışlardan hangisi kasıt örneği değildir?

A)Ariyet aldığı satan

B)Borç aldığı parayı geri vermeyen

C)Komşusunun bahçesindeki çiçekleri kesen

D)Başkasına küfür eden

E)Ameliyat ettiği köleye sonrasında gerekli ilgiyi göstermeyen

CEVAP: Kasıt bilerek ve isteyerek hukuka aykırı davranışta bulunmaktır. Burada

A,B,C ve D seçeneklerinde kişi kendisi bilerek, isteyerek hukuka aykırı

davranışta bulunmuştur. E seçeneğinde ise kasıt değil ihmal söz konusudur.

İhmal bir davranışta yeterli özen ve dikkatin gösterilmemesi sonucu oluşur. **Bu**

nedenle cevap E'dir.

1-Sözleşmelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

a-Karz akdi, belli miktar para veya misli malın aynı miktar ve türdeki malı geri verme borcu altına giren kimseye verilmesiyle oluşan ayni sözleşmedir.

b-Rızai akit, bir şey vermeden veya şekli bir işlem yapmadan yalnızca consesus ile kurulan sözleşmedir.

c-Roma Borçlar hukukunda ve Türk Borçlar hukukunda sözleşmelerin kurulmasında irade serbestisi

prensibi kural olarak uygulanır.

d- Sözleşmelerden doğan borç ilişkileri dört çeşittir. Bunlar; ayni sözleşmeler, rızai sözleşmeler, yazılı sözleşmeler ve sözlü sözleşmelerdir.

e-Ariyet akdi; menkul,misli ve tüketilebilen mal kategorisine girmeyen bir malın bir süre kullanılmak üzere ivazsız olarak başkasına verilmesiyle oluşan ayni sözleşmedir.

CEVAP: C

Çünkü, Roma Borçlar hukukunda sözleşmeler kurulumu tipine bağlı prensibi geçerliydi. Yani

tarafaların bir sözleşme meydana getirebilmesi için Roma sözleşmeler sisteminde yer alan

akitlerden(contractus) birini yapmış olmaları gerekmektedir.

2-Alım-satım akdi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

a-Alım-satım akdi ta iki taraflı bir sözleşmedir. Dolayısıyla taraflar hem alacaklı hem de borçludur.

b-Satıcı, alım-satım akdinden doğan taleplerini actio venditi olarak ileri sürer.

c-Alım-satım akdi mülkiyeti nakletmez.

d-Henüz kişinin elinde bulunmayan, gelecekte elde edilecek mallar içi alım-satım akdi yapılamaz.

e-Exceptio doli generalis, edimi yerine getirmeyen tarafa karşı diğer tarafın, edimin yerine getirilmesi için öne sürebileceği defa hakkıdır.

CEVAP: D

Çünkü, alım-satım sözleşmelerinin konusu parasal değeri olan her şeydir. Gelecekte elde edilecek

mallarda bu kapsamdadır.

3- Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli sayılması için aranan şartlardan biri değildir?

a-İfanın objektif olarak mümkün olması

b-Edimin belirlenmiş veya belirlenebilir olması

c-Edimin hukuka ve ahlaka aykırı olmaması

d-Edimin para ile ölçülebilir nitelikte olması

e-Edim debtor tarafından belirlenmeli ve creditor tarafından yerine getirilmelidir.

CEVAP:E

Çünkü, e şıkkı edimin geçerli sayılması için aranan şartlardan biri değildir. Ayrıca yanlış bir ifadedir.

Creditor(Alıcı) edimi belirler, debtor(borçlu) edimi yerine getirir.

4- Borç çeşitleri ile ilgili aşağıdakilerde hangisi doğrudur?

a-Eksik borçlar bir dava ile korunmuş borç ilişkileridir.

b- Bir hayvan borçlanmak, 10 kilogram buğday borçlanmak vb. durumlarında parça borcundan bahsedilir.

c-Seçimlik borçlarda alacaklıya, borçluya veya üçüncü kişiye ait seçme yetkisi mirasçılara geçebilir.

d-Borçlunun örneğin S isimli kölesini veya A sokaktaki B apartmanında bulunan 2 numaralı dairesini alacaklıya satması durumunda borçlu, bir çeşit borcunu yerine getirmiştir.

e- Facere borçları bölünerek ifa edilmez.

CEVAP:E

Çünkü; bir dava ile korunmuş borçlar tam borçlardır, b şikkından bahsedilen borçlar çeşit borçlardır,

seçimlik borçlarda üçüncü kişiye ait seçim hakkı mirasçılara geçmez yalnızca borçlu ve alacaklının

seçim hakkı mirasçılara geçer ve d şikkından bahsedilen borçlar parça borçlardır.

Soru1

Aşağıdakilerden hangisi bir pactum değildir?

A) Constitutum

B) Receptum arbitri

C) Bağışlama (hibe)

D) Receptum argentarii

E) Receptum contractus

Cevap: E

Ius Civile yönünden pactumlar esas itibariyle hukuk düzeni tarafından korunmayan şekilsiz

anlaşmaları, fertler arasındaki irade uyuşmalarını ifade eder

Soru2

Aşağıdakilerden hangisi bir rızai akit değildir?

A) Societas

B) Depositum

C) Emptio venditio

D) Mandatum

E) Locatio conductio

Cevap: B

A şıkkı, şirket akdidir ve rızai akitir.

B şıkkı, vedia akdidir ve aynı sözleşmedir.

C şıkkı, alım satım akdidir ve rızai akitir

D şıkkı, vekalet akdidir ve rızai akitir.

E şıkkı; kira, hizmet, istisna akitleridir ve rızai akitir.

Soru3

Aşağıdakilerden hangisi Roma Dönemi akit türlerinden biri değildir?

A) Ayni Akitler

B) Yazılı Akitler

C) Mutlak Akitler

D) Sözlü Akitler

E) Rızai Akitler

Cevap: C

Mutlak akit diye bir şey yoktur.

Soru4

I. Kasıt

II. Ağır ihmal

III. Hafif İhmal

IV. Beklenmeyen hal

V. Mücbir sebep

Omnis culpa (bütün kusurlardan sorumluluk) yukarıdakilerden hangilerini kapsar?

A) I, II, IV, V

B) I, II, III

C) I, IV, V

D) I, III, IV

E) Hepsi

Cevap: B

1)Borcun konusuna edim denir. Edim çok çeşitli olabilir. Romalılar edim tiplerini dare, facere,

praestare olmak üzere 3'e ayırmışlardır. Aşağıdakilerden hangisi praestare tipi borç edimini ifade etmektedir?

- A) Bir malın mülkiyetini devretmek
- B) Bir ayni hak tesis etmek
- C) Yapmak veya yapmaktan kaçınmak gibi edimler
- D) Bir mal üzerindeki elde bulundurmayı devretmek

E) Belli bir neticenin doğmasına ilişkin borçlar(kefalet)

CEVAP: E şıkkı. Çünkü praestare, teminata(kefalet), sorumluluğa(örneğin zapta karşı teminata), belli bir neticenin doğmasına ilişkin borçları ifade etmektedir.

2) Aşağıdaki sözleşmelerden doğan borç ilişkilerinin hangisi, irade uyuşması + mal (borçluya sonra geri vereceği bir malın verilmesi) gerektiren sözleşme türüdür?

- A) Sözlü sözleşme
- B) Yazılı akit

C) Ayni sözleşme

- D) Rızai sözleşme
- E) Alım satım akdi

CEVAP: C şıkkı. Çünkü ayni sözleşmelerin oluşması için tarafların iradelerinin uyuşması yetmemekte, borçluya sonra geri vereceği bir malın verilmesi de gerekmektedir.

3) Aşağıdaki ayni sözleşmelerden hangisi saklama sözleşmesidir?

- A) Ariyet akdi

B) Vedia akdi

- C) Rehin akdi
- D) Karz akdi
- E) İnançlı sözleşme

CEVAP: B şıkkı. Çünkü vedia akdinde bir kimse menkul malını saklamak, muhafaza etmek üzere başkasına teslim eder.

4) Aşağıdaki eşleşmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Colonius=Toprağa bağlı kölelik
- B) Operae liberales=Yüksek seviyeli işler
- C) Operae illiberales=Alt düzeydeki işler

D)Locator=İşveren

E)Creditor=Alacaklı

CEVAP: D şıkkı. Çünkü "locator" işgören anlamındadır.

1)Aşağıdakilerden hangisi satıcının borçlarından değildir?

A) Edimi dürüst olarak İfa etmek

B) Malın bedelini ödemek

C)Vade yapılmışsa borcu ödemek

D)Alıcıya devri için gerekli işlemleri yapmamak

E) Malı teslim etmeden önce mala zarar gelmesini önlemek

Cevap :D

2) Edimin geçerli bir borçlanma sayılması için aşağıdaki şartlardan hangisi aranmamaktadır?

A) Edimin belirlenmiş veya belirlenebilir olması

B) Edimin ahlaka ve hukuka aykırı olmaması

C) İfanın objektif olarak mümkün olması

D) Edimin para ile ölçülebilir nitelikte olması

E) Edimin ifasına sübjektif olması

Cevap: E

3) Roma hukukunda kusur kavramını karşılamak için Kavramı kullanılırdı.

Yukarıda verilen cümledeki boşluğun hangi kavramla doldurulması doğru olur?

A) Tedbirsizlik

B) Omnis

C) Culpa

D) İhmal

E) Dolus

Cevap: C

4) Aşağıdakilerden hangisi haksız fiilin şartlarından değildir?

A) Zarar

B) İlliyet bağı

C) Failin kusurlu olması

D) Sorumluluk

E) Hukuka aykırılık

Cevap: D

1) Hangisi Gaius'un Institutiones'te sözleşmelerden doğan borç ilişkilerini ayırdığı dört türden biri değildir?

A)Aynî sözleşmeler

B)Sözlü sözleşmeler

C)Yazılı akitler

D)Nispî sözleşmeler

E)Rızaî sözleşmeler

Cevap: D

2) Hangisi Praetorların dava hakkı tanıdığı ve "pacta praetoria" denilen anlaşmalardan değildir?

A)Constitutum

B)Receptum arbitri

C)Receptum argentarii

D)Bağışlama (hibe)

E)Receptum utilitas

Cevap: E

3) Romalılar için vekalet akdinin (mandatum) kökeni neye dayanır?

A)Para

B)Aşk

C)Dostluk

D) Aile

E)Arkadaşlık

Cevap: C

4) Aşağıdakilerden hangisi rızaî akitlerdendir?

A)Alım satım akdi

B)Rehin sözleşmesi

C)Vedia akdi

D)Karz akdi

E)Ariyet akdi

Cevap: A

SORU 1

Roma hukukunda hangi zararın tazmini mümkün değildir?_

a)Maddi zarar

b)Manevi zarar

c)Menfi zarar

d)Müspet zarar

e)Haksız fiilden doğan zarar

CEVAP “b” şıkkı,roma hukukunda bazı istisnalar haricinde genel olarak manevi tazminat olmadığı kabul

edilir.(sayfa 16)

SORU 2

I)Köle Stichus,

II)Borçluya ait beyaz kulaklı yarış atı,

III)Tüketim ödöncü,

IV)Para borcu,

V)5 çuval buğday,

Yukarıdakilerden hangisi parça borcuna örnektir?

a) Yalnız I

b) IV ,V

c) I,II,III

d) Yalnız V

e) Hepsi

CEVAP “c” şıkkı;Borçlanılan şeyin belirli özellikleri varsa ondan başka benzeri yoksa bu tür borçlar parça

borcudur. Yani belirli bir köle,belirli bir at ve tüketim ödöncü alınan şey parça borcudur.

SORU 3

Aşağıdakilerden hangisi aynı sözleşmeler içinde yer almaz?

a) Vekalet

b) Karz

c) Vedia

d) Ariyet

e)Rehin

CEVAP “a” şıkkı;Vekalet rızai akitlerdendir,karşılıklı iradelerin uyuşması yani karşı tarafa birşey vermeden veya şekli muamele yapılmadan sadece dışarıya bir bütün teşkil eden irade uyuşmasından,consensusdan borç doğmasıdır.

SORU 4

Aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir borç türüdür?

a) Kölenin neden olduğu zarar

b) Kadının üçüncü kişilere olan borcu

c) Aile reisinin at borcu

d) Kumar borcu

e) Aile evladının aile reisine olan borcu

CEVAP “c” şıkkı;Aile reisi borç altına girebilen,borca taraf olabilen kişidir.Kadınların,kölelerin ve aile reisine borcu olan evlatlar borcun tarafları olamazlar.Ayrıca kumar borcu için dava açılmaz.Bunlar “TABİİ BORÇ” tur. C şıkkı ise tam borca örnektir.

SORU 1:

Roma hukukunda edimin geçerli bir şekilde borçlandırılmış sayılması için hangi şart aranmamaktadır?

A)Hukuki muamele yapıldığı sırada edimin ifası mümkün olmalı

B)Edimin en azından ifa zamanında belirlenmesi mümkün olmalı

C)Edim hukuka ve ahlaka aykırı olmamalı

D)Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmamalı

E)Edim borçlunun veya alacaklının belirlemesine bırakılmışsa bu belirlemede dürüst bir kişinin taktiri ölçü olmalı

CEVAP:D

SORU2:

Roma yurttaşı olan A ile B arasında aşağıda ki konuşma geçmektedir.

“A kişisi B kişisine diyor ki bana olan borcunu 3 çuval buğday veya Ronaldo isimli köleni vererek ödeye bilirsin “

Yukarıda yurttaş A'nın yurttaş B ye söylediği ve B'nin de ödemek yükümlülüğün de olduğu borç türü veya türleri aşağıdakilerden hangisidir?

A)Çeşit borcu-Parça borcu-Seçimlik borç

- B)Sınırlı çeşit borcu-seçimlik yetki
- C)Çeşit borcu-Tam borç-Seçimlik Borç
- D)Parça borcu-Eksik borç
- E)Bölünebilen borç-Tam borç-Seçimlik Yetki

CEVAP:A

SORU3:Aşağıdakilerden hangisi aynı sözleşmelerden değildir?

- A)Tüketim ödöncü
- B)Ariyet akdi

C)Alım-Satım akdi

- D)Rehin Sözleşmesi
- E)İnançlı Sözleşme

CEVAP :C

SORU4:

Romalı yurttaş A ve B bir ahırın sahibi C ye hayvanlarını bırakmışlardır. İki hafta sonra hayvanları geri almak için geldiklerinde C ye bırakılan 20 hayvandan 14 tanesi teslim edilmiş geri kalan hayvanlar sebebi belli olmaksızın teslim edilmemiştir. A ve B yurttaşları yurttaş C ye karşı hangi anlaşmaya dayanarak dava açmalıdırlar?

- A)Constitutum
- B)Receptumarbitri
- C)Hibe

D)Receptum nautarum,cauponum,stabularium

- E)Receptum Argentarii

Cevap :D

1) Aşağıdakilerden hangisi kesin olarak aynı akit değildir?

- A)Karz
- B) Ariyet
- C) Rehin
- D) İnançlı sözleşme

E) Dotis dictio (Doğru)

2) Ağaç budayıcısı görevini yerine getiren Alius, yolun kenarındaki ağaçları budarken farkında olmadan yere

attığı ağaç dallarından büyük bir dal yoldan geçen Velius'ın kafasına düşmüştür. Buna göre hangisi daha

doğrudur?

A) Birlikte (mütterafık) kusurdan söz edilebilir. (Doğru)

B) Ağır ihmalden söz edilebilir.

C) Beklenmedik hallerde sorumluluktan söz edilebilir.

D) Kasıttan söz edilebilir.

E) Hiç kimsede kusur veya sorumluluktan bahsedilemez.

3) Üzüm tarlası olan Tellus yazın elde edilecek üzüm rekoltesini şarap üreticisi Orcus'a satmıştır. Toprak kayması

neticesinde üzümler telef olmuştur. Bu durumda aşağıdakilerden hangisi uygulanmalıdır?

A) Orcus , Tellus'a hiçbir para akdinde bulunmayacaktır.

B) Orcus hiçbir şey elde edilmese dahi kararlaştırılan miktarı Orcus'a ödeyecektir. (Doğru)

C) Tellus vaadettiği üzümleri veremediği için satım sözleşmesi bozulmuştur.

D) Tellus,Orcus'dan parayı almak için o para değerinde bir mal vermelidir.

E)Tellus belirlenen paranın yarısını almalıdır.

4)Aile reisi gözetiminde bulunan akıl zayıfı çocuğu Salus gerekli tedbirin alınmaması dolayısıyla evden kaçarak

yan komşu Komius'un çitlerini parçalamıştır. Aşağıdakilerin hangisi doğrudur?

A) Salus akıl zayıfı olması nedeniyle zarar karşılanamaz.

B) Komius , Salus'tan çitlerin zararını istemelidir.

C)Aile Reisi gerekli tedbirleri almadığı için zararı temin etmek zorundadır. (Doğru)

D) Komius , Salus'u çalıştırıp zararı tazmin etmesini isteyebilir.

E) Komius , Aile Reisi ile anlaşmadan Salus'u himayesi altına alabilir.

1-) Aşağıdakilerden hangisi edimin özelliklerinden değildir?

a) Edimin gerçekleşebilmesinin mümkün olması gerekir.

b) Edimin meşru olması gerekmez.

c) Edim belli veya belirlenebilir olmalıdır.

d) Edimin belirlenmesi birine ya da iki tarafa da bırakılabilir.

e) Edimin para ile ölçülebilir olması gerekir.

Cevap B şıkkı: Edimin meşru olması gerekir. Kanuna ve ahlaka aykırı olmamalıdır. Aksi takdirde

borç batıldır, geçerli olmaz.

2-) Aşağıdaki tanımlardan hangisi yanlıştır?

a) Sayılabilen, ölçülebilen ve ikame değeri olan mallara misli mal denir.

b) Borç işlemi, değerini yitirmeden bölünemiyorsa buna bölünemeyen borç denir.

c) Borçlu borcunu yerine getirmezse hukuk düzeni tarafından dava açılarak yaptırım uyguladığı borçlara tabi borç denir.

d) Bağlanma parası konusunda yapılan anlaşmaya pactum arrhale denir.

e) Misli malların, esas itibarıyla mahrum kalınan parayı , sermayenin getirisine faiz denir.

Cevap C şıkkı: Borçlu borcunu yerine getirmezse hukuk düzeni tarafından dava açılarak yaptırım uyguladığı borçlara tabi borç değil tam(medeni) borç denir.

3-) Belli miktar para veya misli malın aynı miktar ve türdeki malı geri verme borcu altına giren kimseye verilmesiyle oluşan aynı sözleşme aşağıdakilerden hangisidir?

a) Karz akdi

b) Rehin sözleşmesi

c) Vedia akdi

d) Ariyet akdi

e) İnançlı sözleşme

Cevap A şıkkı: Belli miktar para veya misli malın aynı miktar ve türdeki malı geri verme borcu altına giren kimseye verilmesiyle oluşan aynı sözleşmeye karz akdi denir.

4-) Aşağıdaki tanımlardan hangisi yanlıştır?

a) Hukuk düzeninin çizdiği sınırlar içerisinde tarafların dilediği zamanda, mekanda ve konuda sözleşme yapabilme özgürlüğüne akit serbestisi ilkesi denir.

b) Ius Civile' de yer almayan ama sözleşmelere benzediği için praetorlarca kendilerine hukuki sonuç bağlanan işlemlere akit denir.

c) Rehin gösterilen malın mülkiyetinin borç ödenmediği takdirde alacaklıya geçeceğine ilişkin anlaşma yapma yasağına lex commissaria yasağı denir.

d) Edimler arasındaki dengesizliğe gabin denir.

e) Zilyet olmayan malikin, malik olmayan zilyete karşı açtığı davaya istihkak davası denir.

Cevap B şıkkı: Ius Civile' de yer almayan ama sözleşmelere benzediği için praetorlarca kendilerine hukuki sonuç bağlanan işlemlere akit değil anlaşma denir.

1)Eski dönemlerden Iustinitanus dönemine kadar dar hukuk akdi karakterini muhafaza atmış olan tek taraflı akitir,bu akitte bir alacaklı birde borçlu vardır. Konusu dare fucre, preator'ye ilişkin olabilir.

yukarıdaki paragrafta boşluğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A)Nomina transcriptia

B)Dotis dictio

C)Emptio venditio

D)Stipulatio

E)Promissio iurata

CEVAP: D ŞIKKIDIR.

2)Nakit ödenmiş para bvorçlarından doğan alacaklılar ile ilgili kayıtlara ne ad verilir?

A)Pignus

B)Nomina transcriptia

C)Fiducia

D)Mutuum

E)Coddex accepti et depensi

CEVAP:B ŞIKKIDIR.

3)Aşağıdakilerden hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

A)Locator,bir malın değerinin kullanılmasına, iş gücünü , hizmetini değer in ifaydalanmasına , emrine özgüleyen veya kararlaştıran sonucu meydana getirmeyi yüklemiş kişidir.

B)Hiizmet akdinin konusu menkul (köleler, hayvanlar vs.) veya taşınmaz mallar ,intifa gibi sınırlı ayni hakların kullanılmasını teşkil eder.

C)Hizmet sözleşmesi Roma'da hiçbir zaman önemli bir akit haline gelmiştir.

D)Eser sözleşmesinde işi yüklemiş olan taraf işi başarıyla

sonuçlandıramadığı takdirde borcu yerine getirmiş olamaz.

E)Şirket akdinde edimlerin karşılıklı mübadelesi değil amaç ortaklığı, birlikte hareket saöz konusudur.

CEVAP:B ŞIKKIDIR ÇÜNKÜ, VERİLEN BİLGİ HİZMET AKDİNİN KONUSU DEĞİL KİRA AKDİNİN KONUSUDUR.

4) 1- Akitlerden doğann borç ilişkileri

2- Akit benzerlerinden doğan borç ilişkileri

3- Haksız fiillerden doğan borç ilişkileri

4- haksız fiil benzerlerinden doğan borç ilişkileri

Yukarıdakilerden hangileri İstisnalar'dan borç ilişkilerini ayırdığı gruplardır?

A)1 ve 3

B)2,3 ve 4

C)Hepsi

D)3 ve 4

E)2 ve 4

CEVAP: C ŞIKKIDIR.

1)Edimle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Edimin meşru olması gerekir.

B) Edimi imkansız olan hukuki işlem iptaldir.

C) Edimin belirli veya belirlenebilir olması gerekir.

D) Edimin gerçekleştirilmesi mümkün olmalıdır.

E) Edimin para ile ölçülebilir olmalıdır.

Cevap:B Çünkü edimi imkansız olan hukuki işlem iptal değil kesin hükümsüzdür.

2)Aşağıdakilerden hangisi İstisnalar döneminde borcun kaynaklarından biri değildir?

A)Haksız fiiller.

B)Haksız fiil benzerleri

C)Akitler

D)Akit benzerleri

E)Haksız iktisap

Cevap:E Iustinianus döneminde haksız iktisap borcun kaynaklarından değildir.

3)Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)Kusursuz sorumluluk hem akdi sorumlulukta hem de haksız fiil sorumluluğunda geçerliydi.

B)Yapı ve taşınmaz maliklerinin kusursuz sorumluluğu vardır.

C)Kusursuz sorumluluk için fiille zarar arasında illiyet bağının olması yeterliydi.

D)Akitler tek taraflı vaadlerden oluşur.

E)Rehin akdinden doğan haklar şahsi haklardır.

Cevap:D akitlerde karşılıklı irade ortaklığı bulunmalıdır. Bu tip borçlar Ius civile’de doğmuş, Iustinianus döneminde

akit benzerlerine katılmıştır.

4)Ius civile’de yer almayan fakat sözleşmelere benzediği için preatorlarca kendilerine hukuki sonuç bağlanan işleme ne denir?

A)Actio doli

B)Obligatio

C)Stipulatio

D)Pactum

E)Actio stricti iuris

Cevap:D

1) Aşağıdakilerden hangisi hizmet sözleşmesi (locatio conductio operarum) için yanlıştır?

a) Bu akitte her iki tarafın menfaati vardır, taraflar tüm kusurlardan sorumludur

b) Kölelerin çalışması hizmet akdi çerçevesinde değerlendirilmez

c) Roma’daki görüşe göre hizmet aktinin konusu yalnızca kas gücü ile yapılan işlerdir.

d) İşgören üstlendiği hizmet edimini ifa etmek, işveren ise ücreti ödemek zorundadır ama işverenin verecek işi kalmazsa ücreti ödemez ve böylece işveren ile işgören arasındaki borç ilişkisi sona erer.

e) İşin ifası iş görenin alanındaki bir olay yüzünden imkânsız hale gelse bile yine ücret ödenmesi gerekir.

CEVAP: D seçeneğidir. Çünkü Roma Hukukunda hizmet akdi

yapıldıktan sonra işverenin elinde verecek bir iş kalmazsa dahi iş

görene ücret ödemek zorundadır aksi takdirde sözleşmeye aykırı

davranmış olur. Ücret ödememe koşulu ise işgören tarafından işin

imkansız hale gelmesi halidir aksi takdirde ücret verilir.

2) A'nın B'ye bir seçimlik borcu vardır. A ve B bir anlaşma ile seçimi yapacak kişiyi C seçmişlerdir.

Ancak C bir kaza sonucu ağır yaralanmış ve uzunca bir süre kendisine gelememiştir. Bu yüzden seçimi yapamayacaktır. Bu durumda borcun akıbeti ne olur?

a) Seçimlik borçlarda 3.kişilere seçim hakkı verilemeyeceği için borç baştan itibaren geçersizdir

b) C seçemeyecek durumda olduğu için borç sona erer

c) C'nin seçme hakkı mirasçılarına geçer ve böylece olay çözülür

d) Borçlu olan A olduğu için seçim hakkı otomatik olarak A'ya geçer

e) C seçimi yapamayacak hale geldiği için borcu seçmesi için başka bir kişi belirlenmeli ve o seçimi yapmalıdır.

CEVAP: B seçeneğidir. Çünkü seçimlik borç ilişkisinde edimi seçme hakkı kural olarak borçluya aittir. Ama bu emredici bir kural değildir, taraflar seçme hakkını alacaklıya veya üçüncü bir kişiye de verebilir. Burada sözleşmenin tarafları olan A ve B seçimi yapacak kişinin C olması konusunda anlaşmışlardır ama C edimi seçebilecek bir halde olmadığına sözleşmenin ifası imkansızlaşmıştır bu yüzden A ve B'nin aralarındaki borç ilişkisi sonra erer.

3)

I. Iustinianus hukukunda hakim olan ilke kusur sorumluluğu ilkesidir.

II. Tarafların aralarında yapacağı bir anlaşma ile borçlunun kastından sorumlu olmayacağını kabul etmeleri mümkündür

III. Ağır ihmal ve hafif ihmal ayrımı yalnızca Iustinianus devrinde yapılan bir ayrımdır.

IV. Ağır ihmal Iustinianus hukukunda kasıt hükümlerine tabi tutulmuş, eşit ağırlıkta kabul edilmiştir.

Yukarıda verilen bilgilerden hangisi veya hangileri doğrudur?

a) I ve IV b) I ve II c) II ve IV d) I ve III e) II ve III

CEVAP: A seçeneğidir. Çünkü Iustinianus zamanında kusur sorumluluğu ilkesi, yani gerçekleşen olayda sonuca değil, borçlunun kusurunun olup olmadığına bakılması esastı ve ağır ihmal yapan kişi yaptığı yanlış bilerek (kasıtlı) olarak yapmış sayılıyordu.

4) Aşağıdakilerden hangisi kira sözleşmesi (locatio conductio rei) için doğrudur?

- a) Kiranın konusu tüketilecek mallar da olabilirdi
- b) Bir kimse yalnızca kendi malını kiraya verebilir, başkasının malı üzerinde kira akdi yapılamaz
- c) Roma hukukunda kiracı (conductor) zilyettir
- d) Kira akdinin oluşması için kira bedeli yalnızca belirli miktarda para olabilir, mal olamaz**
- e) Kira akdinde bir miktar para olan kira ücretini peşin ödemek koşuluyla borç altına girebilir.

CEVAP: D seçeneği çünkü şıkta da açıklandığı gibi kira sözleşmeleri sadece para üzerine kurulur. Bu para ise sözleşmeden önce kararlaştırılır.

1. Edim ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlış bir bilgidir?

- A) Sözleşmenin yapıldığı sırada edimin objektif olarak mümkün olması gerekir.
- B) Edim hukuka aykırı olmamalıdır.
- C) Edimin belirlenmiş veya belirlenebilir olması gerekir.
- D) Edim ahlaka aykırı olsa da geçerlidir.
- E) Edimin para ile ölçülebilir nitelikte olması gerekir.

Cevap: D

Edim hukuka ve ahlaka aykırı olmamalıdır. Edimin yapılma maksadı ahlaka aykırı ise preator bu edimi talep için açılan davayı reddeder veya karşı def'i tanıyabilir.

2. A isimli kişi, B isimli ressam ile B'nin resimlerinden birini almak üzere anlaşmıştır. B borcunu henüz ifa

etmemişken, B'nin atölyesinde çıkan bir yangında B'nin resimlerinin bir kısmı yanmıştır.

Yukarıdaki olayda B'nin borcu ne borcudur ve B borcu ifa etmekten kurtulabilir mi?

- A) Nevi borç- Herhangi bir resim vermesi gerekir.
- B) Parça borcu- İfa etmekten kurtulur.
- C) Sınırlı nevi borç- Geriye kalan resimlerinden birini vererek borcunu ifa etmesi gerekir.
- D) Sınırlı nevi borcu- İfa etmekten kurtulur.
- E) Parça borcu- Sağlam resimlerinden birini vererek borcunu ifa etmesi gerekir.

Cevap: C

Borçlu sınırlı miktar içindeki bir malı ifa etmekle yükümlüyse sınırlı nevi borcu vardır.

A ile B arasında sınırlı nevi borcu doğmuştur. Çünkü A , B'nin belirli bir resmini değil, resimlerinden

her hangi birini talep etmiştir. O yüzden B resimlerinin telef olduğu gerekçesiyle edimini yerine getirmekten kaçınamaz. Sağlam resimlerinden birini vererek borcunu ifa etmelidir.

3.A ile B aralarında konuşurlar. A, B'ye "Bana iki tane inek vermeyi taahhüt ediyor musun?" diye sorar. B ise "Evet, sana iki tane inek vermeyi taahhüt ediyorum." Diye cevaplırsa, A ile B arasında kurulan borç ilişkisi ve ismi hangisinde doğru verilmiştir?

A) Ayni sözleşme- Stipulatio

B) Ayni sözleşme- Vedia

C) Yazılı akit- Karz

D) Sözlü sözleşme- Stipulatio

E) Ayni sözleşme- Rehin

Cevap: D

Stipulatio, İUS Civile'nin kabul ettiği bir sözlü akitir. Belli sözlerin söylenmesi ile kurulur. Taraflardan biri belirli kelimeleri söyler, karşı tarafta bu kelimeleri tekrar ederek kabul edip borç altına girer.

4.Aşağıdakilerden hangisi Ayıptan Sorumluluk ile ilgili yanlış bir bilgidir?

A) Satıcı, satış sözleşmesinin kurulduğu sırada alıcı tarafından bilinen ayıplardan da sorumludur.

B) Hayvan satışında satıcı yazılı olarak üstlenmedikçe veya ağır kusuru olmadıkça ayıptan sorumlu olmaz.

C) Satıcı, satılanı ayıplı olarak devretmekte ağır kusurlu ise ayıptan sorumluluğunu kaldıran veya sınırlayan her anlaşma kesin olarak hükümsüzdür.

D) Satıcı, alıcının satılanı yeterince gözden geçirmekle görebileceği ayıplardan, ancak böyle bir ayıbın bulunmadığını ayrıca üstlenmişse sorumlu olur.

E) Satıcı, sattığı malın kullanım amacı bakımından değerini ve satıcının ondan beklediği faydaları ortadan kaldıran veya önemli ölçüde azaltan ayıpların varlığını bilmese bile onlardan sorumludur.

Cevap: A

Satış sırasında alacaklı aldığı malın ayıplı olduğunu biliyorsa ve bilerek aldıysa satıcı bu ayıptan sorumlu değildir.

Soru 1-) Iustinianus borç ilişkilerini kaç'a ayırmıştır. Bunlar nelerdir?

Cevap : ✓ Akitlerden doğan borç ilişkileri (obligationes ex contractu)

✓ Akit benzerlerinden doğan borç ilişkileri (obligationes ex quasi contractu)

✓ Haksız fiillerden doğan borç ilişkileri (obligationes ex delicto)

✓ Haksız fiil benzerlerinden doğan borç ilişkileri (obligationes ex quasi delicto)

Soru 2-) Vedia Akdi (Saklama Sözleşmesi) nedir?

Cevap : Bir kimse menkul bir malını saklamak, muhafaza etmek üzere başkasına teslim eder. Mal istendiğinde geri verilecektir.

Soru 3 -) Pactum Displiecentiae nedir?

Cevap : Bu anlaşma alıcı lehine olmaktadır. Alıcı malı beğenmediği takdirde alım satım akdini bozabilecektir.

Soru 4-) Kazandırıcı zamanaşımının koşullarını sadece sayarak, kaçak kölenin neden kazandırıcı zamanaşımı yoluyla kazanılamayacağını belirtiniz.

Cevap: Kazandırıcı zamanaşımının koşulları elverişli mal, haklı, hukuki neden, zilyetlik, iyi niyet ve süredir. Roma hukukuna göre kaçak köle kendisini çalmıştır. Bu nedenle de elverişli mal değildir. Ayrıca, "Malik kaçak köşe üzerindeki fiili egemenliğini kaybetmiş olmakla birlikte, malikin zilyetliğini zilyetlik iradesi ile devam ettirdiği kabul edilir. O nedenle kazandırıcı zamanaşımı ile mülkiyetin kazanılması bakımından zilyetlik koşulu yerine getirilmemiş olur.

Soru 1

I-Borcun doğması için edim imkansız olmamalıdır.

II-Edim, hukuka ve ahlaka aykırı olmamalıdır.

III-Edim tayin edilmiş yada edilebilir olmalıdır.

Bir edimin geçerli olabilmesi için yukarıdaki şartlardan hangilerinin geçerli olması gerekir?

A- Yalnız I B-Yalnız II C-Yalnız III D- I ve II **E- I, II ve III**

Cevap 1-

E- I, II ve III üç koşulunda geçerli olması gerekir.

Soru 2

Sorumluluk kavramının objektif sorumluluktan sübjektif sorumluluk olarak nitelendirilmesi hangi dönemde olmuştur.

A-Klasik Dönem B-Cumhuriyet Dönemi C- **Iustinianus** dönemi D- Principatus dönemi

E-Krallık dönemi

Cevap 2

C- Iustinianus dönemi bu dönemde sorumluluk derecelendirmesinde hafifleme olmuş genel kural kusur sorumluluğu (sübjektif) olarak karşımıza çıkmıştır.

Soru 3-) : Hile ve kasti hata anlamına gelen borçlu isteyerek borcun ifasını imkânsız hale getirmiş veya bilerek kötü ifa ediyorsa oluşan kusur kavramı aşağıdakilerden hangisidir.

A- Culpa **B- Dolus** C- Casus Fortuitus D- Obligatio E- Facere

Cevap 3

B-Dolus (Kasıt) :Hile ve kasti hata anlamına da gelir.

Soru 4

Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.

A- Rehin sınırlı bir ayni haktır.

B-Rehin akdi bir borcun ileride ödeneceğini garanti etmek, teminat altına almak maksadıyla yapılır.

C-Rehin akdinin konusu menkul bir mal olacağı gibi bir gayrimenkul de olabilir.

D-Rehinli alacaklı aldığı şeyin zilyedi olur ve alacağını elde edemediği zaman rehinli malı satamaz.

E-Esas borç rehin alanın borcudur.

Cevap 4

D Rehinli alacaklı aldığı şeyin zilyedi olur ve alacağını elde edemediği zaman rehinli malı satabilir.

1.Aşağıdakilerden hangisi Roma Hukukundaki ayni sözleşmelerden değildir?

A)Ariyet akdi(commadatum)-Kullanma ödöncü

B)Rehin sözleşmesi(pignus)

C)Alım satım akdi(emptio venditio)

D)İnançlı sözleşme(fiducia)

E)Karz akdi(tüketim ödöncü)(mutuum)

CEVAP: C şıkkı

2.Borç ilişkisi ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A)Alacaklı(creditor) borç ilişkisi gereği elde ettiği nisbi hakka dayanarak borçludan yüklendiği vecibeye uygun

hareket etmesine izin veren tarftır.

B)Borçlu(debitor) borç münasebetini gereğini yerini getirecek olan, kendisinden belli bir hareket tarzı beklenen

tarftır.

C)Alım satım kira gibi sözleşmelerde taraflar hem borçlu hem de alacaklıdır.

D)Haksız fiilden doğan borçlarda sadece borçlu vardır.

E)Borcun konusu alacaklının talep edeceği, borçlunun da yerine getirmekle yükümlü olduğu bir hareket tarzıdır.

CEVAP: D şıkkı

3.Borcun konusuna edim denir. Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli bir şekilde borçlanılmış sayılması için aranılan şartlardan değildir?

A)Hukuku muamele yapıldığı sırada edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.

B)Edim hukuku veya ahlaka aykırı olmamalıdır.

C)Edim belirlenmiş olmalı veya en azından ifa zamanında belirlenmesinin mümkün olması gerekir.

D)Edimin tahini üçüncü bir kişiye bırakılamaz.

E)Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.

CEVAP: D şıkkı

4.Aşağıdakilerden hangisi Roma Hukukundaki praetorların dava hakkı tanıdıkları ve pacta praetoria denilen anlaşmalardan değildir?

A)Constitutum

B)Receptum arbitri

C)Receptum argentarii

D)Bağışlama(hibe)

E)Vedia akdi(depositum)

CEVAP: E şıkkı

1.Aşağıdakilerden hangisi bugünkü hukukumuzdan farklı olarak Roma hukukunda borç doğurmaz?

a)Çatı tamiri için yapılmış olan anlaşma

b)100 kilo domates alım-satım sözleşmesi

c)Farklı bir şehre götürülmek için yapılan yolculuk anlaşması

d)Halka açık bir organizasyonda şarkı söyleme anlaşması

e)Tarlayı sürmeye yardım etme karşılığı oluşan borç

Cevap:D şıkkı

2.Satıcının malda belli özelliklerin bulunduğunu veya belli maddi ayıpların bulunmadığını garanti etmesi veya bildiği halde maddi ayıplardan kasten bahsetmemesi durumunda alıcının zararın tazminini istemesine ne denir?

a)Actio redhibitoria

- b)Actio quanti minoris
- c)Actio empti
- d)Arra poenalis
- e)Rei vindicatio

Cevap: C şıkkı.

3.Roma hukuku akitlerin oluşumları açısından incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi bu bu grubun dışında kalır?

- a)Rızai akitler
- b)Yazılı akitler
- c)Ticari akitler
- d>Sözlü akitler
- e)Ayni akitler

Cevap: C şıkkı yanlıştır.

4.Aşağıdakilerden hangisi vekaletin sona erdiren sebeplerden biri değildir?

- a)Vekilin istifa etmesi
- b)Vekalet verenin vekili azletmesi
- c)Vekilin meslek değiştirmesi
- d)Vekalet konusunun yerine gelmesi
- e)Vadenin gelmesi

Cevap C, şıkkı

1)Belli miktar para veya misli malın aynı miktar ve türdeki malı geri verme borcu altına giren kimseye verilmesiyle oluşan ayni sözleşmedir.

Yukarıda tanımı verilen akit ismi nedir?

- A) Ariyet akdi
- B) Vedia akdi
- C) Karz akdi**
- D) Rehin akdi
- E) İnançlı sözleşme

Cevap: Verilen akit türü Karz akdidir. **Doğru cevap C'dir.**

2)Ayşe saatini muhafaza etmesi için Ali'ye teslim eder ve istediği zaman geri vereceği konusunda

Ali'yle anlaşılır. Bu ücretsiz akitte eğer Ali ücret talep ederse bu durumda ne oluşur?

A) Custodia

B) Locatio conductio

C) Depositum irregulare

D) Sequestratio

E) Depositum necessarium

Cevap: Saklama akdi ücretsiz bir akittir eğer Ali ücret alırsa burada locatio conductio oluşur. Doğru

cevap B'dir.

3) Tarafların karşılıklı olarak mallarını değiştirmelerini ifade eden trampa akdine ne ad verilir?

A) Actio de dolo

B) Arbiter

C) Pacta adiecta

D) Pacta legitima

E) Permutatio

Cevap: Permutatio tarafların karşılıklı olarak mallarını değiştirmelerini ifade eder. **Cevap E'dir.**

4) Bağışlayan tarafında bağışlanana yapılan ivazsız kazandırmaya ne ad verilir?

A) Hibe

B) Receptum argentarii

C) Receptum nautarum

D) Constitum

E) Receptum arbitri

Cevap: Bağışlayan tarafında bağışlanana yapılan ivazsız kazandırmaya hibe denir. **Cevap A'dır.**

1) Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Satış sözleşmesi karşılıklı iki tarafa

borç yükleyen rızai bir dar hukuk

sözleşmesidir.

B) Roma Hukuku'nda hata hallerinin

yaptırımı sözleşmenin iptal

edilebilmesidir.

C) Bilinen Roma tarihinin ilk

kanunlaştırma hareketi Corpus Iuris

Civilis'tir.

D) Roma Hukuku'nda mutlak haklar sadece maddi mallar üzerinde mevcut olur.

E) Sözleşmelerden doğan borç ilişkilerinde taraflar arasında irade uyuşmasının (consensus) gerçekleşmesi şarttır.

CEVAP-E

2) I-Ağır İhmal II- Kasıt III- Hafif İhmal IV - Beklenmeyen Hal

Omnis Culpa yukarıdakilerden hangilerini kapsar?

A) I, III B) I, II, III C) Hepsi D) II, IV E) I, III, IV

CEVAP-B

3) Aşağıdakilerden hangisi rızai akit değildir?

A) Alım Satım Akdi (emptio venditio)
B) Kira, Hizmet, İstisna Akitleri (locatio conductio)
C) Vedia Akdi (depositum)

D) Şirket Akdi (societas)

E) Vekalet Akdi (mandatum)

CEVAP-C

4) X kişisi Y kişisinden üç kitap talep etmiştir ve karşılığında bir kg pirinç vereceğini söylemiştir. Buna göre tarafların arasındaki hukuki ilişki ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Aynı akittir.
- B) İsimsiz akittir.
- C) Bir taraf edimini yerine getirmedikçe akit kurulmaz.
- D) Tarafların arasındaki işlem takastır.
- E) Trampa örneğidir.

CEVAP-D

1) Belirli bir miktar para ve misli malın aynı miktar ve türdeki malın geri verme borcu altına girene verilmesidir.

Yukarıda anlatılan sözleşme türü aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Ariyet akdi
- b) Karz akdi
- c) Vedia akdi
- d) Rehin sözleşmesi
- e) İnançlı sözleşme

CEVAP: B ŞIKKI

2) Hasarın intikali hakkında aşağıda verilen ifadelerden hangisidir yanlıştır?

- a) Satıcının edimi kusursuz olarak telef olmuş ve alıcı da bu durumda bedeli ödemekten kurtuluyorsa hasar satıcıya aittir. Yani edimlerin değiştirilmemesinden doğan kayıp satıcıya yüklenmiştir.
- b) Alıcı malı alamamasına rağmen kararlaştırılan bedeli ödemek zorunda ise hasar alacaklıya aittir.
- c) Malın teslimine kadar rizikodan malik etkilenir. Hasarın kime ait olacağı kararlaştırabilirler de.
- d) Mücbir sebepte sözleşme yapılmış ancak henüz perfecta yoksa satıcının ifa alanı içinde meydana gelen önlenmesi mümkün olmayan bu olay ifayı imkânsız kılar ve bu durum satıcıya yüklenir.
- e) Iustitius alım satım akdiyle birlikte hasara katlanmak zorunda kalan alıcının alım satım akdiyle birlikte satılan malda meydana gelecek fazlaları alabileceğini kabul etmemiştir.

CEVAP: E ŞIKKI

3)Kira sözleşmesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Kiralanan mal kiracının yararlanmasına özgülenince kiraya veren zilyet kalır kiracı ise malı elinde bulundurur, yani detentor olur.
- b) Kira akdinin konusunu menkul veya taşınmaz mallar, intifa gibi sınırlı ayni hakların kullanılmasını

teşkil eder.

c) Kiralanan mal kimsenin kusuru olmadan telef olursa hasar kiraya verene ait olur başka bir deyişle kiracı kira borcunu ödemekten kurtulur.

d) Roma hukuku kiracının kiraladığı malı başka birisine kiraya verebileceğini yani alt kirayı kabul etmiştir.

e) Kira ücreti para olabileceği gibi kiranın bir kısmı ürün olarak kararlaştırılabilirdi. Buna relocita tacita denmektedir.

CEVAP: E ŞIKKI

4) Edimin geçerli bir borçlanma sayılabilmesi için aşağıdakilerden hangisi şart değildir?

a) ifanın objektif olarak mümkün olması

b) Edimin belirlenmiş veya belirlenebilir olması

c) Edimin para ile ölçülebilir nitelikte olması

d) Edimin hukuka ve ahlaka aykırı olmaması

e) İfanın sübjektif olarak mümkün olması

CEVAP: E ŞIKKI

1-) I- Alım - Satım Akdi

II-Karz Akdi

III- Vedia Akdi

IV-Ariyet Akdi

V- İstisna Akdi

Yukarıdaki akid türlerinden hangisi ya da hangileri Rızai akittir ?

A-)I-II-V B-)II-IV C-)Yalnız III **D-)I-V** E-)II-III-V

ÇÖZÜM:

Doğru cevap **D , I ve V.** maddelerdeki akidlerdir.

2-) Aşağıdaki seçeneklerden hangisi Roma Borçlar Hukukunun grnl meselelerinden değildir?

A-)Borç bağı kurulması

B-)Borcun kaynağı

C-)Haksız fiil

D-)Borcun sona ermesi

E-)Borç ilişkisinin tarafları

SONUÇ:

C seçeneğinde bulunan Haksız fiil Roma Hukuk Özel Borç türlerindendir.

3-) Edimin geçerli bir borçlanma sayılması için aşağıdakilerden hangisi aranmaz?

A-)İfanın objektif olarak mümkün olması.

B-)Borçlunun yerine getirmekle yükümlü olduğu konunun olumlu olması.

C-)Edimin belirlenmiş ya da belirlenebilir olması.

D-)Edimin hukuka ve ahlaka aykırı olmaması.

E-)Edimin para ile ödeneilir olması.

ÇÖZÜM: Edimin geçerli bir borçlanma sayılması için **B** seçeneği dışındaki seçeneklerin olması gerekir.

4-)Aşağıdakilerden hangisi sözleşmelerin ilk şartıdır?

A-)Stipulatio B-)Actio Empti C-)Pactum Arrhale

D-)Lex Commissoria **E-)Consensus**

ÇÖZÜM:

E seçeneği doğrudur Consensu yani irade uyuşması.

1- Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli olması için gerekli şartlardan değildir?

A) Edim imkânsız olmamalıdır.

B) Edim tayin edilmiş olmalıdır.

C) Edim miktarı yetkili kurum tarafından onaylanmış olmalıdır.

D) Edim maddi değere sahip olmalıdır.

E) Edim hukuka ve ahlaka aykırı olmamalıdır.

Cevap:C

2- Aşağıdakilerden hangisi “Ipso lure” borçların sona erme sebeplerinden değildir?

A) Solutio

B) Acceptilatio

C) Pactum de non petendio

D) Compensatio

E) Novatio

C seçeneğindeki sona erme sebebi ise def'i yoluyla sona erme sebebidir.

Cevap:C

3- Hangisi 12 levha sistemine göre borçların oluşma sebebi değildir?

A) Re

B) Verbis

C) Puo

D) Litteris

E) Consensu

Çözüm: 12 levha sistemine göre borçların oluşma sebepleri arasında “Re” mal

ile, “Verbis” söz ile, “Litteris” yazı ile, “Consensu” rıza ile vardır. Puo diye bir şey yoktur. **Cevap:C**

4- Akitlerin oluşumları açısından ayrımı hakkında hangisi yanlıştır?

- A) Akitlerin oluşumu için karşılıklı rıza sözlü şekilde verilirse “Contractus verbalis” olur.
- B) Akitler oluşturulurken karşılıklı rızanın yanında bir mal veya iş yapılırsa “Contractus realis” olur.
- C) Akitler yapılırken, karşılıklı rızaların belirtilmesi “Societas” geçici durumuna sebep olur.
- D) Akitler yazılı şekilde gerçekleştirilirse “contractus litteralis” olur.
- E) Şekil gerekmeksizin sadece rıza ile oluşan akitler “Consensus contrahitur” akitlerdir.

Çözüm: C seçeneği hariç verilen açıklamalar doğrudur. C seçeneğindeki bir durumun gerçekleştirilmesi verilen şeyi oluşturmaz.

Cevap:C

5- Hangisi Stipulatonun en önemli uygulama şekillerinden değildir?

- A) Bütün borç vaatleri
- B) Feri borçlar
- C) Kefalet Akdi**
- D) Pretor Stipulatoları
- E) Tecdit

Cevap:C

SORU 1: Roma’da borçlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Borç ilişkisi obligatio kavramı ile ifade edilirdi.
- b) Borç, sadece tarafları için netice doğuran, üçüncü kişileri etkilemeyen bir ilişkidir.
- c) Alacak hakları şahsi, mutlak haklardır.
- d) Edim tiplerinden olan facere, yapmak ya da yapmaktan kaçınma edimlerini ifade eder.
- e) Ius civile’nin tanıdığı borç ilişkisinden doğan davalar actiones civiles’tir.

Cevap: c

SORU 2: Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli şekilde borçlanılmış sayılması için gereken şartlarla ilgili

yanlış bir bilgidir?

- a) Edim belirlenmiş olmalıdır.

- b) Edim para ile ölçülebilir olmalıdır.
- c) Edim hukuka ve ahlaka aykırı olmamalıdır.
- d) Edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.
- e) Borçlunun yerine getireceği edim alacaklının veya borçlunun isteğine bırakılmalıdır.

Cevap: e

SORU 3: Eser sözleşmesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Yapılacak iş için gereken malzeme conductor tarafından üstlenilir.
- b) Eser akdinin konusu bir köle yetiştirmek de olabilir.
- c) Conductor tüm kusurlarından sorumludur.
- d) Eser akdi de hizmet akdi gibi tam iki taraflı akittir.
- e) Deniz taşımacılığı kural olarak eser sözleşmesi çerçevesinde yapılır.

Cevap: a

SORU 4: Hangisi ariyet akdi(kullanım ödöncü) ile ilgili yanlıştır?

- a) Ariyet alan kullanma amacını gerçekleştirdikten sonra iade borcu altına girer.
- b) Ariyete ilişkin şekilsiz anlaşmalardan hukuki sonuç doğmaz.
- c) Ariyet alan ödönc aldığı malı istediğı şekilde kullanabilir.
- d) Ariyet akdi eksik iki taraflı bir akittir.
- e) Ariyet akdi sadece ödönc alanın menfaatine olduğundan ödönc alan tüm kusurlarından sorumludur.

Cevap: c

1) Aynı sözleşme olan vedia ile ilgili hangisi doğru değildir?

- A) Vedia alan sadece kastından ve ağır kusurdan sorumlu olurdu
- B) Bir kimse kendisine ait olmayan malı vedia veremezdi (Doğru)**
- C) Vedia alan malı kullanmazdı
- D) Vedia alan detentor, veren malik ve/veya zilyet kalır
- E) Postklasik devirde vediaanın bir iyi niyet akdi olmasından hareketle faizinin şekilsiz bir anlaşma ile kararlaştırılabileceğı kabul edilmiştir.

2- Birden fazla kişinin belli bir alanda mal veya emeklerini birleştirmek suretiyle kazanç elde etmek için anlaşmalarıdır. Devamlı borç ilişkisi oluşturur. Edim mübadelesi değil amaç ortaklığıdır. Birlikte hareket söz konusudur. Tanımı verilen akit hangisidir?

A) Karz akdi

B) Şirket akdi (Doğru)

C)Vedia akdi

D)Vekâlet akdi

E)Rehin Sözleşmesi

3-Aşağıdakilerden hangisi kira sözleşmesi (locationconductio rei) için doğrudur?

A) Kiranın konusu tüketilecek mallar olabilir.

B) Bir kimse yalnızca kendi malını kiraya verebilir.

C) Roma Hukukunda kiracı (conductor) zilyettir. (doğru)

D) Kira bedeli yalnızca belirli miktarda para olabilir mal olmaz.

E) Kiracı hiçbir şekilde kira sözleşmesini feshedemezdi.

4.Soru:

1. Karz

2. Ariyet

3. Vedia

4. Rehin

5. İnançlı işlem

Hangisinde aynı sözleşme türleri doğru olarak verilmiştir?

A) Hiçbiri

B) 1,2,5

C) 3,4,5

D) Hepsi (doğru)

E) 2,3

.

Soru 1:

Roma hukukuna göre edimin geçerli bir şekilde borçlanılmış sayılması için bazı şartlar aranmaktaydı.

Bu şartlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.

B) Edim belirlenmiş olmalıdır veya en azından ifa zamanında belirlenmesi mümkün olmalıdır.

C) Şarkı söylemek, çalgı çalmak gibi edimler hukuki muamelelere konu olabilir ve doğrudan yaptırıma

bağlanabilirdi.

D) Hukuki muamele yapıldığı sırada edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.

E) Edim hukuka ve ahlaka aykırı olmamalıdır.

CEVAP: C şıkkı

Soru 2:

Aşağıdakilerden hangisi Roma Döneminde Iustinianus'a göre borç ilişkilerinin kaynaklarından biri değildir?

A) Akitlerden doğan borç ilişkileri

B) Haksız fillerden doğan borç ilişkileri

C) Sebepsiz zenginleşmeden doğan borç ilişkileri

D) Akit benzerlerinden doğan borç ilişkileri

E) Haksız fiil benzerlerinden doğan borç ilişkileri

CEVAP: C şıkkı

Soru 3:

Ius civiles yönünden pactumlar esas itibariyle hukuk düzeni tarafından korunmayan şekilsiz anlaşmaları, fertler arasındaki irade uyumsuzluklarını ifade eder.

Kaynaklarda sadece pactum ile gerçekleştirilen sözleşmelerden borç doğmayacağı belirtilmiş olmasına rağmen zamanla, özellikle pretor ve imparatorlar önemli gördükleri şekilsiz antlaşmaları himaye etmeye başlamıştır. Bu pactumlardan bazılarını praetorlar dava hakkı tanımış ve bunları pacta praetoria diye anlandırmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi pacta praetoria olarak adlandırılan anlaşmalardan değildir?

A)Receptum nautarum, cauponum, stabularium

B)Receptum argentarii

C)Constitutum

D)Obligationes ex contractu

E)Bağışlama (Hibe)

CEVAP: D şıkkı

1)Constitutum

2)Receptum arbitri

3)Receptum argentarii

4)Receptum nautarum, cauponum, stabularium

5)Bağışlama (Hibe)

D şıkkındaki Obligationes ex contractu kavramı akitlerden doğan borç ilişkilerini ifade etmektedir.

Soru 4:

I. Bir borç ilişkisinde alacaklının talep edebileceği, borçlunun da ifa etmekle yükümlü olduğu edim, ferdi,

somut özellikleriyle belirlenmişse, borçlu bir parça borcunu yerine getirmekle yükümlüdür.

II. Borç ilişkisinin tarafları, konusu ve yaptırımı olmak üzere 3 unsuru mevcuttur.

III. Alacaklıya, borçlu veya üçüncü bir kişi tarafından aynı teminat olarak bir malın verilmesiyle oluşan aynı

sözleşmeye rehin sözleşmesi denir.

IV. Bağışlama (donatio), bağışlayan tarafından bağışlanana yapılan ivazlı kazandırma.

V. Geniş anlamda kusur içinde kasıt, ihmal ve beklenmedik hallerde sorumluluğu içinde barındırır.

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri doğrudur?

A) I / II / III / V

B) I / IV / V

C) II / III / IV / V

D) Yalnız V

E) Hepsi

CEVAP: A şıkkı

1) Borç ilişkisinin unsurları ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Edimin geçerli bir şekilde borçlanılmış sayılabilmesi için hukuki muamele yapıldığı sırada edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.

B) Dare, facere, praestare olmak üzere 3 adet edim çeşidi vardır.

C) Tazminat sadece nakden yerine getirilebilir.

D) Dar anlamıyla bir miktar parayı sonra geri almak üzere başkasına borç veren kişiye creditor denir.

E) Debitor borç münasebetinin gereğini yerine getirecek taraftır.

Doğru cevap C: Tazminat sadece nakden değil, nakden veya aynen olabilir.

2) I.Kasıt, II.Ağır İhmal, III.Hafif İhmal, IV.Beklenmeyen Hal, V.Mücbir sebep

Omnis culpa (bütün kusurlardan sorumluluk) yukarıdakilerden hangisini kapsar?

A) I, II, IV, V B) I, V, IV C) I, II, III D) II, III, V E) HEPSİ

Doğru cevap C: Iustinianus hukukunda görülen genelleştirme ve belli kategorilere ayırmanın sonucu olarak kusur kavramı üzerinde teorik olarak da durulmuş borçlunun kusuru belirlenirken bazı temel prensiplerden hareket edildiği görülmüştür. Ana kural borçlunun her türlü kusurundan sorumluluğudur yani omnis culpa. Kısaca borçlu esas itibarı ile kastından da, ağır ihtimalinden de, hafif ihtimalinden de sorumludur.

3) Aşağıdakilerden hangisi hizmet sözleşmesi (locatio conductio operatum) için yanlıştır?

- A) Kölelerin çalışması hizmet akdi çerçevesinde değerlendirilmez.
- B) Bu akitte her iki tarafın menfaati vardır, taraflar tüm kusurlardan sorumludur.
- C) Roma'daki görüşe göre hizmet akdinin konusu yalnızca kas gücü ile yapılan işlemlerdir.
- D) Yüksek seviyeli işler (operae liberales) bu sözleşmenin konusu değildir fakat bu gibi işler için şeref ücreti (honorarium), actio locati açılarak alınabiliyordu.
- E) İşverenin verecek işi kalmazsa bile, ücreti ödemek zorunluluğu vardı.

Doğru Cevap D: Yüksek seviyeli işlerin şeref ücreti, ancak nizam harici usul (cognitio extra ordinem) ile talep edilebilirdi. Actio locati, iş gören hizmet edimi için açar.

4) "Pretorların veya imparatorların hukuki geçerlilik verecek şekilde dava hakkı tanıdıkları pactumlar genişletmişlerdir" ifadesindeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Rızai akitleri
- B) İyi niyet akitlerini
- C) Yazılı akitleri
- D) Dar hukuk akitlerini
- E) Vekalet akitlerini

Doğru cevap A: Soru kökündeki tanımdan da anlaşılacağı üzere rıza akitler doğru cevaptır.

1)Hukuki ilişkilerdeki tarafları birbirine bağlayan ve borçluyu alacaklıya bağımlı kılan bağ nedir?

- A) Borç
- B) Yaptırım
- C) Edim

D) Mutlak hak

E) Nispi hak

Cevap: A

2) Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli bir borçlanma sayılabilmesi için gerekli olan şartlardan biri değildir?

A) İfanın objektif olarak mümkün olması

B) Edimin belirlenmiş veya belirlenebilir olması

C) Edimin para ile ölçülebilir nitelikte olması

D) Edimin hukuka ve ahlaka uygun olması

E) Edimin olması için sözleşmenin yazılı olması

Cevap: E

3) Aşağıda kusur ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Kusur hukuk düzeninin kınadığı irade tersliğidir.

B) Roma hukukunda kusur kavramı için “culpa” kelimesi kullanılırdı.

C) Kusur göreceli bir kavramdır.

D) Kusur kişinin psikolojik yapısıyla ve iç dünyasıyla ilgili değildir.

E) Kasıt ve ihmal birer kusur çeşididir.

Cevap: D

4) Stipulatio ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

A) İus Civile'nin kabul ettiği yazılı bir akittir.

B) Her iki tarafa da borç yükler.

C) Belli sözlerin söylenmesi suretiyle kurulur.

D) Karşılıklı bir şey alıp vermek için tek stipulatio yeterlidir.

E) Stipulatioda irade uyuşması olmasa bile sözleşme geçerlidir.

Cevap: C

S1) Hangi ifade yanlıştır ?

A) Edim, hukuka ve ahlaka aykırılık teşkil etmemelidir.

B) Üç tip ifa vardır.(dare, facare, praestore)

C) Borç ilişkisinin taraflarından borçlu pasif sujedir.

D) Alacaklı actio(dava) ile borcun tanınmasını talep edebilir.

E) Edimin maddi veya manevi değer taşıması mümkündür.

C1) E seçeneği yanlıştır. Edimin manevi değer taşıması mümkün değildir.

S2) Belli bir miktar para veya misli malın aynı miktar ve türdeki malı geri verme borcu altına giren kimseye verilmesi suretiyle oluşan sözleşmeye denir.

Boşluğa uygun ifade hangisidir?

A) Karz akdi B) Vedia akdi C) Ariyet Akdi D) Rehin sözleşmesi E) İnançlı Sözleşme

C2) A seçeneği boşluğa gelmelidir. Vedia akdinde bir kimse menkul bir malını saklamak muhafaza etmek üzere başkasına teslim eder. Ariyet akdi, genelde menkul misli ve tüketilebilen mal kategorisine girmeyen bir malın bir süre kullanılmak üzere ivazsız olarak başkasına verilmesine denir. Rehin sözleşmesi, alacaklıya borçlu veya üçüncü bir kişi tarafından aynı teminat olarak bir malın verilmesiyle oluşan aynı sözleşmedir. İnançlı sözleşme yeni bir malın verilmesiyle oluşan sözleşmedir.

S3) Roma'da alacaklıya , borçluya ise denirdi.

Boşluklara sırası ile ne gelmelidir.

A) creditor - debitor

B) debitor - creditor

C) obligatio – creditor

D) culpa – obligatio

E) debitum – culpa

C3) Doğru yanıt A seçeneği.

Debitum: Borç Obligatio: Borç ilişkisi Culpa: kusur

S4) Romadaki tazminat ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

A) Romanda maddi tazminatın hesabında zarar görenin mala kişisel ilgisi dikkate alınır.

B) İstisnalar dışında Roma'da manevi tazminat bilinmemektedir.

C) Gaius zamanında tazminatın zarara uğrayan malın objektif değerinin iki katını aşamayacağı prensibi getirilmiştir.

D) Justinianus bilmeden veya bilerek ayıplı bir mal satmış olan kimsenin ödeyeceği tazminatı incelemiştir.

E) Sözleşmelerin ihlali halinde ortaya çıkan tazminat borcu borç ilişkisinin birinci edimidir.

C4) Doğru yanıt B seçeneği.

Roma'da maddi tazminatın hesabında zarar görenin mala kişisel ilgisi dikkate alınmaz.

Justinianus zamanında tazminatın zarara uğrayan malın objektif değerinin iki katını aşamayacağı prensibi getirilmiştir.

Ulpianus bilmeden veya bilerek ayıplı bir mal satmış olan kimsenin ödeyeceği tazminatı incelemiştir.

Sözleşmenin ihlali halinde ortaya çıkan tazminat borcu borç ilişkisinin ikinci edimidir. Haksız fiillerde tazminat borcu haksız fiili ile zarar veren ile zarar gören arasında kurulan borç ilişkisi birinci edimdir.

SORU 1

Edim: Borçlunun yerine getirmekte mükellef olduğu ve alacaklının da ifasını talep etmeye hakkı olduğu bir hareket tarzıdır.

Buna göre aşağıda verilen edim özelliklerinden hangisi yanlıştır?

- A) Edimin gerçekleşebilmesi mümkün olmalıdır
- B) Edimin meşru olması gerekli değildir
- C) Edim belirli veya belirlenebilir olmalıdır
- D) Edimin maddi değer taşıması gereklidir
- E) Edim tayin edilmemiş veya tayinini mümkün kılacak ölçüler tespit edilmemişse borç ilişkisi hükümsüzdür

Doğru Cevap: B şıkkıdır. Çünkü Edimin meşru olması gerekir; yani kanunlara, ahlaka ve adaba aykırı olmamalıdır. Adam öldürmeyi, hırsızlık yapmayı veya rüşvet vermeyi taahhüt etmek borç konusu olamaz. Böyle bir taahhüt yapılmış ise borç batıldır, geçerli olmaz

SORU 2

Akit: Hukuki işlemin konusunu ve bedeli konusunda karşılıklı ve birbirine uygun irade beyanıdır. Roma hukukunda Ius Civile'nin o sözleşmenin ihlali halinde kişinin menfaatini talep etmesine imkân tanıdığı, yaptırım öngördüğü hukuki kavramdır.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi aynı akit çeşitlerinden biri değildir?

- A) Karz akdi

- B) Vedia akdi
- C)Rehin akdi
- D)Rızai akitler
- E) Ariyet akdi

Doğru Cevap: D şıkkıdır. Çünkü rızai akitler aynı akit çeşitlerinden değil, akit türlerinin sadece biridir. Türk hukukunda tüm akitler rızai için yeterli görülürken Romada aynı, yazılı, sözlü, rızai akit türleri vardır.

- 7) I. Iustinianus hukukunda hakim olan ilke kusur sorumluluğu ilkesidir.
II. Tarafların aralarında yapacağı anlaşma ile borçlunun kastından sorumlu olmayacağını kabul etmeleri mümkündür.
III. Ağır ihmal ve hafif ihmal ayrımı yalnızca Iustinianus devrinde yapılan bir ayrımdır.
IV. Ağır ihmal Iustinianus hukukunda kasıt hükümlerine tabi tutulmuş, eşit ağırlıkta kabul edilmiştir.
Yukarıda verilen bilgilerden hangisi veya hangileri doğrudur ?
a) I ve II b) II ve IV c) I ve III d) I ve IV e) II ve III
I) Iustinianus hukukunda hakim olan ilke kusur sorumluluğu ilkesidir.
IV) Ağır ihmal Iustinianus hukukunda kasıt hükümlerine tabi tutulmuş, eşit ağırlıkta kabul edilmiştir. Şıkları doğrudur.

- 8) 5 yaşındaki P, evden aldığı değerli vazoyu B'ye vermeyi taahhüt etmiş ve B, bu vazoya karşılık olarak 20 sesters ödeme yapmıştır. Ancak P'nin babası bu sözleşmenin geçersizliğini öne sürerek vazonun B'ye verilmesine izin vermemiştir. Bu durumda B, ödemiş olduğu 20 sestersi hangi hükümlere dayanarak geri alabilir ?
a) Sözleşme b) Haksız tül c) Sebepsiz zenginleşme d) Hepsisi e) Hiçbiri

Sebepsiz Zenginleşme: Sebepsiz zenginleşme veya haksız zenginleşme, bir kimsenin mal varlığında haklı bir nedene dayanmaksızın , başkasının zararına meydana gelen zenginleşme. Geçerli bir hukuksal neden bulunmadan, hukuksal bir neden gerçekleşmeden ya da hukuksal neden sona erdikten sonra bir işlem yapılması ve borç olmayan bir edimin ödenmesi gibi durumlarda ortaya çıkar.

9) Malik M'nin, kiracısı B olan patates tarlasını, patates ticaretinin kendine uygun bir iş olmadığına

karar vermesi üzerine B'ye bağışlaması durumunda B'nin kira sözleşmesinden doğan borcu hakkında

aşağıdakilerden hangisi söylenebilir ?

- a) Borç, ibra (acceptilatio) ile sona ermiştir.
- b) Borç, yenileme (novatio) suretiyle sona ermiştir.
- c) Borç, birleşme (confisio) sonucu sona ermiştir.
- d) Borç, ita yerine temlik (datio in solutum) ile sona ermiştir.

Birleşme Birleşme Sonucu Borcun Sona Ermesi: Alacaklı ve borçlu sıfatlarının aynı kişide birleşmesiyle borç sona erer. Ancak, üçüncü kişilerin alacak üzerinde önceden mevcut olan hakları birleşmeden etkilenmez. Birleşme geçmişe etkili olarak ortadan kalkarsa, borç varlığını sürdürür.

10) Aşağıdakilerden hangisi hizmet sözleşmesi (locatio conductio operarum) için yanlıştır ?

- a) Bu akitte her iki tarafın menfaati vardır, taraflar tüm kusurlardan sorumludur.
- b) Kölelerin çalışması hizmet akdi çerçevesinde değerlendirilemez.
- c) Roma'daki görüşe göre hizmet aktinin konusu yalnızca kas gücü ile yapılan işlerdir.
- d) Fikir çalışmaları hizmet akdinin konusu olmaz ancak bu çalışmalara karşı verilen hediye tarzındaki seret ücreti olağan dava ile talep edilebilirdi.
- e) Hizmet sözleşmesinin belli bir süresi vardır.

Hizmet Sözleşmesi: belli bir süre içinde işçinin işveren için hizmetini sunmasıdır. Her iki tarafın da menfaati vardır. Bu yüzden bütün taraflar kusurlarından sorumludurlar. (Roma'da kas gücüyle yapılan

işler bu gruba dahildir. Fikir karşılığı para - fikir akitleri dahil değildir.) İşlerin bitmesiyle, sürenin dolmasıyla, ya da işçinin ölmesiyle sona erer.

SORU 1

Aşağıdakilerden hangisi alım satıma bağlanan yan anlaşmalardan biri değildir?

- A) Pactum arrhale
- B) Colonia partiaria
- C) Lex commissoria
- D) In diem addictio
- E) Pactum displicentiae

Cevap B şıkkıdır. Çünkü diğer şıklar alım satıma bağlanan yan anlaşmalardır. Fakat B şıkkı ise kira sözleşmesinin bir türü olan ürün sözleşmesiyle alakalı bir terimdir. Cevap B

SORU 2

Cumhuriyet döneminde en yüksek faiz yüzde kaç olarak tespit edilmiştir?

- A) 8 B) 10 C) 12 D) 14 E) 16

Cevap C şıkkıdır. Yani %12

SORU 3

Aşağıdakilerin hangisinden nisbi hak doğmaz?

- A) alım satım akdi
- B) Vedia akdi
- C) kira akdi
- D) rehin akdi
- E) hizmet akdi

Cevap D şıkkıdır. Çünkü diğerlerinde nisbi hak doğar. Fakat rehin akdinde nisbi hak doğmaz. Cevap C

SORU 4

Roma'da şirket ve şirket akdiyle alakalı aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ortaklar şirkete pay olarak mal ve emeklerini koymalıdır
- B) Devamlı bir borç ilişkisi oluşturur
- C) Şirketler tüzel kişiliktir
- D) Sahte para basmak için şirket kurulamaz
- E) Taraflardan birinin ölümü ile şirket akdi sona erer

Cevap C şıkkıdır. Çünkü Roma'da şirketin tüzel kişiliği yoktur. Her ortağın yaptığı işlem sadece onu bağlar. Cevap C

1) Aşağıdakilerden hangisi rızai akitlerden değildir?

A) Locatio Conductio B) Alım-Satım Akdi C) Commodatum

D) Şirket Akdi

E) Mandatum

CEVAP: C

2) Estetik burun yaptırmak amacıyla hekime başvuran A ile hekim arasında nasıl bir sözleşme kurulmuştur?

A) Hizmet B) İş Görme C) Satım

D) Vekalet E) Eser

CEVAP: E

3) "Herkesin bildiğini bilmemek, yaptığıııı yapmamak." anlamına gelen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sorumluluk B) Hafif İhmal C) Ağır İhmal D) Kasıt

E) Kusur CEVAP: C

4) I- Vekalet Akdi

II- Rehin Akdi

III- Vedia Akdi

IV- Ariyet Akdi

V- Karz Akdi

Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri aynı akitlerdendir?

A) Yalnız I

B) III ve V

C) II, III, V

D) II, III, IV, V

E) Hepsi CEVAP: D

1-Roma Hukukundaki rehin sözleşmeleriyle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A)Rehin sözleşmesi bir ayni sözleşme türüdür.
- B)Bu tür sözleşmelerde rehin alan her zaman borçludur.
- C)Aksi kararlaştırılmadıkça rehin alan malı kullanamaz.
- D)Taşınmazların rehninin tapuya tescili öngörülmüştür.
- E)Consensus+res esasına göre oluşan bir akit türüdür.

Cevap:D

Bu durum Türk Hukuku için geçerlidir. Roma Hukukunda taşınır taşınmaz mal ayrımı önemli değildi ve tapu sicili bulunmamaktaydı.

2-Aşağıdakilerden hangisi Roma Hukukunda vekalet akdi için kullanılan terimdir?

- A)Locatio conductio rei
- B)Locatio conductio operarum
- C)Mandatum
- D)Societas
- E)Locatio conductio operis

Cevap:C

Romada vekalet akdi için mandatum, vekalet akdindeki vekil için mandatarius, vekalet veren için mandans terimleri kullanılır.

3-Roma Hukukunda tazminat konusuna ilişkin aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A)Tazminatın hesaplanmasında yalnızca doğrudan ortaya çıkmış zarar dikkate alınır.
- B)Manevi tazminat Roma Hukukunda sıklıkla başvurulanan bir tazminat türüdür.
- C)Maddi tazminatta, zarar görenin mala olan kişisel yakınlığı dikkate alınan bir husustur.
- D)Haksız fiil sonucu ortaya çıkan kazanç kaybı tazminat kapsamına dahil edilmez.
- E)Tazminat konusunda alacaklının malvarlığındaki azalma tespit edilirken esas olarak zarar gören malın objektif değeri dikkate alınır.

Cevap:E

Tazminat, zarar görenin malvarlığının zarar verici olaydan önceki durumunu sağlamaya, alacaklının malvarlığındaki azalmayı gidermeye yöneliktir. Bu azalma

tespit edilirken zarar gören malın objektif değeri dikkate alınır. Tazminatın hesaplanmasında sadece doğrudan ortaya çıkan zarar değil, dolayısıyla uğranılan

zarar da dikkate alınır.

4-Aşağıdakilerden hangisi praetorların dava hakkı tanıdıkları pactumlardan biri değildir?

- A)Constitutum
- B)Receptum arbitri
- C)Permutatio

D)Receptum nautarum

E)Receptum argentarii

Cevap:C

Permutatio, tarafların karşılıklı olarak mallarını değiştirmelerini ifade eden trampa akdidir. Pacta proetoria anlaşmalardan biri değildir.

SORU1: Üç atı olan M tek atı olan A'nın atı ile kendi atlarını birleştirmek suretiyle dörtlü olarak satmak üzere kazancı paylaşmak konusunda anlaşır. A atı verir fakat satış meydana gelmeden A'nın koyduğu at ölür. Böyle bir durumda ölen atın değeri nasıl karşılanır?

A) Satış gerçekteşmedi ve at M'nin malı olduğu için maliyeti M tarafından karşılanır.

B) Atlar üzerinden ortak mülkiyet olduğu için maliyet hem A hem de M tarafından karşılanacaktır.

C) At A'nın geçici bir şekilde mülkiyetine girdiği için maliyet A tarafından karşılanır.

D) Atlar satıldıktan sonra gelecek gelir 4/3 ve 4/1 oranında paylaşılacaksa zararda aynı oranda karşılanır.

E) Atın ölmesi durumunda A ortaklıktan çekilebilir.

CEVAP: Atın ölümüyle ortaklığın amacı artık gerçekteşmeyecektir. Eğer amaç atların dörtlü olarak çalışmasıyla elde edilecek ise, Atlar üzerinden ortak mülkiyet doğmuş olacağından hem A hem de M kayba katlanacaklardır.

SORU2: Ameliyatlı hastaya gerektiği anda lüzumlu ilacı vermeyen, hasta köleyi zamanında tedavi ettirmeyen bir kimse nasıl davranmış olur?

A) Kasıt

B) Hafif ihmali

C) Kasıt

D) Hafif ihmali

E) Beklenmedik hallerde sorumluluk

CEVAP: Herkes tarafından daha ilk algılandığı zaman, böyle bir şeyi nasıl yaptı? tepkisiyle kimsenin ağır ihmali vardır. Bu durumda da cevap ağır ihmaldir.

SORU3: Genelde menkul, misli ve tüketilebilen mal kategorisine girmeyen bir malın bir süre kullanılmak üzere ivazsız olarak başkasına verilmesiyle oluşan aynı sözleşmeye ne ad verilir?

A) Karz akdi

B) Ariyet akdi

- C) Vedia akdi
- D) Rehin sözleşmesi
- E) İnançlı sözleşme

CEVAP: Soruda ödünç verilen bir maldan bahsettiği için ödünçte ariyet anlamına geldiği için cevap Ariyet akdidir.

SORU4: Aşağıdakilerden hangisi rızai akitlerden birisi değildir?

- A) Alım satım akdi
- B) Kira, hizmet, istisna akitleri
- C) Şirket akdi
- D) Vekalet akdi
- E) Vedia akdi

CEVAP: Vedia akdi aynı sözleşmeler girdiği için cevap e şıkkı Vedia akdidir.

1. Aşağıdakilerden hangisi borç türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- a) 3 ekmek verme borcu
- b) 10 altın verme borcu
- c) Bir köle verme borcu
- d) Bir kese altın verme borcu
- e) Bir kese altının aynen iadesi

CEVAP E: İfa edilmesi gereken edimin ferdi, somut özellikleriyle belirlenmesi durumunda parça borcu söz konusudur. Genel özellikleri belirtilmiş edimler söz konusu ise tür borcuna örnek teşkil eder. A-B-C-D şıklarında tür borcuna E şıkında ise parça borcuna örnek verilmiştir.

2. Aşağılardan hangisinde yarar prensibine uyulmamıştır?

- a) Ariyet verenin sorumluluğunun hafif olması (veren menfaati daha az)
- b) İvazsız olarak yapılan vedia akitlerinde vedia alanın sadece kasıt ve ağır ihmalden sorumlu tutulması
- c) Vekâletsiz iş görenin tüm kusurlarından sorumlu tutulması
- d) Alım satım sözleşmelerinde iki tarafın kusurlarından sorumlu tutulması
- e) Kira sözleşmelerinde iki tarafın kusurlarından sorumlu tutulması

CEVAP C: Yarar (utilitas) prensibine sözleşme ilişkisinden doğan sorumluluk bu ilişkiden sağlanan menfaatle orantılıdır. Roma hukukunda vekâlet akitleri ücretsizdir. Sözleşme vekile bir menfaatin sağlamamasına rağmen vekilin tüm kusurlarından sorumlu olması yarar

prensibine uymaz.

3. Roma hukukuna göre aşağıda verilen durumların hangisinde tazminata hükmedilir?

- a) Yol kenarında av için çukur kazılması sonucu başka bir kişinin zarar görmesi
- b) Halı sahada müşterisini traş eden berberin eline topun çarpması ile müşterisinin zarar görmesi
- c) Bina onarım ve bakım eksikliğinden dolayı çatıdan düşen kremiten dolayı doğan zarar
- d) Gaz sızdıran bir tüpü başkasına taşıtanın sebep olduğu zarar
- e) Hepsi

CEVAP E: Roma hukukunda borçlardan dolayı tazminata hükmedilebilmesi için zararın doğmasına kusurlu davranışıyla sebep olmak yeterlidir. Söz konusu tüm olaylarda kusurlu davranış söz konusudur.

4. Roma hukukunda aşağıdakilerden durumların hangisinde karz sözleşmesi söz konusu olamaz?

- a) Bir malı satma niyeti olan bir kişinin o malı satılması için başkasına verme
- b) Bir malı satma niyeti olmamasına rağmen o malı satılması için başkasına verme
- c) Bir miktar paranın kullanma izniyle beraber başkasına vedia olarak verilmesi
- d) Vedia olarak bırakılmış bir miktar paranın kullanılması için üçüncü bir kişiye verilmesi
- e) Hiçbiri

CEVAP D: Vedia olarak bırakılan paranın kullanılabilmesi için vedia bırakanın izni gerekir. Böyle bir iznin verildiği açık olmadığı için bu bir karz sözleşmesi değildir.

– Aşağıda yer alan sözleşmelerden hangisi aynı bir sözleşme değildir ?

- A. Kullanım ödöncü (ariyet)
- B. Rehin sözleşmesi
- C. Tüketim ödöncü (karz)
- D. Saklama sözleşmesi (vedia)
- E. Vekalet sözleşmesi

Cevap : A , B , C , D şıkları aynı bir sözleşmedir fakat vekalet sözleşmesi rızai bir sözleşmedir. Cevap E seçeneğidir.

2 – Tüketim ödöncü (karz) sözleşmesi bakımından aşağıdakilerden hangisi söylenemez ?

- A. Tüketim ödöncüde, ödöñç alan malın maliki haline gelir.
- B. Tüketim ödöncü sözleşmesinde borcun konusu nevi (cins) borcudur.
- C. Sözleşmenin kurulması için tarafların iradelerinin uyuşması yeterli değildir, borçluya bir malın teslim edilmesi gerekir.
- D. Aynı bir sözleşmedir.
- E. Tüketim ödöncü sözleşmesi stipulatio ile kurulur.

Cevap : Tüketim ödöncü sözleşmesinde borcun konusu nevi değil çeşit borcudur. Cevap B seçeneğidir.

3 – Birlikte kusur bakımından aşağıdakilerden hangisi söylenemez ?

- A. Zarar görenin zararı önlemek veya azaltmak için gerekli tedbirleri almaması da birlikte kusurdur.
- B. Zarar verenin kastı söz konusu ise zarar görenin ihmali, birlikte kusur olarak değerlendirilmez.
- C. Roma hukukunda birlikte kusur, objektif hukuk olarak değerlendirilmiştir.
- D. Birlikte kusur halinde ödenecek tazminat ortadan kalkmakta veya miktarı azalmaktadır.
- E. Zararın oluşmasında zarar veren ile birlikte zarar görenin de kusurunun olması birlikte kusur olarak değerlendirilir.

Cevap : Zarar verenin kastı söz konusu ve zarar gören de ağır vrya hafif ihmal varsa bu birlikte kusur olarak değerlendirilir. Cevap B seçeneğidir.

4– Aşağıdaki seçeneklerden hangisi “ pactum “ kavramını tanımlamaktadır ?

- A. Aynı ve rızai sözleşmeler pactum olarak kabul edilmektedir.
- B. Hiçbiri
- C. Roma sözleşmeler sistemi içinde yer almayan anlaşmaları ifade etmek için kullanılır.
- D. Roma sözleşmeler sistemi içinde geçerli bir borç ilişkisinin kurulabilmesini sağlayan sözleşmelerdir.
- E. Ius civile'nin borç doğurucu olarak kabul ettiği ve dava hakkı verdiği sözleşmelerdir.

Cevap : Hiçbiri pactum kavramını tanımlamamaktadır. Cevap B seçeneğidir.

1) Roma Hukuku'nda kira akdi ile ilgili hangisi yanlıştır?

- A) Kiralanan mal, kiracının yararlanmasına özgülenince kiraya veren zilyet kalır, kiracı ise malı elinde bulundurur.
- B) Kiralanan mal, kimsenin kusura olmadan telef olursa hasar kiraya verene ait olur.

C) Kiracının, malı kullanmadığı süre zarfında kira ödemesine gerek yoktur.

D) Kiraya verenin kendisine ait kiralanmış malı, kira süresi içerisinde satmasına, mülkiyetini devretmesine

bir engel yoktur.

E) Roma Hukuku kiracının, kiraladığı malı başka birisine kiraya verebileceğini kabul etmiştir.

DOĞRU CEVAP: C şıkkıdır. Kira akdi tam iki taraflı bir akittir ve karşılıklı çıkar söz konusudur. Bu nedenle kiracı malı

kullanmasa dahi kirayı ödemekle yükümlüdür.

2) Aşağıdakilerden hangisi, özelliklerine göre borç ilişkisinin çeşitli ayrımlarından birisi değildir?

A) Parça borcu- çeşit borcu- sınırlı çeşit borcu

B) Seçimlik borç- seçimlik yetki

C) Yarım borç- sürekli borç

D) Bölünebilen borç- bölünemeyen borç

E) Tek edimli borç- sürekli edimli borç

DOĞRU CEVAP: C şıkkıdır. Öyle bir ayrım yoktur. Eksik olan ayrım “ tam borç- eksik borç “ tur.

3) Roma’da borç ilişkisi hangi kavramla ifade edilirdi?

A) Actiones ficticiae

B) Res incorporales

C) Iuris-dictio

D) Obligatio

E) Aedilis curulis

DOĞRU CEVAP: D şıkkıdır. Obligatio Romalılar tarafından iki kişiyi hukuki ilişkinin taraflarını birbirine bağlayan,

borçluyu alacaklısına bağımlı kılan bir bağa, zincire benzetilmiştir.

4) Aşağıdakilerden hangisi , praetorların dava hakkı tanıdıkları ve ‘pacta praetoria’ denilen anlaşmalardan değildir?

A) Receptum Constitutum

B) Receptum Arbitri

C) Receptum Argentarii

D) Bağışlama

E) Receptum Nautarum

DOĞRU CEVAP: A şıkkıdır. Öyle bir anlaşma yoktur. Eksik olan anlaşma türü ise, Constitutumdur.

1) Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)Kusur: Hukuk düzeninin kınadığı irade tersliği ya da eksikliğidir. Hukuka aykırı sonucu isteyen ya da hukuka aykırı sonucu önlemek için gerekli iradeyi göstermeyen kimse kusurludur.

B)Kast: Bilmeden, farkında olmadan hukuka aykırı davranmak.

C) İhmal: Hukuka aykırı sonuç istenmemesine rağmen, gerekli dikkat ve özen gösterilmemesi, gerekli tedbirlerin alınmamasıdır .

D)Ağır İhmal: En bariz ihmaldir, herkesin bildiğini bilmemek demektir

E) Hafif İhmal: Dikkatli ve tedbirli bir kimsenin göstermesi gereken özen gösterilmemiş, alacağı tedbirler alınmamışsa hafif ihmal söz konusudur.

CEVAP: B şıkkıdır. Kast bilerek ve isteyerek hukuka aykırı davranmak, zarar verici bir sonucu istemektir

2) Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli sayılabilmesi için gereken şartlardan biri değildir?

A)İfanın objektif olarak mümkün olması

B)Edimin belirlenmiş veya belirlenebilir olması

C) edimin para ile ölçülebilir olması

D)Edimin hukuka ve ahlaka aykırı olmaması

E)Edimin para dışında bir malla da ifa edilebilir olması.

CEVAP: A şıkkı İmpossibilium nulla obligatio est= İmkansız olandan borç doğmaz. İlkesi gereğince doğrudur.

Klasik hukuk devrinde mahkumiyet nakdiydi. Aynı mahkumiyet bilinmiyordu. Bu nedenler E şıkkı yanlıştır.

3) Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Roma'da maddi tazminatın hesabında zarar görenin mala kişisel ilgisi dikkate alınmaz.

B) Iustinianus zamanında, tazminatın, zarara uğrayan malın değerinin iki katını aşamayacağı kabul edilmiştir.

C) Borçlu hükmü yerine getirmemezse dönemlerine göre, şahsı üzerinde icra, tüm malvarlığında icra, borçlunun borcunu karşılayabilmeye yetecek miktarda malın haczi şeklinde icra edilmiştir.

d) Roma'da manevi tazminat bilinmemektedir. Uygulanmamıştır.

E) Bilmeden hasta hayvan veya çürük mal satmış kişi, sadece alıcının bu durumu bilseydi mallara ödeyeceği fiyat ile ödenmiş satış bedeli arasındaki farkı ödemek zorundadır.

CEVAP: D şıkkıdır. Zarar verici olay dolayısıyla kalıcı yara izlerinin para ile tazmini mümkün

değil ama kişiliğe tecavüz karşılığında manevi tazminat talep edilebilirdi.

4)Aşağıdakilerden hangisi aynı sözleşme türü değildir?

- A)Karz akdi
- B)Ariyet akdi
- C) Vedia akdi
- D) Rehin sözleşmesi
- E)Rızai akit

CEVAP: E şıkkıdır. Rızai akit, sözleşmelerden doğan aynı sözleşme haricinde bir borç çeşididir.

Bir şey vermeden veya şekli işlem yapmadan yalnız consesus ile sözleşme kurulmasıdır.

1)Aşağıdakilerden hangisi isimli akitlerden değildir?

- A) Do ut des (veriyorum,vermen için)
- B) Do ut facias (veriyorum,yapman için)
- C) Facio ut des(yapıyorum,vermen için)
- D) Facio ut facias(yapıyorum,yapman için)
- E) Do ut actio(sözleşme için veriyorum)

CEVAP : E

Roma'da sözleşmeler sınırlı sayıdadır ve lus civile içinde yer alan sözleşmelere dava hakkı verilmiştir. bunların dışındaki sözleşmelerde dava hakkı yoktur. Hukuk bunları tanımıyordu. Örneğin: mal takası sözleşmesi. Sonradan ticari hayatta bu sözleşmeler yetersiz kalınca başka sözleşme tiplerine de dava hakkı verilmiştir. Bu sözleşmelere isimli sözleşme denir. E seçeneği bunlar arasında yoktur.

2)Stipulatio'yu kim yapabilir?

- A) Sağır aile babası
- B) Dilsiz aile babası
- C) Akıl hastası aile babası
- D) Sağır çocuk
- E) İyi aile babası

CEVAP E

A'nın belirli kelimeleri kullanarak sorduğu soruya borçlunun aynı kelimeleri kullanarak verdiği olumlu cevabı ile kurulan sözleşmeye stipulatio denir. Stipulatio hazırlar arasında kesintiye uğramadan yapılmalıdır ama bu şartları (Sağır, dilsiz, akıl hastaları ve çocuklar) taşımamaktadır.

3)Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bilmeden ayıplı mal satan, alıcı bu durumu bilseydi mallara ödeyeceği fiyat ile ödenmiş satış bedeli arasındaki farkı öder.
- B) Bilerek ayıplı mal satan, alıcının tüm zararını öder.
- C) Kaçırılan kazanç zarar gibidir.
- D) Mahrum kalınan kar somutlaşmış nitelikte ise mahrum kalana kar ödetilir.
- E) Haksız fiilde uğranılan zarar dikkate alınmaz.

CEVAP E

Hepsi doğrudur. Haksız fiilde uğranılan zarar dikkate alınır ve zarara uğrayanın zararı tazmin edilir.

Örneğin: Hür bir romalı yaralanırsa,tedavi masrafı, bakım masrafı, çalışmadığı zamanda alamadığı ücret, çalışmadığından dolayı yaşanan kazanç kaybı.

4)Aşağıdakilerden hangisi konusu objektif olarak imkansız olan hukuki işlemlerle ilgili doğru bir bilgidir?

- A) Kesin hükümsüzdür.
- B) Taraflardan biri imkansızlığı biliyorsa ona dava açılmaz.
- C) İmkansızlığı bilip de söylemeyen taraf tazminat ödemek zorunda değildir.
- D) Borcu ifa edememekten doğan zararın tazmini olmaz.
- E) Parça borçlarında imkansızlık olmaz.

CEVAP: A

Hukuki muamele yapıldığı sırada edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır. İmkansız olandan borç doğmaz(impossibilium nulla obligatio est) ve bu yüzden konusu objektif olarak imkansız olan hukuki işlem kesin hükümsüzdür.

5)Custodia sorumluluğu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Klasik dönemde uygulanmıştır.
- B) Borçlu,en titiz kimseden beklenen dikkat ve özeni göstermelidir.
- C) Hancılar,gemiciler ve ahır sahipleri bu sorumluluk altındadır.
- D) Borçlu , beklenmeyen (casus minor) hallerden sorumlu tutulamaz.
- E) Kira sözleşmesinde kiracı bu sorumluluk altındadır.

CEVAP: D

Roma'da klasik dönemde custodia sorumluluğu uygulanıyordu.Hakim görüşe göre bu

sorumluluk, kusursuz sorumluluğun bir türü olduğudur.Kusursuz sorumlulukta zararın oluşması yeterli görülmüştür ve failin kusurlu olup olmadığına bakılmamıştır.Bu yüzden borçlu beklenmeyen hallerden de sorumlu tutulur.

SORU 1:Aşağıdakilerden hangisi kusur ile ilgili terimlerden birisi değildir?

A-Kasıt

B-İhmal

C-Hafif ihmal

D-Ağır ihmal

E-Lex Commissoria Yasağı

Doğru cevap E şıkkıdır.Çünkü Lex Commissoria yasağı rehin sözleşmelerinde geçerli olan bir kavramdır.Borç ödenmediği takdirde teminat gösterilen malın mülkiyetinin karşı tarafa geçmesinin yasak olmasıdır.Diğer şıklar kusurun iki temel kavramı olan kasıt ve ihmalin çeşididir.

SORU 2:Kullanım ödöncü sözleşmesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?

A-Kullanım ödöncü sözleşmesi Roma hukukunda aynı bir sözleşmedir

B-Kullanım ödöncü sözleşmesi Roma hukukunda karşılıklıdır

C-Kullanım ödöncü sözleşmesi eksik iki taraflı sözleşmedir

D-Kullanım ödöncü sözleşmesinin konusunu taşınır veya taşınmaz mallar oluşturabilir.

E-Kullanım ödöncü sözleşmesinde parça borcu doğar

Doğru cevap B şıkkıdır.Kullanım ödöncü sözleşmesi Roma hukukunda karşılıksızdır.Ödünç veren sözleşme nedeniyle hiçbir ücret almaz.Ödünç verene ödünç konusunun kullanımına karşılık ücret öderse,bu sözleşmenin konusu kira sözleşmesi olur.

SORU 3:Roma hukukunda A kişinin ücretsiz olarak koruma altına aldığı B kişisine ait olan değerli takıyı bir davette takması ve takının taşının yere düşmesi sonucu oluşan sözleşme aşağıdakilerden hangisidir?

A-Kullanım ödöncü sözleşmesi

B-Saklama sözleşmesi

C-Kira sözleşmesi

D-Eser sözleşmesi

E-Rehin sözleşmesi

Doğru cevap B şıkkıdır.Çünkü olayda A ile B arasında saklama sözleşmesi vardır.A'nın

borcu koruma altına aldığı takıyı saklamaktır ve bunu kullanamaz.

SORU 4:Roma hukukunda C kişinin D'nin çiftliğinde ücret karşılığında kullanmak için aldığı ineğin yıldırım düşmesi sonucu telef olması durumunda oluşan sözleşme aşağıdakilerden hangisidir ?

A-Kullanım ödöncü sözleşmesi

B-Saklama sözleşmesi

C-Kira sözleşmesi

D-Eser sözleşmesi

E-Rehin sözleşmesi

Doğru cevap C şıkkıdır.Çünkü C ile D arasında kira sözleşmesi vardır.C'nin borcu kiralanan ineğe zarar vermemek,kira süresi bitiminde ineği iyi bir şekilde iade etmektir.

1-Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A)Romalılar borç ilişkisini "obligatio" olarak ifade ederlerdi.

B)Her borç ilişkisinden aynı şahsi davalar doğar.

C)Creditor kavramı alacaklı olan tarafı ifade eder.

D)Borcun konusuna edim denir.

E)Mutlak haklar, hak sahibini herkese karşı koruyan yetkiler verir.

2-Aşağıdakilerden hangisi borç ilişkisinin çeşitlerinden değildir?

A)Parça borcu

B)Çeşit borcu

C)Seçimlik borç

D)Tek edimli borç

E)Aile borcu

3-Aşağıdakilerden hangisi sözleşmelerden doğan borç ilişkileri kapsamına girmez?

A)Süresiz sözleşmeler

B)Sözlü sözleşmeler

C)Yazılı akitler

D)Rızai sözleşmeler

E)Ayni sözleşmeler

4-Aşağıdakilerden hangisi karz akdini(tüketim ödöncü)ifade eder?

A)Commadatum

B)Depositum

C)Murtuum

D)Pignus

E)Fiducia

CEVAPLAR

1-Yanlış olan seçenek “B” seçeneğidir. Her borç ilişkisinden farklı şahsi davalar doğar demeliydi. Şahsi dava actio in personam ile ifade edilir, bunlar genel olarak preator beyannamesinde yer alırlardı.

Romalılar borç ilişkisini “obligatio” olarak ifade ederlerdi. Obligatio biri alacaklı, diğeri borçlu adını alan iki tarafı öngörür.

Alacaklı (creditor) borç ilişkisi gereği elde ettiğİ nisbi hakka dayanarak borçludan yüklendiğİ vecibeye uygun hareket etmesini isteyebilen taraftır.

Borcun konusu alacaklının talep edebileceğİ, borçlunun da yerine getirmekle yükümlü olduğİ belli bir hareket tarzıdır. Bu hareket tarzına yani borcun konusuna “edim” denir.

Mutlak haklar ise hak sahibini herkese karşı koruyan yetkiler, dolayısıyla bunu sağılayan ayni (nesnel) davalar verir.

2-Doğru cevap E seçeneğidir. Borç ilişkisinin çeşitlerine bakılacak olursa;

Parça borcu

Çeşit borcu

Seçimlik borç/Seçimlik yetki

Tam borç-Eksik (tabii) borç

Bölünebilen borçlar-Bölünemeyen borçlar

Tek edimli borç-Sürekli edimli borç olduğİ görülür.

3-Sözleşmelerden doğan borç ilişkileri dörde ayrılır:

Ayni Sözleşmeler: Borçluya sonra geri vereceğİ bir malın verilmesi gerekmektedir.

Sözlü Sözleşmeler: Tarafların iradelerini belli sözleri kullanarak beyan etmeleridir.

Yazılı Akitler: Alacaklının codex accepti et depensi denilen defterine belli bir borçluya belli bir miktar para ödediğine ilişkin kayıt düşmesiyle oluşur.

Rızai Sözleşmeler: Sadece karşılıklı irade uyuşmasından doğan yani karşı tarafa bir şey vermeden veya şekli muamele yapmadan doğan borç ilişkisidir.

Bu nedenle doğru cevap "A" şıkkıdır.

4-

Commodatum: Ariyet akdini yani kullanım ödücünü ifade eder.

Ariyet (ödünç) kullanma karşılığında bir karşılık alınmamasıdır.

Depositum: Vedia akdini yani saklama sözleşmesini ifade eder. Bir kimse menkul bir malını saklamak, muhafaza etmek üzere başkasına teslim eder.

Murtuum: Karz akdi yani tüketim ödücünü ifade eder. Belli bir miktar para veya misli malın aynı miktar ve türdeki malı geri verme borcu altına giren kimseye verilmesiyle oluşan ayni sözleşmedir.

Pignus: Rehin sözleşmesini ifade eder. Rehin sözleşmesi alacaklıya, borçlu veya üçüncü bir kişi tarafından ayni teminat olarak bir malın verilmesiyle oluşan ayni sözleşmedir.

Fiducia: İnançlı sözleşme anlamına gelir. Bir malın mülkiyetinin geri verilmesi şeklinde oluşan akittir.

Bu nedenle cevabın "C" olduğu görülür.

SORU 1

A kişisi ile B kişisi aralarında belirlenen bir zaman sonra teslim etmek üzere ev satım sözleşmesi yapmışlardır. Ancak bir zaman sonra satıcı A'nın herhangi bir nedenden dolayı evi teslim etmesi imkansız hale gelmiştir.

Buna göre; Roma Hukuku'nda yapılan bu sözleşmenin geçerliliği nedir?

A) Mutlak butlanla sakattır

B) Sözleşme geçerlidir

C) Sözleşmenin geçersiz olması için satıcının kusurlu olmaması gerekir

D) Evi teslim etmesi imkansız hale geldiği için satıcı A, B'nin mağduriyetini karşılar

E) Alıcı B, evi almak isteyip iradesini açıkladığı halde alamadığı için satıcı A'ya dava açabilir

Doğru cevap A seçeneğidir. Edimin gerçekleşmesi için mümkün olması gerekir. Borç ilişkisinin kurulduğu anda edimin ifası imkansız ise, bu borç ilişkisi mutlak butlanla sakattır.

SORU 2

1= Roma klasik dönemde sadece objektif sorumluluk vardır.

2= Justinianus döneminde sorumluluk derecelendirmesinde ağırlaşma olmuş, genel kural kusur sorumluluğu olarak karşımıza gelmiştir.

3= Bir kimse bilerek ve isteyerek haksız şekilde hareket eder ve başkasına zarar verirse ihmal vardır.

4= Hafif ve ağır ihmal ayrımını yapmak için kullanılan somut ölçüt; bir kimse ortalama bir kimsenin gösterdiği dikkati ve özeni göstermesi ya da göstermemesi üzerine durulur.

Yukarıdaki önermelerden hangisi ya da hangileri doğrudur?

A) 1 ve 2

B) 1, 2 ve 3

C) Yalnız 1

D) 2 ve 4

E) Yalnız 4

Doğru cevap C seçeneğidir. 2. Önermede her ne kadar kusur sorumluluğu doğru aktarılmışsa da sorumluluk derecelendirilmesi ağırlaşmış değil hafiflemiş olmalıdır. 3. Önermede bahsedilen kusur kavramı kasıttır. 4. Önermede tanımı verilen ölçüt soyut ölçüttür.

SORU 3

Aşağıda verilen şıklardan hangisi Roma Hukuku'ndaki akit türlerinden değildir?

A) Ayni akitler

B) Yazılı akitler

C) Sözlü akitler

D) Rızai akitler

E) Karşılıksız akitler

Doğru cevap E seçeneğidir. Roma Hukuku'ndaki akit türleri 4 tane olup diğer şıklarda verilmiştir.

SORU 4

Aşağıdakilerden hangisi Roma Hukuku'ndaki rızai akit türünden değildir?

- A) Alım-satım akdi
- B) İş akdi
- C) Vekalet akdi
- D) Ariyet akdi
- E) İstisna akdi

Doğru cevap D seçeneğidir. Ariyet akdi rızai değil ayni akittir.

1)Ariyet akdi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Eksik iki taraflı bir akittir
- B) Ariyete benzer amaçla daha ziyade taşınmazlar olmak üzere mallar iğreti denilen precarium şeklinde de verilirdi
- C) Ariyet alan ödünç aldığı malı kararlaştırıldığı şekilde kullanmak zorunda değildir
- D) Ariyet alanın mal için yapılan olağan bakım masraflarını ariyet alan karşılamak durumunda olduğu halde olağanüstü masraflar ariyet veren tarafından ödenmeliydi
- E) Ariyet alan klasik devirde tüm kusurlarından sorumlu tutulurdu

Cevap C:Ariyet alan ödünç aldığı malı kararlaştırdığı şekilde kullanmak zorundaydı; oturduğu köyde su taşımak için aldığı ata binerek uzun bir yolculuğa çıkmışsa mücbir sebepler yüzünden atın ölmesi durumunda da sorumlu olduğu gibi kendisine kullanma hırsızlığı sebebiyle actio furti denilen ceza davası da açılabilirdi

2)Satıcının hukuki ayıplardan doğan sorumluluğuyla ilgili hangisi söylenemez?

- A) Satıcı alıcıya malın rahat zilyetliğini sağlamak borcu altındaydı, maldaki, varlığını bilmediği hukuki ayıplardan bile sorumluydu
- B) Satılan malın üçüncü kişi tarafından zaptı halinde satıcı alıcının zararının gücünün yettiği kısmını ödemek mecburiyetindedir
- C) İlerleyen dönemlerde alıcı satıcıdan malın zapt edilmesi dolayısıyla uğradığı zararını bir iyi niyet davası olan actio empti ile isteyebileceği kabul edildi
- D) Alıcı maldaki hukuki ayıbı bilerek alım satım sözleşmesini yapmışsa, satıcı zapttan sorumlu olmazdı
- E) Bir alacak hakkı satılmışsa, satıcı ancak alacağın varlığından sorumluydu, borçlunun ödeme kabiliyeti olmamasından sorumlu tutulmuyordu

Cevap B: Satılan malın üçüncü kişi tarafından zaptı halinde satıcı alıcıya bütün zararını, muhakeme masraflarını ve aldığı semeni faiziyle ödemelidir

3) Edimin geçerli bir borçlanma olması için gereken şartlarda biri aşağıdakilerden hangisi değildir?

- A) Sözleşmenin yazılı olarak kurulmuş olması
- B) İfanın objektif olarak mümkün olması
- C) Edimin para ile ölçülebilir nitelikte olması
- D) Edimin belirtilmiş veya belirtilebilir olması
- E) Edimin hukuk ve ahlaka aykırı olmaması

Cevap A: Edimin geçerli olması için gerekli olan şartlardan biri değildir

4) Aşağıdakilerden hangisi pactum'lardan biri değildir?

- A) Constitutum
- B) Receptum Arbitri
- C) Receptum Argentarii
- D) Bağışlama
- E) Mandatum

Cevap E: Mandatum vekalet akdi demek

1) Edimle ilgili verilen aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Borcun doğması için edim imkansız olmamalıdır.
- B) Edim hukuka ve ahlaka aykırı olmamalıdır.
- C) Edim belirlenmiş veya belirlenebilir olmalıdır.
- D) Edim para ile ölçülemez nitelikte olmalıdır.
- E) Dare, facere ve praestare türleridir.

AÇIKLAMA: Cevap D şıkkıdır. Edim para ile ölçülebilir olmalı, maddi değeri olmalıdır. Roma'da borcun konusu para ile tanzimi mümkün şeyler olmalıdır.

2) Aşağıdakilerden hangisi ayni akdin çeşitlerinden değildir?

- A) Mutuum
- B) Commodatum

C) Depositum

D) Sponsio

E) Pignus

AÇIKLAMA: Cevap D şıkkıdır. Aynı akdin çeşitleri mutuum (ödünç), commodatum(ariyet), pignus(rehin) ve depositum(vedia)'dır. Sponsio kefalet akdi türüdür.

3) Kefaletle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Kefalet, alacaklı ile kefil arasında yapılan stipulatio ile tesis edilmektedir.

B) Sponsio, fidepromissia, fideiussio olmak üzere 3 türü mevcuttur.

C) Roma hukukunda, kefil ödediği miktar için asıl borçluya rücu edemezdi.

D) Kefilin borcu Justinianus dönemine kadar birinci dereceden bir borçtur. Justinianus döneminden sonra ikinci dereceden olmaya başlamıştır.

E) Kefalet sözleşmesinin kurulabilmesi için borçlunun rızasına gerek yoktur.

AÇIKLAMA: Cevap C şıkkıdır. Borcu ödeyen kefil rücu hakkına sahiptir.

4) Herkese karşı ileri sürülebilen haklar -----, belirli kişiye karşı ileri sürülebilen haklara----- denir.

A) Erga partes- Erga omnes

B) Erga omnes-Erga partes

C) Facere-Dare

D) Dare-Facere

E) Facere-Debitor

AÇIKLAMA: Cevap B şıkkıdır.

3. Soru

HANGİSİ EDİMİN ÖZELLİKLERİNDEN DEĞİLDİR?

A) İmkansız olmamalı

B) Meşru olmalı

C) Belirlenebilir olmalı

D) Muvaazalı olmamalı

E) Para ile ölçülebilir olmalı **CEVAP:D**

2. Soru

1.dare

2.facere

3.proestore

4.lex commissoria. HANGİLERİ ROMA'DA EDİM TİPİDİR?

3. Soru

A) 1,2

B) 2,3

C) 3,4

D) 1,2 Ve 4

E) 1,2 ve 3

CEVAP:E

3.HANGİSİ AKİT TÜRLERİNDENDİR?

A) Sözlü. B) Mücbir. C) Yazılı. D) Ayni. E) Rızai

CEVAP:B

4.AŞAĞIDAKİ HANGİ ŞIK SIRASIYLA KARZ VE ARİYETİN ÖZELLİKLERİDİR?

A) Eksik iki taraflı-tek tarafa borç yükler

B) Cins borcudur- parça borcudur

C) İyi niyet akdidir-dar hukuk

D) Zilyetliği bile geçmez-eşyanın mülkiyeti geçer

E) Ücretli olamaz-ücretli olabilir

CEVAP:B

□ Soru-1

Bir hekimin tedbirsizlik,dikkatsizlik,acemilik gibi unsurlar sonucu tedavi ve bakım standartlarına uymayan davranışları ile hastasına zarar vermesi halinde kusurun hangi derecesinden söz edilir ?

A-)Mücbir sebep

B-)Beklenmeyen Hal

C-)Kasıt

D-)İhmal

E-)Birlikte Küsur

☐ Doğru Cevap: D

☐ Tedbirsizlik, dikkatsizlik gibi unsurlar ihmale sebebiyet verir. O sebeple doğru yanıt ihmaldir.

☐ Soru-2

Aşağıda yer alan borç ilişkilerinde ilgili edim tiplerini sırasıyla belirleyiniz.

I-Satıcının satış sözleşmesine konu olan atı alıcıya teslim etme borcu

II-Kiraya verenin kira konusu evi teslim ve kullanımını kiracıya sağlama borcu

III-Ödünç alınan paranın ifası

A-)Dare/praestare/facere

B-)Dare/dare/facere

C-)Praestare/facere/dare

D-)Dare/facere/dare

E-)Facere/dare/praestare

☐ Doğru Cevap:D

☐ Dare: Bir malın mülkiyetini devretmek, bir aynı hakkı tesis etmek ile müteallik borçları ifade etmektedir.

☐ Facere: Yapmak veya yapmaktan kaçınma (örneğin rekabet yapmama, belli bir yükseklikten yukarıya inşaat yapmama) edimlerini, bir mal üzerindeki elde bulundurmaya (detentio) devretmek borcu tipindeki borçları ifade etmektedir.

☐ Praestare: Teminata (kefalet), sorumluluğa (örneğin zapta karşı teminata), belli bir neticenin doğmasına ilişkin borçları ifade eder.

☐ Soru-3

Eksik(tabii) borç kavramı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez ?

A-)Eksik borç kavramı günümüzde de mevcuttur.

B-)Borçlu borcunu yerine getirirse borcun bir dava ile istenemeyeceğini sonradan öğrenmesi halinde ,borçlu ifa ettiği borcu geri alabilir.

C-)Roma da eksik borç kavramı kölelerin borçları dolayısıyla ortaya çıkmıştır.

D-)Eksik borçlarda borç ilişkisi mevcuttur ancak ifa etmemenin yaptırımı yoktur.

E-)Borçlu tarafından yerine getirilmediği takdirde alacaklı tarafından dava ve cebri icra

yoluyla takip edilemeyen borçlardır.

☐ Doğru Cevap:B

☐ Borçlu zaten borcunu ifa ile yükümlüdür. İfa ile yükümlü olduğu borcu ifa ettiği vakit ne olursa olsun onu geri talep edemez.

☐ Soru-4

Aşağıdakilerden hangisi Roma hukukunda borç ilişkileri bakımından edimin taşıması gereken niteliklerinden değildir ?

A-)Edim ahlaka(conto bonos mores) aykırı olmamalıdır.

B-)Hukuki işlem yapıldığı sırada edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır

C-)Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.

D-)Hukuki işlem yapıldığı sırada edim kesin olarak belirlenmiş olmalıdır

E-)Edim hukuka(contra leges) aykırı olmamalıdır.

☐ Doğru Cevap:D

☐ A,B,C,E şıkları edimin geçerli bir şekilde borçlanılmış sayılması için gereklidir fakat

D şıkkı için böyle bir durum söz konusu değildir.

Soru 1: Edimin geçerli olabilmesi için aşağıdaki şartlardan hangisi aranmaz?

A) İfanın objektif olarak mümkün olmalıdır.

B) Borçlunun yerine getireceği edim alacaklının isteği üzerine belirlenmelidir.

C) Edim belirlenmiş veya zamanında belirlenebilmesi mümkün olmalıdır.

D) Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.

E) Edim hukuka veya ahlaka aykırı olmamalıdır.

Cevap B şıkkıdır. Edimin geçerliliği için A, C, D, E şıklarındaki 4 şart gereklidir. B şıkkındaki ifade edimin geçerliliği için yanlış bir ifadedir. Edimin tayini üçüncü bir kişiye bırakılabilir bu kişi edimi keyfi olarak değil dürüst bir kişinin takdirine göre belirleyecektir.

Soru 2: Ağır ihmalde kasttan farklı olarak hukuka aykırı davranış ve zarar verme iradesi yoktur.

Iustinianus döneminde ağır ihmal kastta eşit sayılmıştır.

Yukarıdaki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisi kasıtlı yapılmış bir eylemdir?

A) Ameliyatlı hastaya gerektiği anda lüzumlu ilacı vermeyen doktor

- B) Ütüyü prize takılı unutan kişinin bina yangınına sebep olması
- C) Açıkta bırakılan elektrik kablosunun köpeğin ölümüne sebep olması
- D) Bir suikastçinin caddede hedefinde olan kişiyi değil de yanlışlıkla caddeden geçen birini vurması.
- E) Acelesi olduğu için kırmızı ışıkta geçen arabanın trafik kazasına sebep olması

Cevap D şıkkıdır. Diğer 4 şıkta kişilerin ihmalleri söz konusudur ancak D şıkkına bakarsak kişi zaten bilerek hukuka aykırı bir fiili gerçekleştirmek için orada bulunuyor.

Soru 3: Borçlunun, kararlaştırılan birden fazla edimden bunlardan birini ifa ederek borcu sona erdirmesi aşağıdaki borç çeşitlerinden hangisidir?

- A) Tabi borç
- B) Parça borcu
- C) Tek edimli borç
- D) Bölünebilen borç
- E) Seçimlik borç

Cevap E şıkkıdır. Yukarıdaki bilgide seçimlik borcun tanımı yapılmıştır.

Soru 4: Alım satım akdi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Para ile malın el değiştirmesidir. Satıcı bir malı devretmek , alıcı bir miktar parayı ödemek borcu altına girmiştir.
- B) Alım satımda alıcı malın mülkiyetini kazanmış olur.
- C) Başkasına ait bir malın satışı geçerlidir.
- D) Parasal değeri olan her şey alım satımın konusu olabilir.
- E) İrade uyuşmasının şekli önem taşımaz.

Cevap B şıkkıdır. Türk hukukunda olduğu gibi roma hukukunda alım satım mülkiyeti nakletmez, nakil borcu doğurur.

- 1) İş sahibinin, kendi yardımcılarının işlediği suçlara karşı sorumlu olması neye örnektir?
 - a) Actio de pauperie
 - b) Cautio damni infecti
 - c) Custadia
 - d) Actiones adiectiae
 - e) Interdictum demditorium

Actio de pauperie bir hayvanın verdiği zarar nedeniyle hayvan sahibine karşı açılan tazminat davasıdır. Cautio damni infecti vukuundan korkulan zarara karşı teminattır. actiones adiectiaenin sözlük anlamı ek dava demek ve Interdictum ise pretörün veya valilerin, egemenlik güçlerine

dayanarak bazı durumlarda, yargıcın karar vermesine gerek bırakmayacak biçimde, uyuşmazlık konusu bir işin yapılmasını yasaklayarak veya emrederek çözümlenmektedir. Doğru cevap E şıkkı, custodia sorumluluğudur.

2) Omnis Culpa ne anlama gelmektedir?

- a) Kimseye zarar vermemek
- b) Tedbir eksikliği
- c) Ağır ihmal
- d) Kasıt
- e) Tüm kusurlardan sorumluluk

Omnis culpa sorumluluğu tüm kusurlardan sorumluluk demektir. Iustinianus Döneminde kusursuz sorumluluk hallerinin büyük bir çoğunluğu terk edilmiş ve kusur sorumluluğu prensip olarak kabul edilmiştir. Doğru cevap E şıkkıdır.

3) Borçlunun borcunu ödememesi durumunda kendisine dava açılmayan, diğer adları müeyyidesiz ya da davasız borçlar da olan borç türü aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) Tabii borç
- b) Tek edimli borç
- c) Bölünebilen borç
- d) Tam borç
- e) Sürekli edimli borç

Ödenmediği takdirde dava edilemeyen ancak bir kere rızaen ödendikten sonra da geri istenemeyen borç türüne tabii borç denir. En bilinen örneği kumar borcudur. Bu yüzden doğru cevap A şıkkıdır.

4) Constitutum nedir?

- a) Bankerin üçüncü kişiye müşterisi adına borçlanması
- b) Bir borcun ödenme şekli hakkında anlaşma
- c) Hakem sözleşmesi
- d) Malların zarar görmeden iade edileceğine dair anlaşma
- e) Bağışlama

A şıkkı receptum argentarii, c şıkkı receptum arbitri ve de şıkkı da receptum nautarum kavramlarına cevaptır. E şıkkı bağışlama, bağışlayan tarafında bağışlanana yapılan ivazsız kazandırma Constitutum bir borcun ödenme şekli hakkında anlaşma olduğu için doğru cevap B şıkkıdır.

1. Aşağıdaki verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Dare , bir malın mülkiyetini nakletmeyi ifade eder. Dare borcu malın naklinin sonuçlarını yarattığı

zaman tamamlanmaktadır.

B) Praestare kelimesi, borçlunun bazı eylemlerinin varlığı veya yokluğu hakkındaki yada bazı

davranışların sonucu hakkındaki sorumluluğunu ifade eder.

C) Tabii borçlarda alacaklı borçluyu dava edemez ancak borçlu borcun ifasını yaparsa bunu geri

isteyemez, zira borç gerçek bir borçtur.

D) Eğer borç, borcun bütünlüğü bozulmadan kısım kısım hisse halinde ifa edilebiliyorsa borç

bölünebilen bir borçtur.

E) Paulus'un metnine göre 2 tip ifa vardır. Bunlar dare ve facaredir.

Cevap: E

3 tip ifa vardır. Bunlar dare, facare ve praestare'dir.

2. X. Kusur bazı hallerde daha ağır bazı hallerdeyse hafif olabilir. Ağırlık derecesine göre kusur özellikle "kasıt" ve "ihmal" şeklinde ikiye ayrılır.

Y. Dolus, borçlunun borcunu ifa etmemek için bilerek ve isteyerek haksız şekilde hareket etmesidir.

Z. Culpa halinde bir haksızlık, hukuka aykırılık niyeti ve kastı yoktur fakat yeteri kadar dikkat ve itina gösterilmemiş, haksız sonucun meydana gelmesini önlemek için gerekli önlem ve özen sarf edilmemiştir.

Yukarıda verilen maddelerden hangisi veya hangileri doğrudur?

A)HIÇBİRİ

B)SADECE X

C) X,Y VE Z

D)X VE Z

E)Y VE Z

DOĞRU CEVAP:C

3. Bazı durumlarda hiçbir insan gücüyle önlenemeyecek kadar kuvvetli olaylarla karşılaşılır. Bunların borçlunun davranışıyla hiçbir ilgisi yoktur.Deprem veya sel gibi. Bu hallerde söz konusu olur.

Yukarıdaki boşluk hangi kavramla doldurulmalıdır?

A)MÜTERAFİK KUSUR B)MÜCBİR SEBEP

C)BEKLENMEDİK OLAY D)CULPA LATA E)DOLUS

CEVAP : B

4. borcuna konu olan mal tükenmez ve o malın benzeri bir mal daha olduğundan borcu ortadan kalkmaz. Mesela borcun konusu 10 ton kömür ise ve bu 10 ton kömür borçlunun kusuru olmadan teslimden önce yanarsa borçlu başka bir 10 ton kömür bularak borcunu ödeyebilir. Halbuki Borçlarında bu söz konusu değildir.

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla hangi kavramlar gelmelidir?

A.GENUS/PARÇA

B.SEÇİMLİK/PARÇA

C.SPECİES/NEVİ

D.DOLU/GENUS

E.CULPA LEVİS/SPECİES

CEVAP:A

SORU 1: Aşağıdakilerden hangisi para ile bir malın el değıştirmesini öngören rızai akittir?

- A) Omnis Culpa
- B) Emptio Venditio
- C) Certum
- D) Bona Fides
- E) Nominia Arcaria

Sorunun doğru cevabı B şıkkıdır. Emptio Venditio, alım satım akdi demektir.

SORU 2: Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli bir şekilde borçlanılmış sayılması için aranan şartlardan değildir?

- A) Edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır
- B) Edim hukuka aykırı olmamalıdır.(Contra Leges)
- C) Ediminin parça borcu, çeşit borcu vs. olduğu hukuki muameleden anlaşılmalıdır.
- D) Edim ahlaka aykırı olmamalıdır.(Contra Bonos Mores)
- E) Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.(Condemnatio Pecuniaria)

Sorunun doğru cevabı C şıkkıdır. Edimin geçerliliği için kesin olarak aranan şartlardan değildir.

SORU 3: Iustinianus kendisine klasik devirden intikal eden bazı durumları isimsiz akitler kategorisinde toplamıştır. Aşağıdakilerden hangisi bunlardan değildir?

- A) Veriyorum, vermek için.
- B) Veriyorum, yapman için.
- C) Yapıyorum, yapman için.
- D) Vermiyorum, vermemen için.
- E) Yapıyorum, vermek için.

Sorunun doğru cevabı D şıkkıdır.

SORU 4: Aşağıdakilerden hangisi roma hukukunda aynı sözleşmeler arasında

olan Vedia Akdi'nin bazı özel durumları arasında yer almaktadır?

- A) Denegatio actionis
- B) Commadatum
- C) Precarium
- D) Dotis dictio
- E) Sequestratio

Sorunun doğru cevabı E şıkkıdır.

1-Hukuki muamele yapıldığı sırada ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.

2-Edim belirlenmiş olmalıdır.

3-Edim hukuka veya ahlaka aykırı olmamalıdır.

Yukarıdakilerden hangileri edimin geçerli bir şekilde borçlanılmış sayılması için aranan şartlardandır?

- A)1-2-3 B)1-2 C)1-3 D) 2-3 E) 1

Doğru Cevap: A şıkkı . Hepsi edimin geçerli olması için aranan şartlardandır.

Sorumlulukla ilgili hangisi doğrudur ?

A)Objektif sorumluluk prensibinde belirleyici olan neticedir.

B)Ariyet alınan at geri verilmemişse bu sonuçtan kişinin sorumlu tutulup tutulmadığı araştırılır.

C)Hukuka aykırı netice ortaya çıkmasında failin kusuru olup olmadığı araştırılıyor ve kusuru varsa sorumlu tutuluyorsa bu objektif sorumluluktur.

D)İş sahibi , yardımcı kişilerin işledikleri hırsızlık ve başkasına verdiği zarardan sorumlu değildir.

E)Binanın yıkılma durumundan dolayı kendisine zarar geleceğinden korkan kişi bina sahibinden zararı teminat altına aldırılmaz.

Doğru Cevap:A . B ; herhangi bir araştırma yapmaya gerek yoktur. C ; objektif değil , subjektif sorumluluktur. D ; iş sahibi verilen zarardan sorumlu tutulur aynı şekilde E'de korkan kişi zararı teminat altına alabilir.

1-Malvarlığı zarar gören kimse zararda kusurlu ise başkasına yükleme imkanı yoktur.

2-Beceriksizlik , bilgisizlik , zayıflık , sorumluluğun doğması için yeterlidir,kusura eş tutulur.

3-Hafif ihmalin ölçüsü iyi bir aile babasının gösterdiği özendir.

Kusur ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

- A)1-2-3 B)1-2 C)2-3 D)1-3 E)Hiçbiri

Doğru Cevap : A

1-Roma hukukunda tipe bağıllık esastır.

2-Aynı sözleşmelerde formül irade uyuşması + mal şeklindedir .(Consensus+mal)

3-Karz akdi tek taraflı bir sözleşmedir.

4-Roma hukukunda irade serbestisi esastır.

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri yanlıştır?

A)1 B)2 C)3 D)4 E)Hepsi

Cevap : D'dir , Roma hukukunda tipe bağıllık esastır.

Ariyetle ilgili hangisi yanlıştır?

A)Kullanma karşılığında bir karşılık alınmaz.

B)Ariyet alan klasik dönemde tüm kusurlarından (kast,ağır ihmal,hafif ihmal) sorumlu tutulur.

C)Consensus+rese (yani irade uyuşması + mal) göre oluşan akittir.

D)Ariyet alan malın çalınmasından sorumludur.

E)Ariyet alan mücbir sebepten sorumlu tutulur.

Doğru Cevap : E , mücbir sebepten sorumlu tutulmaz.

1. A, atını 2 ay kullanması için B'ye verir ve karşılığında aralarında kararlaştırdıkları miktarda ücret alır. Bu durumda A ile B arasındaki sözleşme çeşidi hangisidir?

a) Satış sözleşmesi

b) Ariyet sözleşmesi

c) Hizmet sözleşmesi

d) Kira sözleşmesi (Doğru)

e) Vekalet sözleşmesi

☐ Verilen şey belli süreliğine verilmiştir ve karşılığında ücreti alınmıştır bu yüzden kira sözleşmesidir.

2. A, kendisine bir elbise dikmesi için terzi B ile anlaşmıştır ve terzi B, elindeki kumaşı kullanarak bir hafta içinde bir elbise dikmiştir. Buna göre A ile B arasındaki sözleşme çeşidi hangisidir?

a) Hizmet sözleşmesi

b) Eser sözleşmesi

c) Satış sözleşmesi (Doğru)

d) Kira sözleşmesi

e) Vekalet sözleşmesi

☐ Satış sözleşmesidir çünkü kumaş terziye aittir. Eğer kumaşı terziye A vermiş olsaydı eser sözleşmesinden söz edebilirdik.

3. A, kendisine ait arazi üzerine ev yaptırmak istemiş ve B ile anlaşmıştır ve B elindeki malzemeler ile görevini yerine getirmiştir. Buna göre A ile B arasındaki sözleşme çeşidi hangisidir?

a) Eser sözleşmesi (Doğru)

b) Kira sözleşmesi

c) Satış sözleşmesi

d) Hizmet sözleşmesi

e) Vekalet sözleşmesi

☐ Eser sözleşmesidir çünkü malzemeler B tarafından karşılanmış olsa bile toprağı veren A'dır (malik yani ısmarlayandır)

4. A, dostu B'nin hayvanlarına karşılıksız yani ücret almadan bakacaktır. A ve B'nin karşılıklı rızaları mevcuttur. Buna göre A ile B arasındaki sözleşme çeşidi hangisidir?

a) Kira sözleşmesi

b) Satış sözleşmesi

c) Vekalet sözleşmesi (Doğru)

d) Hizmet sözleşmesi

e) Eser sözleşmesi

☐ Vekalet sözleşmesidir çünkü iki dost arasında karşılıklı rızaları ile kurulmuş bir sözleşmedir ve karşılığında ücret alınmayacaktır.

1) Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir kimsenin maliki olmadığı bir malı ariyet(ödünç) vermesi mümkündür.
- B) Ariyet(ödünç) alana karşı açılacak dava actio commodati directa'dur.
- C) Ariyet akdi tek tarafa borç yükler.
- D) Ariyet aynı bir akittir.
- E) Kullanma karşılığı para alınıyorsa,ariyet(ödünç) değil ekseriya kira akdi söz konusu olur.

Çözüm: Ariyet akdi(kullanım ödöncü) eksik iki taraflı bir akittir. Ariyet alan her zaman borç altına girer (ariyet alanın iade borcu), ariyet veren ise bazı hallerde borçlanır (ödünç verilen mal nedeniyle alan kişi bir zarara uğrarsa). Bu yüzden C şıkkında verilen ifade yanlıştır.

2) Aşağıdakilerden hangisi edimin özelliklerinden biri değildir?

- A) Edimin gerçekleşebilmesinin mümkün olması gerekir.
- B) Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.
- C) Edimin meşru olması gerekir.
- D) Edimin belirli veya belirlenebilir olmalıdır.
- E) Edim zamanaşımına uğramamış olmalıdır.

Çözüm: Edimin ifasının mümkün olması, ekonomik bir değer taşıması, belirli veya belirlenebilir olması ve ahlaka aykırı olmaması gibi nitelikleri vardır. Fakat edimin E şıkkında verilen zamanaşımıyla ilgili bir özelliği söz konusu değildir.

3) Aşağıdakilerden hangisi karz akdi ile ilgili yanlış bir bilgi vermiştir?

- A) Ergen olmayan küçük,vasinin işleme onayı olmadan karz(ödünç) verirse,mülkiyet geçmeyeceğinden karz akdi meydana gelmez.
- B) Başkasına ait,mesala saklanmak üzere alınan paranın karz olarak verilmesi durumunda irade uyuşması bulunursa karz akdi meydana gelir.
- C) Karz akdi dar hukuk davalarını oluşturur.
- D) Karz verilecek malların tüketimi mümkün olan mallar olması gerekir.
- E) Karz (ödünç) vermeyi taahhüt eden taraf yani stipulatio borçlusu stipulatio'dan doğan dava ile takip edilirdi.

Çözüm: Başkasına ait, mesala saklanmak üzere alınan paranın karz olarak verilmesi durumunda irade uyuşması bulunmasına rağmen karz akdi(tüketim ödöncü) meydana gelmez çünkü " kimse hakkından fazlasını devredemez" kuralı gereği olan malik olmamıştır. Bu yüzden B şıkkındaki ifade yanlış bir bilgidir.

4) Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kiracının kirayı verene açacağı iyiniyete tabi dava actio locati'dir.

B) Vekalet akdi, taraflardan birinin ölümüyle sona erer.

C) Vedia alanın sorumluluğu ariyet alanın sorumluluğuna göre menfaat prensibi nedeniyle daha azdır.

D) Romalılar edim tiplerini dare, facere ve praestare olmak üzere üçe ayırmışlardır.

E) Vekalet akdinin kökeni dostluktur. Dostlar birbirlerinin işlerini görür ve bunun için karşılık almazlar.

Çözüm: Kiracının kiraya verene açacağı iyiniyete tabi dava actio conducti'dir. Kiraya veren ise kira akdinden dolayı yine iyiniyet davası olan actio locati'yi açabilir. Bu sebeple A şıkkında verilen ifade yanlıştır.

Soru 1) Aşağıdakilerden hangisi vekâletten doğan borçlar ile ilgili yanlış bir bilgidir?

A) Vekâlet eksik iki taraflı bir hüsnüniyet aktidir

B) Vekâlette taraflardan biri her zaman borç altına girer, diğeri ise bazı hallerde borçlanır.

C) Vekâlet verenin, vekilin iş için yaptığı masrafları ödemesi ve vekil işi yerine getirirken bir zarara uğramış ise bunu tazmin etmesi gerekir.

D) Taraflar birbirine karşı dava açtıklarında iyiniyet göz önünde bulundurulmaz.

E) Vekâlet veren, vekâletin sınırları vekil tarafından aşılmamış ve verilen talimata uyulmuş olmak şartıyla verdiği vekâletin bütün sonuçlarına katlanmak zorundadır.

Cevap) D

Taraflar birbirine karşı dava açtıklarında iyiniyetin gerektirdiği her şeyi talep edebilir.

Soru 2) Borç ilişkilerinde “edim” için aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Borç ilişkisinin kurulduğu anda edimin ifası imkansızsa, bu borç ilişkisi mutlak butlanla batıldır.

B) Edimin meşru olması gerekir; yani kanunlara, ahlâka ve adaba aykırı olmamalıdır.

C) Edim belirli veya belirlenebilir olmalıdır.

D) Edimin para ile ölçülebilir olması, yani maddi bir değer taşıması gerekmektedir.

E) Edim, üçüncü kişiler tarafından belirlenemez .

Cevap) E

Edimin belirlenmesi taraflardan birine veya iki tarafa bırakılabilir; ancak diğer tarafın bunu onaylaması anlaşmanın geçerli olabilmesi için gereklidir. Üçüncü şahıslara da bu hak verilebilir.

Soru 3) Borçlu borcunu yerine getirmezse hukuk düzeni tarafından dava açılarak, yaptırım uygulandığı; borcun yerine getirilmesi için zorlandığı borçlara ne denir?

- A)Tabi borç
- B)Bölünebilen borç
- C)Tam borç
- D)Bölünemeyen borç
- E)Seçimlik(Alternatif) borçlar

Cevap) C

Verilen tanım tam borcun tanımıdır.

Soru 4) Praetorların tanıdığı anlaşmalar ve imparatorların tanıdığı anlaşmalar sırasıyla hangi şıkta verilmiştir?

- A)Constitutum anlaşması/Hakeme tevdi
- B)Gemicilere, hancılara ve ahırcılara tevdi/Compromissum
- C) Cihaz tesisine dair vaadler/Bağışlama
- D)Banker anlaşması/Constitutum anlaşması
- E)Bağışlama/Hakeme tevdi

Cevap)B

1.Hukuki alana göre hangisi akit türü değildir?

- a)Borç akitleri
- b)Kira akitleri
- c)Alım-satım akitleri
- d)Emanet akitleri
- e)Adi akit

Cevap e

2.Kasıt II.Ağır ihmal III.Hafif İhmal IV.Beklenmeyen hal V.Mücbir sebep

- a) I,II,V b) I, II, III c) I, IV, V d) Hepsi e) I,III, V

Cevap b

3. Edim hakkında doğru olmayan fikir hangisidir?

- a)Edimin hukuken korunan bir menfaat olması esas değildir
- b)Edimi belirleme yetkisinin üçüncü kişilere de bırakılması mümkündür
- c)Edimin borç ilişkisi doğduğu anda imkansız olmaması gerekmektedir
- d)Edimin sürelerine göre üç türü vardır
- e)Borçlunun,borcunun konusuna göre yerine getirmekle yükümlü olduğu davranış edimdir

Cevap a

4. Asagidakilerden hangisi doğrudur?

- a) Bir Ius Civile müessesesi olan actio doli, hilenin öğrenilmesinden itibaren altı ay içinde açılırdı.
- b) Bir hakkı sınırlandıran, içeriğini değiştiren, ortadan kaldıran ya da bir başkasına devreden işlemlere tasarruf işlemi denir.
- c) Roma Hukuku'nda temsilci, kendisine verilen temsil yetkisinin sınırlarını aşarsa işlem geçersiz olurdu.
- d) Roma Hukuku'nda hak ehliyetleri olmadığı için alieni iuris'lerin consul olmaları mümkün değildi.
- e) Roma Hukuku'nda hata hallerinin yaptırımını sözleşmenin iptal edilmemesidir.
- Cevap: b

1 Romalılarda borç ilişkisine denirdi

2 Roma Hukuku'nda borcu ifa etmek terimiyle ifade edilirdi.

3 Roma Hukuku'nda alacaklı için , verecekli için denirdi.

Yukarıdaki cümlelerdeki boşluklar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doldurulmuştur?

A 1 obligatio 2 solvere 3 debitor, creditor

B 1 detentio 2 ligare 3 debitor, creditor

C 1 detentio 2 solvere 3 creditor, debitor

D 1 obligatio 2 solvere 3 creditor, debitor

E 1 obligatio 2 ligare 3 debitor, creditor

(obligatio: borç ilişkisi, solvere: borcu ifa etmek, detentio:

bir malı elde bulundurmak, zilyetlik , ligare: bağlamak,

raptetmek , debitor: borçlu , creditor: alacaklı)

Cevap: D

Aşağıdakilerden hangisi Roma hukukunda edimin geçerli bir şekilde borçlanılmış olması için gerekli şartlardan birisi değildir?

A Edimin ifasının objektif olarak mümkün olmalıdır.

B Edimin hukuka veya ahlaka aykırı olmamalıdır.

C Borçlu edimi ifa edebilecek durumda olmalıdır.

D Edimin ne olduğu belirlenmiş olmalıdır.

E Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.

(Venuleius stipulatio borçlunun taahhüt ettiği köleyi, sahibi satmadığı için veremediğini ileri süremeyeceğini belirtmektedir. Buradan yola çıkarak edimin ifasının sübjektif nedenlerden değil objektif nedenlerle mümkün olmaması gerekir diyebiliriz.)

Cevap: C

1 Roma hukukunda; beceriksizlik, tecrübesizlik, güçsüzlük de ihmal gibi culpa sayılıyordu.

2 Bir olayın hangi ihmal derecesine girdiği objektif belirlenmiştir.

3 Kasıttan sorumlu olunmayacağına ilişkin sözleşmeler geçerlidir.

Yukarıdaki ifadelerin doğru/yanlışlığı aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A 1 D 2 D 3 Y

B 1 D 2 Y 3 Y

C 1 Y 2 Y 3 D

D 1 Y 2 D 3 D

E 1 D 2 Y 3 D

(Somut olaya göre hakim hangi ihmal derecesine girdiğini belirler. Kasıttan sorumsuzluk hukuka aykırı olduğu için üzerine sözleşme yapılamaz.)

Cevap: B

Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A Karz verilecek malların tüketimi mümkün olan mallar olması gerekir.

B Ariyette, kullanma karşılıksızdır. Önemli olan süredir.

C Roma hukukunda vedia akdi ücretsiz bir akiddir.

D Alım satım akdinde satıcı bir malı karzetmek, alıcı ise belirli miktar parayı ödemek zorundadır.

E Roma hukukunda pactumlar genelde hukuk düzeni tarafından korunmazdı.

(Satıcı karz değil devretmek zorundadır.)

Cevap: D

Aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A Ergen olmayan küçük, impubes, vasisinin rızası olmadan kars verse bile mülkiyet geçer.

B Ariyet alan maliktir.

C Vedia alan malı kullanamaz. Aksi halde hırsızlık işlemiş olurdu.

D Alım satım akidlerinde bir taraf alacaklı bir taraf borçludur.

E Kiralanan mal kimsenin kusuru olmadan telef olursa, hasarı kiracı öder.

(Vasinin rızası olmadan mülkiyet geçemez. Ariyet alan detentor olur, malik değil. Alım satım akidlerinde iki taraf hem alacaklı hem borçludur. Hasarı mal sahibi öder, kiracı değil.)

Cevap: C

1.soru: Aile evlatlarının 3.kişilere karşı olan borçları hangi borç niteliğindedir?

A-)tam borç B-)tabii borç C-)parça borcu D-)seçimlik borç E-)çeşit borcu

2.soru:Paleus at arabaları satmaktadır.Teythis yüklerini taşımak için paleustan bir at arabasını ücretsiz kullanmak amacıyla alır.Teythis aldığı at arabasını kendi bahçesinde bırakarak,markete gider.Bu sırada at arabasını çalarlar.

2 soruyu yukarıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

1.soru:)yukarıdaki olayda paleus ve teythis arasında nasıl bir sözleşme oluşmaktadır.

A-) ariyet akdi B-) vedia akti C-)karz akti D-)rehin sözleşmesi E-)inançlı sözleşme

2.soru:)teythıs at arabasının alınmasıyla paleusa karşı kusur derecesi nedir?

A-) teythıs hafif ihmalden sorumludur B-) teythıs ağır ihmalden sorumludur C-)teythıs ve paleus arasında birlikte kusur söz konusudur D-) teythıs beklenmedik halden dolayı hiçkimsenin önlenemeyeceği bir durum söz konusu olduğundan dolayı sorumlu değildir E-)teythıs kasıttan dolayı sorumludur

3.soru:)Malik A,B'ye arazisinin bir bölümünde bir ev inşa ettikten sonra geri vermesi,diğer bölümün onda (B)'de kalmasına ilişkin bir anlaşma yaparak mülkiyetini devrediyor.

Yukarıdaki olayda nasıl bir sözleşme oluşmaktadır?

A-)alım satım sözleşmesi B-)adi ortaklık sözleşmesi C-)vekalet sözleşmesi D-)Eser sözleşmesi E-)isimsiz akit

4.soru:)I. Titius ismindeki gladyatör kölenin mülkiyetini devir borcunaborcu adı verilir.

II.Konusu sükna hakkının kurulması olan borçlar.....borç olarak kabul edilir.

III.türk hukukuna göre kumar borcu.....borç türüne girer.

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla hangileri gelmelidir?

A-)eşit-bölünemez-tam
B-)eşit-bölünebilir-tam
C-)parça-bölünebilir-eksik
D-)parça-bölünemez-tabii
E-)tam-bölünemez-tabii

1-)A 2= 1-A 2-B 3-)E 4-)D

1. Aşağıdakilerden hangisinde hukuka aykırı davranma bilinci vardır ?

a)Kusur b)İhmal c)kast d)Ağır ihmal e)Sorumluluk

Kast: Çünkü bilerek ve isteyerek hukuka aykırı davranılmıştır.

2. Aşağıdakilerin den hangisi Türk Borçlar Hukukunda aynı akit değildir?

a)Ariyet b)Karz c)Vedia akdi d)Rehin akdi e)İnanılı akdi

TBK.379 Ariyet akdini rızaların uyuşmasıyla meydana geldiğini belirtmektedir,yani ariyet Türk Hukukunda aynı akit değildir.

3. 'Borçlu,kulakları beyaz olan atını,Stichus isimli kölesini,şu sokak şu numaralı evini satmıştır'

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki örneğimizdeki borç türüdür?

- a)Parça borç b)Çeşit borç c)Sınırlı borç d)Seçimlik borç
e)Seçimlik yetki

Parça Borç,bir bor,ilişkisinde,ferdi,somut özellikleriyle belirlenmişse,borçlu bir parça borcunu yerine getirme yükümlülüğü altına girmiştir.

4. I. Mal rehin verinin mülkiyetinde olmalıdır,

II. Rehinle güvence altına alınmalıdır.

III. Malın rehin hakkı oluşturduğuna ilişkin bir rehin anlaşması yapılmıştır.

- a)I.vell. b)II.vell. c)I.vell. d)I. e)I. , II. ve III.

Rehin hakkı temsili bir şekilde kuruluyorsa,zilyetliğin

gerçekleşmesiyle oluşan rehin sözleşmesi aynı zamanda malın rehin teşkil edeceğine ilişkin anlaşmayı da içermektedir.

Eğer mal rehin verene ait değilse,aynı değilse ,aynı hak olan rehin hakkı doğurmaz, ama alın alınmasıyla rehin sözleşmesi doğar.

1-Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde yanlış bir bilgi vardır?

a) Ariyet sözleşmesinde doğan borç tipi parça borcu iken tüketim öduncünde çeşit borcu doğar.

b) Ariyet sözleşmesinde, malın kullanılması karşılığında bedel alınmaz.

c) Ariyet alan kişi malın çalınmasından sorumlu değildir.

d) Tüketim öduncünde malın mülkiyeti karşı tarafa geçer.

e) Ariyet veren ferî zilyettir.

Cevap C seçeneğidir. Ariyet alan kişi bakım ve gözetim sorumluluğu altındadır. Tüm kusurlarından sorumludur. Ariyet alan kişi yalnızca mücbir sebep hallerinden sorumlu değildir.

2-

I. Akit

II. Akit Benzerleri

III. Diğer Çeşitli Sebepler

IV. Haksız Fiil

V. Haksız Fiil Benzerleri

Yukarıdakilerden hangileri Justinianus

Hukukunda borç ilişkilerinin kaynaklarındandır?

a) I ve II

b) Yalnız III

c) IV ve V

d) I-II-IV-V

e) Hepsi

Cevap D seçeneğidir. 'Diğer Çeşitli Sebepler'

Gaius döneminde kabul görmektedir.

3-Haklarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

a) Mutlak haklar ve Nispi haklar olmak üzere

ikiye ayrılır.

b) Mutlak haklar herkese karşı ileri

sürülebilirken nispi haklar yalnızca

alacaklı ve borçlu arasında hüküm ifade

eder.

c) Mutlak haklar üçe ayrılır: dominium,

servitus, pignus.

d) Nispi haklar bir borç ilişkisinden doğarlar.

Borçluya karşı açılan şahsi davaya actio in personam denir.

e) Mutlak haklar sadece maddi bütün mallar üzerinde sahibine en geniş yetkileri verir.

Cevap E seçeneğidir. Mutlak haklar sadece maddi değil maddi olmayan haklar konusunda da sahibine en geniş yetkiyi sağlarlar.

4-Kusur(culpa) ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

a) Kendi kusuru nedeniyle zarar görmüş olanın kaybı zarar olarak görülmez.

b) Kusur göreceli bir kavramdır.

c) Kusurdan sorumlu tutulan kişiye tazmin ettirici veya cezai yaptırım uygulanabilir.

d) Kusuru saptamak için kişinin psikolojik yapısı incelenir. Gerekeni yapıp yapamama kabiliyeti saptanarak kusurlu olup olunmadığına karar verilir.

e) Beklenmedik halde ortaya çıkan kusurda, malında azalma olan kişi üçüncü kişiyi sorumlu tutabilir.

Cevap E seçeneğidir. Beklenmeyen halde ortaya çıkan kusurda malvarlığında azalma olan kişi bu azalmaya katlanmak zorundadır.

S. 1.Bir kimsenin arkadaşına kışın giymesi için paltosunu vermesi hangi akdi örnekler?

a)mutuum b)commodatum c)depositum d)pignus e)fiducia

Açıklama:cevap b çünkü commodatum ariyet akdi (kullanma ödöncü)dir.ariyet akdi genelde

menkul, misli ve tüketilebilen mal kategorisine girmeyen bir malın bir süre kullanılmak üzere devrini karşılıksız olarak başkasına verilmesiyle oluşan aynı sözleşmedir. Verilen örnek bu akdi örnekler.

S. 2. 1. Kasıt 2. Ağır ihmâl 3. Hafif ihmâl 4. Beklenmeyen hal 5. Mücbir sebep Omnis culpa yukarıdakilerden hangilerini kapsar?

a) 1, 2, 4, 5 b) 1, 2, 3 c) 1, 4, 5 d) 1, 3, 5 e) hepsi

Açıklama: Omnis culpa bütün kusurlardan sorumluluk demektir. 1. , 2. Ve 3. Maddeleri kapsar.

S. 3. Aşağıdakilerden hangileri Roma hukukuna göre eksik borçtur?

1. Kölelerin borçları 2. Ahlakî görevlerin ifasından doğan borçlar 3. Macedonianum hükümlerine aykırı düzenlenen borçlar

a) yalnız 1 b) yalnız 2 c) 1 ve 2 d) 1 ve 3 e) hepsi

Açıklama: hangileri Roma hukukuna göre eksik borçlar yukarıdakilerden hepsidir.

S. 4. Mandatum olarak da bilinen romalılar için kökeni dostluk olan akid hangisidir?

a) Hizmet b) eser c) vekalet d) iş görme e) satım

Açıklama: vekilin vekâlet verenin bir işini görmeyi veya işlemini yapmayı üstlendiği sözleşme vekalet sözleşmesidir. Romalılar için bu akdin kökeni dostluktur ve dostlar birbirlerinin işlerini görür ve karşılık almazlar demişlerdir.

1) Aşağıdakilerden hangisi Roma hukuku borç ilişkileri bakımından edimin taşıması gereken niteliklerden birisi değildir?

A. edim hukuka aykırı olmamalıdır.

B. hukukî işlem yapıldığı sırada edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.

C. edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.

D. edim ahlaka aykırı olmamalıdır.

E. hukukî işlem yapıldığı sırada edim kesin olarak belirlenmiş olmalıdır.

2) Roma hukukunun en eski devirlerinde söz konusu olan sorumluluk türü aşağıdakilerden hangisidir?

A. custodia (nezaret) sorumluluğu

B. objektif sorumluluk (netice-sonuç sorumluluğu)

C. hakkaniyet esasına dayanan sorumluluk

D. birlikte (müterafik) kusur sorumluluğu

E. kusur esasına dayanan sorumluluk

3) Tüketim ödöncü (karz) sözleşmesi bakımından aşğıdakilerden hangisi söylenemez?

- A. tüketim ödöncü sözleşmesi stiplatıo ile kurulur
- B. tüketim ödöncü sözleşmesinde borcun konusu nevi(cinsi) borcudur.
- C. tüketim ödöncünde, ödünç alan malın maliki haline gelir.
- D. aynı bir sözleşmedir.
- E. sözleşmenin kurulması için tarafların iradelerinin uyuşması yeterli değildir.

4) Birlikte kusur bakımından aşğıdakilerden hangisi söylenemez?

- A. birlikte kusur halinde ödenecek tazminat ortadan kalkmakta veya miktarı azalmaktadır.
- B. zarar görenin zararı önlemek veya azaltmak için gerekli tedbirleri almaması da birlikte kusurdur.
- C. zararın oluşmasında zarar veren ile birlikte zarar görenin de kusurunun olması birlikte kusur olarak değerlendirilir.
- D. zarar verenin kastı söz konusu ise zarar görenin ihmali, birlikte kusur olarak değerlendirilmez.
- E. roma hukukunda birlikte kusur, objektif sorumluluk olarak değerlendirilmiştir.

1) Roma'da yaşayan borçlu A; kuyruğu siyah olan atını, kölesi olan X kişisini ve çiftliğinde bulunan 5 numaralı ahırını alacaklı B'ye satmıştır. Buna göre borçlu A'nın borcunu ifa etmek için sattığı malları Roma Hukukunda hangi borç türüne girer ?

- A) Nevi borcu
- B) Seçimlik borç
- C) Parça borcu
- D) Sınırlı nevi borcu
- E) Seçimlik yetki

CEVAP : Cevap C ŞIKKI. Çünkü bir borç ilişkisinde alacaklının talep edebileceği, borçlunun da ifa etmekle yükümlü olduğu edim, ferdi, somut özellikleriyle belirlenmişse borçlu bir parça borcunu yerine getirmek yükümlülüğü altına girmiştir.

2) Romalı olan X ve Z arasındaki aşğıdaki sözleşmelerden hangisinin türü yanlış verilmiştir ?

- A) X, Z'ye sözleşmenin kurulması için belirli kelimeler ile sorular

soruyor ve Z de aynı kelimeleri kullanarak olumlu cevaplar veriyor.

Aralarında kurulan sözleşme "Stipulatio"dur.

B) X, Z'ye yaz mevsiminde denize girmesi için yüzme kolluklarını veriyor. Z de yaz mevsimi bitince kollukları iade edeceğini söylüyor. Aralarında kurulan sözleşme ariyet akdidir.

C) X, Z'ye 3 teneke yağ veriyor. Z de X'e "Ben de sana 3 teneke yağ vereceğim" diyerek borç altına giriyor. Aralarında kurulan sözleşme karz akdidir.

D) Borçlu durumdaki Z, alacaklı olan X'e alacağının teminatı olarak beş dönümlük arsasını veriyor. Aralarında kurulan sözleşme rehin sözleşmesidir.

E) X, havanın bir hafta boyunca yağmurlu olacağı zamanda şemsiyesini Z' ye veriyor. X, şemsiyesini bir hafta geçmeden de istediği zaman geri alacağını Z'ye söylüyor. Aralarında kurulan sözleşme ariyet akdidir.

CEVAP : Cevap E ŞIKKIDIR. Çünkü olayda verilen durum sonucu aralarındaki sözleşme türü ariyet akdi değil, vedia akdidir. Vedia akdinde, alacaklı malını istediği zaman geri alabilme yetkisine sahiptir. Eğer alacaklı, alacağını istediği zaman geri almayıp, bir hafta sonunda yağmurlu havalar bitince Z şemsiyeyi kendi iade etseydi o zaman aralarındaki sözleşme ariyet akdi olurdu.

3) E, Roma'daki bir evini F'ye 50 sestertius paraya satıyor. Satış esnasında E, güvendiği yakın dostu D'yi alacağının tahsil edilmesi için yetkilendiriyor ve D, kefil oluyor. F ise evi satın aldıktan sonra başka bir sektöre yatırım yapmaya karar veriyor ve aldığı evi B' ye kiraya veriyor.

Vekalet akdi

Şirket akdi

Kira akdi

Alım-satım akdi

Yukarıda verilen olayda numaralandırılmış akidlerden hangi veya hangileri mevcuttur ?

- A) II - III - IV
- B) I - III - IV
- C) I - II - IV
- D) I - II - III
- E) III - IV

CEVAP : Cevap B ŞIKKIDIR. Çünkü E'nin evini F'ye 50 sestertius paraya satıp, F'nin evi alması alım-satım akdidir. Satış esnasında E, D'yi vekalaetlendiriyor. Roma'da vekalet için önemli olan kişinin güvenilirliği ve vekalet ettiği kişiye sadakatidir. F'nin evi aldıktan sonra B'ye kiraya vermesi de kira akdidir. Dolayısıyla cevap I - III - IV' tür.

4) Roma Hukukunda isimsiz akitler ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır ?

- A) İsimsiz akitler, Iustinianus zamanında, Iustinianus tarafından dört gruba ayrılmıştır.
- B) İsimsiz akitler, tam iki taraflı, sinallagmatik karşılıklı olarak edim mübadelesini öngören iyi niyete tabi sözleşmelerdir.
- C) İsimsiz akitlerde kusur ve hasar meseleleri yarar prensibine göre çözümlenmiştir.
- D) Bir kişinin, diğerine " Sana portakal bahçemi veriyorum, sen de iki yıl boyunca atımı temizleyeceksin" demesi "Yapıyorum vermen için" ilkesine giren isimsiz sözleşme türüdür.
- E) Bir kişinin, diğerine "Evini temizliyorum, sen de benim bir yıl boyunca buğday ihtiyacımı karşılayacaksın" demesi "Yapıyorum yapman için" ilkesine giren isimsiz sözleşme türüdür.

CEVAP : Cevap D ŞIKKIDIR. Çünkü "Sana portakal bahçemi veriyorum, sen de iki yıl boyunca atımı temizleyeceksin" demesi "Veriyorum yapman için" ilkesine giren isimsiz sözleşme türüdür.

Soru 1) Aşağıdakilerden hangisi Institutiones'te yer alan sözleşme türlerinden değildir?

- a) Ayni Sözleşmeler
- b) Sözlü Sözleşmeler
- c) Yazılı Akitler
- d) Sözlü Akitler
- e) Rızai Sözleşmeler

Cevap: D (Sözlü Akitler)

Soru 2) Aşağıdakilerden hangisi alım satıma bağlanan yan anlaşmalardan biri değildir?

- a) Pactum Arrhale
- b) Arra Poenalis
- c) Lex Commissoria
- d) Pactum Displiecentiae
- e) Locatio Conductio Operis

Cevap: E (Locatio Conductio Operis)

Soru 3) Eser sözleşmesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- a) Eser akdi tam iki taraflı akittir. Ücret için actio conducti, eser için actio locati açılır.
- b) Eser ilişkisi sürekli edim ilişkisi oluşturur.
- c) Bu sözleşmeyle conductor, alacağı ücret karşılığında locator'a bir hizmet vermeyi üstlenmektedir.
- d) İnşaat yapılması durumunda, eser sözleşmesinden bahsedilmesi için malzemenin verildiği taraf önemlidir.
- e) Yapılacak iş tamamlanmadan önce telef olursa, kural olarak işi üstlenmiş olan taraf, yapmış olduğu iş kadar ücret talep edebilir.

Cevap: A (Eser akdi tam iki taraflı akittir. Ücret için actio conducti, eser için actio locati açılır.)

Soru 4) Aşağıdakilerden hangisi preatorların dava hakkı tanıdığı pactumlardan değildir?

- a) Bağışlama
- b) Repectum Argentarii
- c) Constitutum
- d) Mandatum
- e) Receptum Arbitri

Cevap: D (Mandatum)

Soru 1) Romalılar edim tiplerini üçe ayırmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinde edim türleri doğru olarak verilmiştir?

A) dare, debitor, obligatio

B) facere, detentio, praestare

C) dare, facere, praestare

D) praestare, dare, creditor

E) obligationes, facere, obligatio

CEVAP: C) dare, facere, praestare

Soru 2) Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli bir şekilde borçlanılmış sayılması için aranan şartlardan değildir?

A) Edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.

B) Edim belirlenmiş olmalı veya en azından ifa zamanında belirlenmesinin mümkün olması gerekir.

C) Edim hukuka veya ahlaka aykırı olmamalıdır.

D) Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.

E) Edimin tayini üçüncü bir kişiye bırakılamaz.

CEVAP: E) Edimin tayini üçüncü bir kişiye bırakılamaz. Oysaki edimin tayini üçüncü bir

kişiye bırakılabilir, bu durumda üçüncü kişi edimi keyfi olarak değil, dürüst bir kişinin takdirine göre belirleyecektir.

Soru 3) Roma hukukunda tazminat ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Tazminat borcu, borç ilişkisinin ikincil edimidir.

B) Müspet zarar + menfi zarar=tazminat hesabında dikkate alınmaktaydı.

C) Maddi ve manevi olmak üzere iki çeşidi vardır.

D) Tazminatın zarara uğrayan malın objektif değerinin iki katını aşamayacağı prensibi vardır.

E) Zarar görenin mala olan ilgisi, yakınlığı maddi tazminat hesaplamasında dikkate alınmaz.

CEVAP: C) Maddi ve manevi olmak üzere iki çeşidi vardır. Oysaki Roma hukukunda bazı

istisnalar dışında genel anlamda manevi tazminat yoktur.

Soru 4) Genelde menkul, misli ve tüketilebilen mal kategorisine girmeyen bir malın bir süre

kullanılmak üzere ivazsız olarak başkasına verilmesiyle oluşan ayni sözleşmedir.

Yukarıda verilen tanım aşağıdaki seçeneklerden hangisine aittir?

A) Karz akdi

B) Ariyet akdi

C) Vedia akdi

D) İnançlı sözleşme

E) Rehin sözleşmesi

CEVAP: B) Ariyet akdi

1.)Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli bir borçlanma sayılması için aranan bazı şartlardan değildir?

- A.) Hukuki muamele yapıldığı sırada edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.
- B.) Edimin belirli veya ifa zamanında belirlenebilir olması
- C.) Edimin hukuka aykırı olmaması
- D.) Edimin para ile ölçülebilir
- E.) Edim ahlaka aykırı olabilir

Cevap: Edim ahlaka aykırı olamaz (E)

2.)A kişisine ait Şahbatur isimli yarış atını yapmış oldukları sözleşmeyle B kişisine satmıştır. Bu sözleşme sonucu A kişinin borcu nasıl bir borçtur?

- A.) Çeşitli Borç
- B.) Bölünebilir Borç
- C.) Seçimli Borç
- D.) Parça Borcu
- E.) Nevi Borç

Cevap: Söz konusu at dünyada bir tane olduğundan parça borcudur (D)

3.)Belirli miktar para veya misli malın aynı miktar ve türdeki malı geri verme borcu altına girene verilmesidir. Yukarıda tanımı yapılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A.) Karz Akdi

B.) Ariyet Akdi

C.) Vedia Akdi

D.) Rehin Sözleşmesi

E.) İnançlı İşlem

Cevap: Yukarda açıklanan kavram Karz Akdidir.(A)

4.) Aşağıdaki sayılan maddelerin kaç tanesi doğrudur?

I.)Stipulatio ;Roma hukukunda genel akit tipidir.

II.)Stipulatio ; hemen hemen tüm borçların meydana getirilmesinde ve hatta oldukça karmaşık hukuk ilişkilerin yaratılmasına imkân verir.

III.) Stipulatio; belirli bir soru şeklindedir.

IV.) Stipulatio ;hukuki işlemi bağlayıcı değildir.

V.) Stipulatio akdinin meydana gelebilmesi için şekil şartı yoktur.

A.)1 B.)2 C.)3 D.)4 E.)5

Cevap :IV ve V maddeler yanlış olduğundan doğru cevap 3 tanedir. (C)

Soru 1:

Roma hukukuna göre edimin geçerli bir şekilde borçlanılmış sayılması için bazı şartlar aranmaktaydı.

Bu şartlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıdır.

B) Edim belirlenmiş olmalıdır veya en azından ifa zamanında belirlenmesi mümkün olmalıdır.

C) Şarkı söylemek, çalgı çalmak gibi edimler hukuki muamelelere konu olabilir ve doğrudan yaptırıma bağlanabilirdi.

D) Hukuki muamele yapıldığı sırada edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.

E) Edim hukuka ve ahlaka aykırı olmamalıdır.

CEVAP: C şıkkı

AÇIKLAMA: Şarkı söylemek, çalgı çalmak gibi edimlerin maddi değeri yoktur. Bu nedenle

hukuki muamelelere konu olmazlardı. Ancak bu gibi edimleri bir stipulatio ile taahhüt ettirerek, aksine davranıldığı takdirde cezai şart ödenmesinin kararlaştırılması suretiyle dolaylı yoldan yaptırıma bağlamak ve geçerli kılmak imkanı mevcuttu.

Soru 2:

Aşağıdakilerden hangisi Roma Döneminde Iustinianus'a göre borç ilişkilerinin kaynaklarından biri değildir?

- A) Akitlerden doğan borç ilişkileri**
- B) Haksız fillerden doğan borç ilişkileri**
- C) Sebepsiz zenginleşmeden doğan borç ilişkileri**
- D) Akit benzerlerinden doğan borç ilişkileri**
- E) Haksız fiil benzerlerinden doğan borç ilişkileri**

CEVAP: C şıkkı

AÇIKLAMA:

Iustinianus borç ilişkilerinin kaynaklarını 4 gruba ayırmıştır.

- 1)Akitlerden doğan borç ilişkileri**
- 2)Akit benzerlerinden doğan borç ilişkileri**
- 3)Haksız fillerden doğan borç ilişkileri**
- 4)Haksız fiil benzerlerinden doğan borç ilişkileri**

Soru 3:

Ius civiles yönünden pactumlar esas itibariyle hukuk düzeni tarafından korunmayan şekilsiz

anlaşmaları, fertler arasındaki irade uyumsuzluklarını ifade eder. Kaynaklarda sadece pactum ile gerçekleştirilen sözleşmelerden borç doğmayacağı belirtilmiş olmasına rağmen zamanla, özellikle pretor ve imparatorlar önemli gördükleri şekilsiz anlaşmaları himaye etmeye başlamıştır. Bu pactumlardan bazılarını praetorlar dava hakkı tanımış ve bunları pacta praetoria diye anlandırmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi pacta praetoria olarak adlandırılan anlaşmalardan değildir?

- A)Receptum nautarum, cauponum, stabularium**
- B)Receptum argentarii**
- C)Constitutum**
- D)Obligationes ex contractu**
- E)Bağışlama (Hibe)**

CEVAP: D şıkkı

AÇIKLAMA:

Pacta praetoria olarak adlandırılan pactumlar 5 tanedir. Bunlar:

- 1)Constitutum**
- 2)Receptum arbitri**
- 3)Receptum argentarii**
- 4)Receptum nautarum, cauponum, stabularium**
- 5)Bağışlama (Hibe)**

D şıkkındaki Obligationes ex contractu kavramı akitlerden doğan borç ilişkilerini ifade etmektedir.

Soru 4:

I. Bir borç ilişkisinde alacaklının talep edebileceği, borçlunun da ifa etmekle yükümlü olduğu edim, ferdi, somut özellikleriyle belirlenmişse, borçlu bir parça borcunu yerine getirmekle yükümlüdür.

II. Borç ilişkisinin tarafları, konusu ve yaptırımı olmak üzere 3 unsuru mevcuttur.

III. Alacaklıya, borçlu veya üçüncü bir kişi tarafından aynı teminat olarak bir malın verilmesiyle oluşan aynı sözleşmeye rehin sözleşmesi denir.

IV. Bağışlama (donatio), bağışlayan tarafından bağışlanana yapılan ivazlı kazandırmadır.

V. Geniş anlamda kusur içinde kasıt, ihmal ve beklenmedik hallerde sorumluluğu içinde barındırır.

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri doğrudur?

- A) I / II / III / V**
- B) I / IV / V**
- C) II / III / IV / V**
- D) Yalnız V**
- E) Hepsi**

CEVAP: A şıkkı

AÇIKLAMA: I / II / III / V şıkları doğru iken IV şıktaki ‘Bağışlama (donatio), bağışlayan

tarafından bağışlanana yapılan ivazlı kazandırmadır.’ ivazlı ibaresi ivazsız olacaktır.

1-)”Bu akdin kökeni dostluktur. Dostlar birbirlerinin işlerini görür ve bunun için karşılık almazlar. Fides’in (sadakat, dürüstlük) bir gereğidir. Rızai bir akittir. Eksik iki taraflı bir borç ilişkisi meydana getirir”. Tanımı verilen akit hangisidir?

a) Karz akdi

b) Şirket akdi

c) Vekalet akdi (Doğru)

d) Vedia akdi

e) Satış akdi

2-) A, çocuğuna sofra adabını öğretmesi için dadı B ile anlaşmış ve dadı B bu konularda uzman olduğunu, çocuğa sofra adabını en iyi şekilde öğreteceğini ifade etmiştir. Bu durumda A ile B arasında hangi sözleşme kurulmuştur?

a) Eser sözleşmesi (Doğru)

b) Hizmet sözleşmesi

c) Vekalet sözleşmesi

d) Satış sözleşmesi

e) Ariyet sözleşmesi

3-)

I. Kasıt

II. Ağır ihmal

III. Hafif İhmal

IV. Beklenmeyen hal

V. Mücbir sebep

Omnis culpa (bütün kusurlardan sorumluluk) yukarıdakilerden hangilerini kapsar?

a) I, II, IV, V

b) I, II, III (Doğru)

- c) I, IV, V
d) II, III, V

4-)

I. Titius ismindeki gladyatör kölenin mülkiyetini devir borcunaborcu adı verilir.

II. Konusu sükna hakkının kurulması olan borçlar borç olarak kabul edilir

III. Türk hukukuna göre kumar borcu borç türüne girer.

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla hangileri gelmelidir?

- a) çeşit – bölünemez – tam
b) çeşit – bölünebilir – tam
c) parça – bölünebilir – eksik
d) parça - bölünemez – tabii (Doğru)
e) çeşit- bölünemez- eksik

5-) Aşağıdakilerden hangisi hizmet sözleşmesi (locatio conductio operarum) için yanlıştır?

- a) Bu akitte her iki tarafın menfaati vardır, taraflar tüm kusurlardan sorumludur .
b) Kölelerin çalışması hizmet akdi çerçevesinde değerlendirilmez
c) Roma'daki görüşe göre hizmet aktinin konusu yalnızca kas gücü ile yapılan işlerdir.
d) Fikir çalışmaları hizmet akdinin konusu olmaz ancak bu çalışmalara karşı verilen hediye tarzındaki şeref ücreti olağan dava ile talep edilebilirdi

d) Hizmet aktinde hizmeti üzerine alan işçi“l ocator”dur. (Doğru)

1- asagidaki davaların hangisinde ayni hak sahibi olmak şarttır?

A-actio furti **B-rei vindictio** C-conductio sine causa D-actio publicana in personam E-pignus

Cevap-b

Ayni hak sahibi olma şartı rei vindictio'da şarttır.

2- aşağıdakilerden hangisi Roma hukukunda bir kazanma olarak kabul edilmemiştir?

A-aslen iktisap B-devren iktisap C-kazandırıcı zaman aşımı **D-iyiniyetle iktisap** E-mülkiyetin kazanılması

Cevap-d

İyiniyet şartı istisnadır. Mülkiyetin kazanılması şartı istisnai bir sebebe bağlanmamıştır.

3- faizin talep edilebileceği bir ödünç akdinin yapılabilmesi için hangi akit gruplarına ait iki akdin birlikte yapılması gerekir?

A-ayni akit, yazılı akit B-rızai akit, yazılı akit **C-ayni akit, sözlü akit** D-sözlü akit, yazılı akit E-ayni akit, rızai akit

Cevap-c

Sözlü olarak anlaşmaya varılmalı ve aynı zamanda aynı akit şartları yerine getirilmelidir.

1-mutuum 2-pignus 3-emptio venditio

4-yukarıdakilerden hangisinin konusu taşınmaz olabilir?

A-1 B-2 C-3 **D-2 ve 3** E-1 ve 3

Cevap-d mutuum bir ödünç sözleşmesidir.

1.soru: Aile evlatlarının 3.kişilere karşı olan borçları hangi borç niteliğindedir?

A-)tam borç (Doğru)

B-)tabii borç C-)parça borcu D-)seçimlik borç E-)çeşit borcu

2.soru:Paleus at arabaları satmaktadır.Teythis yüklerini taşımak için paleustan bir at arabasını ücretsiz

kullanmak amacıyla alır.Teythis aldığı at arabasını kendi bahçesinde bırakarak,markete gider.Bu

sırada at arabasını çalarlar.

2 soruyu yukarıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

1.soru:)yukarıdaki olayda paleus ve teythis arasında nasıl bir sözleşme oluşmaktadır.

A-) ariyet akdi **B-) vedia akti (Doğru)**

C-)karz akti D-)rehin sözleşmesi E-)inançlı sözleşme

2.soru:)teythis at arabasının çalınmasıyla paleusa karşı kusur derecesi nedir?

A-) teythis hafif ihmalden sorumludur B-) teythis ağır ihmalden sorumludur C-)teythis ve paleus

arasında birlikte kusur söz konusudur D-) teythis beklenmedik halden dolayı hiçkimsenin

önlenemeyeceği bir durum söz konusu olduğundan dolayı sorumlu değildir E-)teythis kasıttan dolayı

sorumludur

3.soru:)Malik A,B'ye arazisinin bir bölümünde bir ev inşa ettikten sonra geri vermesi,diger bölümün

onda (B)'de kalmasına ilişkin bir anlaşma yaparak mülkiyetini devrediyor.

Yukarıdaki olayda nasıl bir sözleşme oluşmaktadır?

A-)alım satım sözleşmesi B-)adi ortaklık sözleşmesi C-)vekalet sözleşmesi D-)Eser sözleşmesi

E-)İsimsiz akit (Doğru)

4.soru:)I. Titius ismindeki gladyatör kölenin mülkiyetini devir borcunaborcu adı verilir.

II.Konusu sükna hakkının kurulması olan borçlar.....borç olarak kabul edilir.

III.türk hukukuna göre kumar borcu.....borç türüne girer.

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla hangileri gelmelidir?

A-)çesit-bölünemez-tam

B-)çesit-bölünebilir-tam

C-)parça-bölünebilir-eksik

D-)parça-bölünemez-tabii (Doğru)

E-)tam-bölünemez-tabii

1.SORU:

Vedia sözleşmesiyle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

Cevap: C) Vedia alanın sorumluluğu, Vedia verene göre daha ağırdı.

Soru 2:

İsimsiz Sözleşmelerle ilgili hangisi yanlıştır?

Cevap: C) Transactio sözleşmesine günümüzde satış için tevdi sözleşmesi denir.

Soru3:

Aşağıdakilerin hangisi ayıba karşı tarafların maddi şartlarından değildir?

Cevap: D) Muayene külfeti

Soru 4:

Satım Sözleşmesiyle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

Cevap: D) Sözleşmenin evraklanması için malın teslim edilmesi şarttır

SORU-1 Aşağıdaki aynı hukuk sözleşmelerinden hangisi dar hukuk davası doğurur?

A)karz akdi (Tüketim ödöncü)

B)Ariyet akdi (Kullanma ödöncü)

C)Vedia akdi(Saklama sözleşmesi)

D)Rehin sözleşmesi

E)inançlı sözleşme

DOĞRU CEVAP:A

SORU-2 Aşağıdaki edimlerden parça borcu kapsamında değeriendirilir?

A) üç çuval buğday

B) Kulakları beyaz olan kır at

C) iki kadın köle

D) iki sandık limon

E) beş tane koyun

CEVAP:B

SORU-3 Roma'da bu akdin kökeni dostluğa dayanır. Dostlar birbirinin işlerini ücretsiz olarak görür. Rızai bir akittir. Eksik İki tarafa borç yükler. İyi niyet davası doğurur. Yukarıda özellikleri verilen Akid hangisidir?

A)Ariyet akdi

B)Vedia akdi

C)Karz akdi

D)Vekalet akdi

E)Rehin sözleşmesi

CEVAP:D

SORU-4 Aşağıdaki sözleşmelerden hangisi rızai bir akid değildir?

- A) Alım-Satım akdi
- B) Vekalet akdi
- C) Eser sözleşmesi
- D) Kira akdi
- E) Rehin sözleşmesi**

CEVAP:E

1.Soru:

İustinionus hukuku için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

Cevap: D) İustinionus hukuku klasik devirde ki mücbir sebeplerden borçlunun sorumlu tutulmayacağı prensibini muhafaza etmemiştir

2.Soru:

Aşağıda ki sözleşmelerden hangisi davası sonucunda mahkum olanların in pamis (şerefsiz) olduğu kabul edilir?

Cevap: A- İnançlı sözleşmedir

3.Soru:

Satıcı malda belirli özelliklerin olduğunu yada olmadığını taahhüt etmişse veya bildiği halde maddi ayıplardan bahsetmemişse ile zararını tazmin ederdi, Boşluğa hangi dava gelmeli?

- A). Actio Empti B) Actio Redhibitaria C) Actio Quanti Minoris D) Actio Venditi E) Actio Locati

Cevap: Doğru Cevap A.

4.Soru:

Roma hukukunda ki kira akti için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

Cevap: D) Kiraya veren, kiraladığı malı kira süresi içinde satamaz, mülkiyetini devredemez veya intifa hakkı tesis edemez.

1.Soru:

I. Türk hukukuna göre kumar borcu borç türüne girer.

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla hangileri gelmelidir?

II Titius ismindeki gladyatör kölenin mülkiyetini devir borcuna

.....borcu adı verilir.

III.. Konusu sükna hakkının kurulması olan borçlar borç olarak kabul edilir.

a) çeşit – bölünemez – tam

b) çeşit – bölünebilir – tam

c) parça – bölünebilir – eksik

d) tabii – parça - bölünemez (Doğru)

2.Roma çarşısında köle satan X, sattığı kölenin verem

olduğunu ve fazla ömrü kalmadığını bilmesine rağmen bunu

alıcılardan saklar. Köleyi alan Y bir süre sonra kölenin verem

olduğunu öğrenir. Bu durumda Y aşağıdakilerden

hangisini/hangilerini yapabilir?

I. Altı ay içinde akdin feshi davası açıp aldığı köleyi iade eder ve verdiği bedeli geri isteyerek sözleşmeyi bozar

II. Bir yıl içinde semenin tenzili denilen bedelin indirimi davasını açabilir

III. Köleyi geri vererek yeni bir köle verilmesini isteyebilir

IV. Zarara katlanarak satış bedelinin tümünü öder

a) I,II (Doğru)

b) IV

c) II, IV

d) III

3.Banu, Mehmet ile anlaşarak kendisine 50 tl karşılığında 5 kg

kiraz veya b10 kalem vermeyi kabul etmiştir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Mehmet, bedeli ödeme borcunu vaktinde ifa etmezse Banunun temerrüt hükümlerine başvurması mümkün değildir

B) Banu, Mehmete 5kg kiraz 10 kalem vermedikçe borcu sona ermez

C) Kirazların bozulması durumunda Banunun borcu mecburen kalem verme borcuna dönüşür

D) 5 kg kiraz veya 10 tane kalem verme tercihini kural olarak Banu yapacaktır

E) Mehmet, 5 kg kirazı aldıktan sonra kural olarak isterse 10 kalemi de Banudan talep edebilir.

Cevap: D) Şıkkı

1.Soru:

Aşağıdakilerin hangisi geçerli bir edimin taşınması için gereken şartlardan biri değildir?

Cevap: D) İmkansız olmalıdır

2.Soru:

Roma Hukununda Aşağıdakilerden hangisinde kayyım atanır?

Cevap: E) 90 yaş ve üstüne

3.Soru:

Aşağıdakilerin hangisi Roma Hukukunda sözleşme ve haksız fiilden doğan Borçlar arasında ki farklardan biri değildir?

Cevap: E) Capitis Deminutio haksız fiilden doğan Borçları sona erdirmez

4.Soru:

Aşağıdakilerin hangisi Ayni hak ve Şahsi Hak arasında ki farklardan biri değildir?

Cevap: D) Ayni Hak İhlalinde herkese karşı dava açılmaz.

1) 1) Taraflar

ii) Edim

iii) Obligatio

iv) Borçluya karşı zorlama

Yukarıdakilerden hangileri borcun unsurlarıdır ?

A) Yalnız 1

B) 1, ii, iii

C) i, ii, iv

D) iii, iv

E) 1, iii, iv

-Doğru seçenek C şıkkıdır. Borcun unsurları taraflar, edim ve borçluya karşı zorlamadır. Ancak obligatio borç ilişkisi

demektir. (Kaynak: Erdoğan, Belgin, roma borçlar hukuku dersleri, Der yayınları, syf:3)

2) Aşağıdakilerden hangisi edim ile ilgili yanlış bir bilgidir ?

A) Hukuka ve ahlaka aykırı olmamalıdır.

B) Sürekli imkansızlık içermemelidir.

C) Para ile belirlenebilir olmalıdır.

D) Edim, borç ilişkisi demektir.

E) Borcun ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.

-Doğru seçenek D şıkkıdır. Edim borcun konusuna denir. Borç ilişkisi obligatio'dur. (Bknz. Syf:6)

3) Aşağıda verilen tanımlardan hangisi yanlıştır ?

A) Müspet zarar, bir akdın hiç ifa edilmemesi veya kötü ifa edilmesidir.

B) Menfi zarar, sözleşmeye duyulan güvenden dolayı uğranılan zarardır.

C) Tam borç, bir dava ile korunmuş obligatıodur.

D) Stipulatio, alacaklının belli kelimeler kullanarak sorduğu soruya borçlunun aynı kelimeleri kullanarak olumlu ve

sözlü olarak cevap vermesiyle oluşan akittir.

E) İhmal, bilerek ve isteyerek hukuka aykırı davranmaktır.

-Doğru seçenek E şıkkıdır. İhmal dikkatsizlik veya tedbirsizlik anlamına gelir. E seçeneğinde ihmal yerine kasıt yazılıydı seçeneğimiz doğru olurdu. (sayfa: 34, 15, 16, 22 bakabilirsiniz)

4) Aşağıdakilerden hangisi Gaius'un İnstituonesinde sayılan, sözleşmelerden doğan borç ilişkilerinin dört türünden biri değildir ?

A) Sözlü sözleşmeler

B) Yazılı akitler

C) Aynı sözleşmeler

D) İsimli akitler

E) Rızai sözleşmeler

- Doğru seçenek D şıkkıdır. (bkz. syf 49, 112)

1) " obligatio" kavramı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Roma' da borç ilişkisini bu kavram ile ifade ederler.

B) Romalılar tarafından borçluyuz alacaklısına bağımlı kılan bir kavram olarak nitelendirilmektedir.

C) obligatio ilişkisi Roma' da sadece ilişkinin tarafların bağlar,taraflar için netice doğurur.

D) Romada doğrudan temsilin var olması, kural olarak sözleşmenin üçüncü kişileri etkileme esinin en önemli sebebidir.

E) Bu ilişki borçlunun ekonomik hayatını kötü etkiler.

Cevap:D çünkü Romada doğrudan temsil kullanılmamıştır.

2) Borç ilişkisi ile ilgili hangisi yanlıştır?

A) Tarafları, konusu ve yaptırımı olmak üzere üç unsuru mevcuttur.

B) Debitor borçludan yüklendiği vecibeyi yerine getirmesini isteyen taraftır.

C) Borcun konusuna edim denir.

D) obligatio borçlu ve alacaklı olmak üzere iki tarafı öngörür.

E) Tam iki taraflı sözleşmelerde taraflar aynı zamanda hem borçlu hem alacaklıdır.

Cevap:B çünkü alacaklı yani creditor tanımlanmıştır fakat Debitor yazılmıştır.

3) Aşağıdakilerden hangisi edimin geçerli bir şekilde borçlanması için gerekli şartlardan birisi değildir?

A) Hukuki muamele sırasında edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.

B) Edim hukuka ve ahlaka aykırı olmamalıdır.

C) Edimin ifa zamanı mutlaka 3. Kişiye bırakılmalıdır.

D) Edim para ile ölçülebilir olmalıdır.

E) Edim belirlenmiş olmalıdır.

Cevap: C çünkü ifa zamanı üçüncü kişiye bırakılmalı fakat bu mecburi değildir. Sözleşmenin tarafları da ifa zamanını normal dürüst bir insanın belirlemesi gerektiği şekilde belirlemek şartıyla zamanı belirleyebilirler.

4) " Roma Hukuku'nda obligatio kavramının özelliklerinden birisi borcunu yerine getirmeyen borçluya karşı alacaklının yaptırım başvurulabilmesidir. " Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Borcunu vermeyen borçluya alacaklı dava açarak borcunu ifaya veya borçluyuz tazminata zorlar.

B) Borcunu ifa edemeyen alacaklı dava açarak borçlunun mahkumiyetini sağlayabilir.

C) Yaptırımlardan birisi tazminattır ve tazminat aynen veya nakden olabilir.

D) Borcunu ifa edemeyen borçluya açılacak davanın dar hukuk davası veya iyiniyet davası olmasına göre davacının elde edeceği tazminat farklı olur.

E) Her borç ilişkisine özgü actiolar vardır.

Cevap: B çünkü mahkumiyet söz konusu değildir. Romada davalar para cezasına çevrilerek alınmaktadır.

- 1) A , B ile anlaşarak kendisine bir köle karşılığında 50 kg buğday veya bir koyun vermeyi kabul etmiştir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
- A) B, bedeli borcunu vaktinde ifa etmezse A temerrüt hükümlerine başvuramaz.
- B) A, B ye 50 kg buğday ve bir koyun vermedikçe borcu sona ermez.
- C) 50 kg buğday veya bir koyun seçme tercihi kural olarak A ya bırakılmıştır. **(Cevap C)**
- D) Buğdaylar telef olduğu takdirde A'nın borcu mecburen koyun verme borcuna dönüşür.
- E) B'nin borcu parça borçtur.

Cevap: Doğru cevap C şıkkıdır. A'nın borcu seçimlik borçtur. Kural olarak bu edimlerden birini seçme yetkisi A'ya aittir. B bedeli ödeme borcunu vaktinde ifa etmezse A temerrüt hükümlerine başvurabilir. A , B'ye 50 kg buğday veya bir koyundan yalnız birinin ifası gerekmektedir. 50 kg buğday telef olduğu takdirde mecburen bir koyunun ifası gerekmez. Çünkü 50 kg buğday nevi (cins) borcudur. Eğer parça borcu olsaydı koyuna geçerdi. B'nin borcu herhangi bir köle olduğu için nevi borcudur.

- 2) Stipulatio ile ilgili olarak hangisi yanlıştır?
- A) Alacaklının belli kelimeler kullanarak sorduğu soruya borçlunun aynı kelimeleri kullanarak olumlu ve sözlü olarak cevap vermesiyle oluşur.
- B) Tek taraflı akit, bu akitte bir alacaklı bir de borçlu vardır.
- C) Sebebe bağlı veya sebepten soyut şekilde yapılabilir.
- D) Tanık önünde yapılması zorunludur, aksi halde ispatı mümkün değildir. **(Cevap D)**
- E) Borçluyu alacaklıya vaad ettiği edimi yerine getirmeye borçlandırır.

Cevap: Doğru cevap D şıkkıdır. Stipulatio sözleşmelerinin kurulması için tanık önünde yapılması şartı yoktur. Günümüzde buna benzer akit evlenme akdidir.

- 3) I. Türk hukukuna göre kumar borcu borç türüne girer.
II. A'nın B'ye olan apartman dairesi borcu borç türüdür.
III. Stichus isimli kölesinin başkasına mülkiyetini devir borcuna Borcu denir.
Yukarıdaki boşluklara sırasıyla hangileri gelmelidir?
- A) Tam – Bölünemez – Nevi
- B) Tabii – Bölünemez – Parça **(Cevap B)**
- C) Eksik – Bölünemez - Nevi
- D) Tabii – Bölünebilir – Parça
- E) Tam – Bölünebilir – Parça

Cevap: Doğru cevap B şıkkıdır. Kumar borcu günümüzde eksik borçtur. A'nın B'ye olan apartman dairesi borcu bölünemeyen borçtur. Çünkü buradaki edimin içeriği olan apartman dairesi parçalanarak ödenemez. Stichus isimli kölenin mülkiyetinin devir borcuna parça borcu denir. Burada edimin içeriği olan ferdin belirlenmiş malıdır.

- 4) Ariyet ve karz akdiyle ilgili olarak verilen aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
- A) Ariyet misli olmayan mal ödöncü, karz ise misli mal veya para ödöncüdür.
- B) Karz dar hukuk akdi, ariyet iyi niyet akdidir.
- C) Karz cins borcu doğurur, ariyet ise parça borcu doğurur.
- D) Karz akdi tek tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir, ariyet akdi ise eksik iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.
- E) Karz akdi para karşılığı yapılamaz, ariyet akdi ise ücret karşılığı yapılabilir. **(Cevap E)**

Cevap: Doğru cevap E şıkkıdır. Karz akdi cins borcu doğurur, misli mal veya para ödöncüdür. O yüzden para karşılığı yapılabilir. Ariyet akdi ise parça borcu doğurur, misli olmayan mal ödöncüdür. Ücret karşılığı yapılamaz.

1. Roma hukukunda borç münasebetinin gereğini yerine getirecek olan, kendisinden belli bir hareket tarzı beklenen tarafa ne denir ?

- a) Creditor
- b) Detentio
- c) Debitor **(Cevap C)**
- d) Karz
- e) Obligationes

Cevap: C

2. Aşağıdakilerden hangisi kurulmuş olan bir borç ilişkisinde borcunu yerine getirmeyen kişiye karşı uygulanamaz ?

- a) Edime zorlanabilir.
- b) Edimini yerine getirmediğinde müeyyide uygulanabilir.
- c) Kendisine karşı dava ve icra yoluna başvurulabilir.
- d) Gerektiğinde tüm mal varlığından vazgeçmesi istenebilir.
- e) Borçlunun yan tam kan hısımlarından borcun edimi istenebilir. **(Cevap E)**

Cevap: E

3. Aşağıdakilerden hangisi ariyet akdinin özelliklerinden biri değildir ?

- a) Tüketilebilen mal kategorisine girmeyen bir malın bir süre kullanılmak üzere ivazsız olarak başkasına verilmesiyle oluşur.
- b) Aynı bir sözleşmedir.
- c) Ariyet alan, verilen malı kullanma amacı gerçekleştikten sonra iade etme borcu altına girer.
- d) Kullanma karşılığında para gibi bir karşılık alınır. **(Cevap D)**
- e) Ariyet akdi eksik iki taraflı bir akittir.

Cevap: D

4. Kira akdi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?

- a) Kira akdinin konusunu menkul veya taşınmaz mallar, intifa gibi sınırlı ayni hakların kullanılması teşkil eder.
- b) Kira akdi tam iki taraflı, sinallagmatik bir akittir.
- c) Kira sahibi ayni haklarına dayanarak kiracının malı kullanmasına mani olamaz. **(Cevap C)**
- d) Kira sözleşmesi sözleşme süresi bittiğinde kendiliğinden sona erer.
- e) Kira akdinde karşılıklı yarar söz konusudur.

Cevap: C

Soru 1) Aşağıdakilerden hangisi ile borcun ifası gerçekleştirilebilir.

- f) A) İllahlara adanmış bir mal
- g) B) Ölmüş bir at
- h) C) Köle (Cevap C)**
- i) D) Yanmış ev
- j) E) Miras bırakmadan ölmüş kişinin malvarlığı

Cevap: C (Kölelerin ticari bir şey gibi alıp satılabiliyordu.)

Soru 2) A, B ile anlaşarak kendisine 1 altın karşılığında 2 kg buğday veya bir kitap vermeyi kabul etmiştir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- a) 2 kg buğday veya kitap verme tercihini kural olarak A yapacaktır. **(Cevap A)**
- b) Buğdaylar telef olduğu takdirde A'nın borcu mecburen kitap verme borcuna dönüşür.
- c) A, B'ye 2 kg buğday ve bir kitap vermedikçe borcu sona ermez.
- d) B, bedeli ödeme borcunu vaktinde ifa etmezse A'nın temerrüt hükümlerine başvurması mümkün değildir.
- e) B anlaşmadan sonra kitap almayı talep ederse A kitap vermek zorundadır.

Cevap: A (Seçimlilik ile ilgili durumlarda seçme hakkı borçluya aittir.)

Soru 3) Aşağıdakilerden hangisi aynı sözleşme değildir?

- a) Karz b) Ariyet c) Vedia d) Rehin e) Rızai akit **(Cevap E)**

Cevap: E (Rızai akit aynı bir sözleşme değildir.)

Soru 4) Satıcı S sattığı kölenin veremli olduğunu ve fazla ömrü kalmadığını bilmesine rağmen alıcı A ya satmıştır. A daha sonra kölenin sağlık durumunu öğrenir. Bu durumda A aşağıdakilerden hangilerini yapabilir.

- 1- Aldığı köleyi iade edip verdiği ücreti geri alabilir.
 - 2- Verdiği ücrette indirimine gidilmesini isteyebilir.
 - 3- Köleyi vererek yeni bir köle isteyebilir.
 - 4- Zarara katlanarak zararın tamamını öder.
 - 5- Manevi tazminata başvurabilir.
- a) 1-2 **(Cevap A)** b) 2-3 c) 1-2-3 d) 2-3-4 e) 3-5

Cevap: A (Roma da kastın olmasının sonuçları ile olmamasının sonuçları farklıdır. Bu olayda kasıt vardır. Manevi tazminat romada mevcut değildir.)

Soru1)

- I. Türk Hukukuna göre kumar ve bahis borcu borç türüne girer.
- II. Bir gladyatörün, Stichus isimli kölesinin mülkiyetini devir borcuna borcu denir.

Yukarıda ki boşluklara sırasıyla hangisi gelmelidir?

A)tabii(eksik)-parça (Cevap A)

B)tabii-çeşit

C)tam-parça

D)tam- çeşit

E)çeşit-parça

Bir dava ile müeyyidelendirilmemiş borç ilişkilerinden doğan borçlara **Eksik(tabii) Borç** denir. Yani borç ilişkisi vardır fakat sorumluluk yoktur. Kumar yahut bahis ile verilenin geri istenemeyeceği B.K 605/2’de açıkça beyan edilmiştir. Yani borçlu ile allacaklı arasında bir borç ilişkisi vardır fakat sorumluluk yoktur. Bu nedenle kumar ve bahis Türk Hukukunda Eksik borç türüne girer.

Bir borç ilişkisinde alacaklının talep edebileceği, borçlunun da ifa etmekle yükümlü olduğu edim, ferdi, somut özellikleriyle belirtilmişse, borçlu bir **Parça Borcunu** yerine getirmektedir. Burada borcun konusu, özellikleri verilerek somutlaştırıldığı için parça borcu söz konusudur.

Cevap A(tabii-parça)

Soru2)

- I. Kasıt
- II. Hafif İhmal
- III. Ağır İhmal
- IV. Beklenmedik Hâl

Bütün kusurlardan sorumluluk(Culpa)hangisini/hangilerini kapsar?

A)I B)II,III C)I,IV **D)I,II,III (Cevap D)** E)Hepsi

Kasıt, bilerek ve isteyerek hukuka aykırı davranmaktır. **İhmal**, özensizliği, dikkatsizliği, tedbirsizliği ifade eder. Ve bunlar Roma Hukukunda Kusur(Culpa) başlığına dahil olgulardır.

Cevap D(I,II,III)

Soru3)

Roma Hukuku’nda Vedia Akdi’ne ücret alındığı durumda hangi akit söz konusu olur?

A)Vekalet Akdi

B)Ariyet Akdi

C)Kira Akdi (Doğru C)

D)İstisna Akdi

E)Hizmet Akdi

Bir kişinin menkul bir malını saklamak veya muhafaza etmek üzere başkasına teslim etmesi üzerine kurulan sözleşme **Vedia Akdidir**. Ücretsiz bir sözleşme olan Vedia akdi tarafların anlaşması veyahut oluşan şartlar üzerine ücretli duruma gelirse rızai akitlerden **Kira Akdi** oluşur.

Cevap C (Kira Akdi)

Soru4)

Aşağıdaki sözleşmelerden hangisi iki tarafa da borç yükleyen bir sözleşme **değildir**?

A)Vedia Akdi (Doğru A)

B)Alım-Satım Akdi

C)Hizmet Akdi

D)Kira Akdi

E)Şirket Akdi

İki tarafa borç yükleyen sözleşmelerde taraflardan her biri diğer tarafın aynı zamanda **hem alacaklısı hem de borçlusudur**.

Vedia Akdi ÜCRETSİZ bir akittir. Ücretsiz olmasından dolayı cevap seçeneğimiz A oluyor. Fakat diğer seçeneklere de değinelim. **Alım-Satım Akdinde** satıcının malı teslim etme yükümlülüğü varken alıcının malın parasını ödeme yükümlülüğü vardır. **Hizmet akdinde** işçinin iş yapma yükümlülüğüne karşın işverenin işçinin ücretini ödeme yükümlülüğü söz konusudur. **Kira akdinde** kiraya veren, kiracının ödeyeceği ücret karşılığında belli bir maldan faydalanmasını sağlayacaktır. Son olarak **Şirket Akdinde ise** birden fazla kişinin kazanç elde etmek amacıyla devamlı bir borç ilişkisi oluşturmaları söz konusudur.

CevapA(Vedia Akdi)

1. Edimin geçerli bir şekilde borçlanılmış sayılması için bazı şartlar aranmaktadır.

Buna göre aşağıdaki şartlardan hangisi yanlıştır?

- A) Hukuki muamele yapıldığı sırada edimin ifası objektif olarak mümkün olmalıdır.
- B) Edim belirlenmiş olmalıydı veya en azından ifa zamanında belirlenmesinin mümkün olması gerekiyordu.
- C) Edim hukuka veya ahlaka aykırı olmamalıdır.
- D) Edim para ile ölçülebilir nitelikte olmalıydı.
- E) Edimin tayini üçüncü kişiye bırakılamaz. **(Cevap E)**

Cevap E = Edimin tayini üçüncü kişiye bırakılabilir. Bu durumda üçüncü kişi edimi keyfi olarak değil dürüst bir kişinin takdirine göre belirleyecektir.

2. Aşağıdaki hangisi borç ilişkisinin çeşitlerinden biri değildir ?

- A) Nevi borcu
- B) Parça borcu
- C) Sınırsız nevi borcu **(Cevap C)**
- D) Seçimlik borcu
- E) Seçimlik yetki

Cevap C = sınırlı nevi borcu

3. Aşağıdakilerden hangisi hizmet sözleşmesi (locatio conductio operarum) için yanlıştır?

- A) Bu akitte her iki tarafın menfaati vardır, taraflar tüm kusurlardan sorumludur
- B) Kölelerin çalışması hizmet akdi çerçevesinde değerlendirilmez
- C) Roma'daki görüşe göre hizmet aktinin konusu yalnızca kas gücü ile yapılan işlerdir.
- D) Fikir çalışmaları hizmet akdinin konusu olmaz ancak bu **(Cevap D)** çalışmalara karşı verilen hediye tarzındaki şeref ücreti olağan dava ile talep edilebilirdi **(Cevap D)**
- E) hizmet sözleşmesi sürekli edim ilişkisi oluşturur.

Cevap D

4. Aşağıdakilerden hangisi kira sözleşmesi (locatio conductio rei) için doğrudur?

- A) Kiranın konusu tüketilecek mallar da olabilirdi
- B) Bir kimse yalnızca kendi malını kiraya verebilir, başkasının malı üzerinde kira akdi yapılamaz
- C) Roma hukukunda kiracı (conductor) zilyettir
- D) Kira akdinin oluşması için kira bedeli yalnızca belirli miktarda para olabilir, mal olamaz (Cevap D)**
- E) Kira akdinin konusunu menkul veya taşınmaz mallar ,intifa gibi sınırlı ayni hakların kullanılması teşkil etmez .

Cevap D

Aşağıdakilerden hangisinde bir yanlışlık mevcuttur?

- A. Romada şirket tüzel kişilik kabul edilirdi. Her ortağın yaptığı muamele hepsini bağlardı. (Doğru A)**
- B. Romalılar için bu vekâlet akdinin kökeni dostluktur. Dostlar birbirlerinin işlerini görür ve bunun için karşılık almazlar. Romalılar dostların işlerini görmenin bir görev olduğunu düşünmüşlerdir.
- C. Sözlü akit conductio certi, conductio certaerei, actio ex stipulatu olmak üzere bu 3 dava doğar.
- D. Faiz borçları için lex genucia, lex marcia gibi kanunlar çıkarılmıştır.
- E. Isimsiz akitler 4 gruba ayrılmış kusur ve hasar meseleleri yarar prensibine göre çözümlenmiştir.

ÇÖZÜM: A. Romada şirket tüzel kişilik kabul edilmez. Her ortağın yaptığı muamele yalnızca kendini bağlar.

Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. Actio quanti minoris ile alım satım sözleşmesinde satıcının maddi ayıbı sonucunda alıcının akitten dönerek mali iade suretiyle verdiği bedeli geri ister.
- B. Hasarın alıcıya geçmesi için satış sözleşmesinin perfecta olması şart değildir.
- C. Alım satım sözleşmesinde satıcının malda belli özelliklerin bulunduğunu veya belli maddi ayıpların bulunmadığını garanti etmesi gibi durumlarda alıcı zararın tazminini isteyemezdi.
- D. Pey akçesi alım satım sözleşmesinin rızai akit karakterini değiştirir.
- E. Actio redhibitoria ile alıcı akitten dönerek mali iade suretiyle verdiği bedeli geri istiyordu. (Doğru)**

ÇÖZÜM: E şıkkı hariç diğer şıklar aksidir.

Karz akdi ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A. Karz akdinden parça borcu doğar. (Doğru)

B. Belli miktar para veya misli malın aynı miktar ve türdeki malı geri verme borcu altına giren kimseye verilmesiyle oluşan ayni sözleşmedir.

C. Misli mal buğday, arpa, şarap olabilir.

D. Bu sözleşmeye faiz ancak bir stipulatio ile konabilir.

E. Ergin olmayan küçük ouc toritası olmadan karz verirse mülkiyet geçemeyeceğinden akit meydana gelmezdi.

ÇÖZÜM: A Karz akdinden çeşit borcu doğar.

Aşağıdakilerden hangisi farklı bir sözleşmenin özelliğidir?

A. Bir kimse menkul bir malını saklamak üzere başkasına teslim eder.

B. Mal istediğinde geri verilir.

C. Verilen malı kullanma amacı gerçekleştikten veya süresi bittikten sonra lade etmek borcu altına girmektir. (Doğru)

D. Depositum irregulare adlı türe mevcuttur.

E. Romada ücretsiz bir akit türüdür.,

ÇÖZÜM: C Şıkta verilen akit türü ariyet akdine ait bir özelliktir. Diğer seçenekler vedia akdinin özellikleridir.

